

SC ROMDECA SRL

“ Традиционна ромска култура в окръг Долж”

Документ, разработен по проект "Открийте ромските съкровища", е-MS код ROBG 410, проект, финансиран от Европейския фонд за регионално развитие по програмата INTERREG V-A Румъния-България

МАЙ 2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
РОМИ СРЕБРАРИ.....	7
I. Общи съображения.....	7
II. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ.....	7
За занаята.....	7
Семейство.....	9
III. КУЛТУРНИ АСПЕКТИ.....	11
IV. Представителни роми сребрари за окръг Долж.....	12
V. Туристическа инфраструктура в близост.....	14
VI. Други атракции в зоната.....	16
РОМИ КАЛДАРАШИ(БАКЪРДЖИЯ).....	17
I. Общи съображения.....	17
II. Социални аспекти.....	18
За занаята.....	18
Семейство.....	18
III. Културни аспекти.....	19
IV. Роми калдараши (бакърджии) представителни за окръг Долж.....	20
V. Туристическа инфраструктура в близост.....	23
VI: Други астракции в зоната.....	25
РОМИ КОВАЧИ.....	27
I. Общи съображения.....	27
II. Социални аспекти.....	27
За занаята.....	27
Семейство.....	29
III. Културни аспекти.....	29
IV. Представителни роми ковачи в окръг Долж.....	31
I. Туристическа ифраструктура в близост.....	35
II. ДРУГИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ В ЗОНАТА.....	38
РОМИ ТУХЛАРИ.....	39
I. Общи съображения.....	40
II. Социални аспекти.....	40
За занаята.....	40
Семейство.....	41
III. Културни Аспекти.....	42
IV. Роми тухлари представителни за окръг Долж.....	43
V. Туристическа инфраструктура в близост.....	45
VI. Други атракции в зоната.....	47
РОМИ КОШНИЧАРИ И РОГОЗКАРИ.....	49
I. Общи съображения.....	49
II. Социални аспекти.....	49
За занаята.....	49
Семейство.....	51
III. Културни аспекти.....	52
IV. Роми кошничари представителни за окръг Долж.....	52
V. Туристическа инфраструктура в близост.....	56
VI. Атракции в зоната.....	58
РОМИ ЛАУТАРИ.....	60
I. Общи съображения.....	60
II. Социални аспекти.....	62
Занаят.....	62
Семейство.....	63
III. Културни апекти.....	64

IV. Представителни роми лаутари за окръг	64
V. Туристическа инфраструктура в близост	74
VI. Други атракции в зоната	76
РОМИ ГЕРАНЧИИ	78
I. Общи съображения	78
II. Социални аспекти	79
За занаята	79
Семейство	79
III. Културни аспекти	80
IV. Роми геранчии представителни за окръг Долж	80
V. Туристическа инфраструктура в близост	83
VI. Други атракции в зоната	86
РОМИ ЛИНГУРАРИ	87
I. Общи съображения	88
II. Социални аспекти	89
За занаята	89
Семейство	89
III. Културни аспекти	90
IV. Роми лингурари представителни за окръг Долж	91
V. Туристическа инфраструктура в близост	93
V. ДРУГИ АТРАКЦИИ В ЗОНАТА	96
ТРАДИЦИОННА РОМСКА ГАСТРОНОМИЯ	98
I. Ромска гастрономия- правила, обичаи, рецепти	98
II. Традиционни ромски рецепти	100
ЦИГАНСКИ СЪД ИЛИ МЕШЕРЕ	106
I. Общи съображения, история	106
II. "Съдии" роми	112
ЦИГАНСКА СВАТБА	114
I. Общи и специфични характеристики	114
II. Традиционна сватба в окръг Долж	118
БИБЛИОГРАФИЯ	120

ВЪВЕДЕНИЕ

Според преброяването от 2011¹, 3,2 %т населението на Румъния е с ромски етнос (619.007 лица).

В окръг Долж в според същото преброяване на населението 29 839 души са заявили, че принадлежат към ромската етническа група, което означава 4,5% от цялото население на окръга. Друго изследване, проведено с експерти с ромски произход² 35107 души, които декларират, че принадлежат към ромският етнос, което ще повиши процента на 5,5%. Този вид теренно изследване, което се извършва с експерти от ромски произход, се различава от стандартното преброяване на населението, тъй като включва в рамките на етническата принадлежност не само лицата, които декларират своя етнос, но и от коя общност принадлежат. Това е така, защото много хора не желаят да се обявят за роми, за да не бъдат дискриминирани.

Това доказва, че Долж е един от окръзите, в които присъствието на ромите е много значително. Това се обяснява и с местната история. Както е добре известно, миграцията на циганите в Европа се е състояла в няколко последователни вълни в продължение на няколко века между 800 и 1300 г. В Европа те са дошли някъде през XIV век през Тракия. Първото им документално споменаване е направено под името "atsincani", грузинската версия на гръцките форми "atsinganoi / tsinganoi", термин, използван за тяхното определяне от византийците. Думата идва от "athiggnos", съответно "недосегаем, нематериален, езически, нечист" или към която се препоръчва предпазливост.

Историци като Николае Йорга и други предполагат, че присъствието на роми на румънска територия ще бъде свързано с татаро-монголската инвазия от 1241-1242. Те били обучени като роби от татарите и след тяхното оттегляне циганите останали като роби в Молдова и Влахия. Днес хипотезата за южнодунавския произход на ромите в румънското пространство печели терен. Ромите влязат в румънските земи от територията на България, преминавайки през Дунав през зоната на Железни Врата . След като пристигат тук , стават роби именията на болярите, или на манастирите. В резултат на това, през

¹Национален статистически институт (2011), Резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд за 2011г., на разположение на :

<http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

²Horváth István (editor) – Доклад от проучване – SocioRoMap. Налице е картографиране на ромските общности <https://books.google.ro/books?id=g2HUDgAAQBAJ&>

Средновековието, повечето от ромите на север от Дунав са били роби на боляри, на принцове или в манастири, като основните им занимания са тези на калайджии, железари, златари, или музиканти.

През XIX век, под влиянието на либералните идеи на Революцията от 1848 г., всички хора са обявени за свободни и равни, а робството е окончателно премахнато през 1856 г. След тези разпореждания те остават на мястото, където са били роби. В резултат на това ромските общности се намират в Садова, Бистрец, Бекет, Околна, Гидичи, Малу Маре, Кошовени, Коцофени, Черът и в Крайова в кварталите Фаца Лунчи, Брестей, Синеаска, Романеш, Поповени, Крайовица Нуа, Бордей.

С аграрната реформа от 1864 г. времето на княз Ал. И. Куза, някои роми получават земя, ставайки малки селски земевладелци. Междувоеният период бележи началото на румънското движение на еманципация и появата на нов тип елит, който не е загубил своята етническа идентичност като социално надмощие. Започва да създава свои собствени социално-професионални организации. Началото на войната и създаването на легионния режим и след това и на режима на Антонеску, означава най-тежкият период за ромите. Както всички роми в страната, и тези в окръг Долж са депортиран в Транснистрия(Приднестровие).

След 23 август 1944 г. започва нов етап, в който комунистите създават нов политически режим. През 1948 г., когато комунистическият режим вече се е установил в Румъния, Общият съюз на ромите е премахнат, тъй като всичко това е политическа формация, различна от комунистическата. В същото време национализацията започва през 1948 година. Поради липсата на квалификация много роми са работили в мините, област, където е необходима много работна ръка. Други са наети, особено като неквалифицирани работници, в новите фабрики и държавните предприятия. Най-силно засегнати са ромските занаятчии, които са изкарвали прехраната си от продажбата на собствените си продукти, трябвало да изоставят занаята си и да работят в новите фабрики или предприятия. За онези, чиято работа вече не се търси, санитарните услуги на градовете стават тяхната нова професия. Други роми често се вижда за събиране на материали за многократна употреба или за закупуване на пера, люспи, парчета текстилен материал, в замяна на гърнета, различни стъклени предмети, чинии и др. Търговците са били в състояние да упражняват

професията си през цялото време. Амбулантната търговия се толерира от властите, особено за да благодари на населението и посрещна нуждите на хората, които законната търговия не покрива. До падането на комунизма, според статистиката, 48-50% от ромите могат да работят в селското стопанство. Тези, които са използвали традиционни занаяти, са били считани за „социални паразити“, за които често са били наказвани, лишавани от свобода или принудени да работят. След падането на комунизма търговията става една от основните професии. Ако някои отворят бизнес, други продават стари дрехи, донесени от запад, а други купуват желязо и мед.

Ромите в Долж са част от много ромски семейства - зидари, рудиари, спойлери, лъжички и др. Повечето от тях са асимилирани, но запазват своите обичаи и традиции, дори и да не говорят езика.

Друго изследване, проведено в Долж за социална и териториална маргинализация на ромските общности, подчертава факта, че ромското население е най-изложено на миграционния феномен. Ромите, независимо от хората, към които принадлежат (рудари, калдараши, калайджии, тухлари и др.) Мигрират, за да получат икономически ресурси. Най-често срещаните дестинации са тези в Западна Европа - Италия, Испания, Белгия и Франция. Във всички населени места семействата с членове в чужбина имат много по-добър стандарт на живот, над средното ниво.

Въпреки че процесите на акултурация и асимилация са значителни и много от старите традиции и занаяти са изгубени, ромската култура остава богата, която може да предложи опит сред най-разнообразните туристи, които искат да открият тези традиции и обичаи.

РОМИ СРЕБРАРИ

I. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

Сребрари се считат за най-квалифицираните майстори, представляващи елитната част на ромите. Сребрари получават това име, за да ги различат от златарите, но най-вече защото основният материал, който обработват, е сребро. Този скъпоценен материал е предпочитан и от хората и от Православната църква, не само защото среброто било изобилно и по-евтино, но и поради магическото и религиозно значение.

Ромите сребрари не образуват компактна общност, живеят разпръснати, съжителстват с румънците, взаимодействат и се обвързват добре. Родовете на традиционните сребрари идват от района на Телеорман. Понастоящем този занаят се практикува в по-малък мащаб в окръзите Телеорман, Яломица и Тулча и в Букурещ. Много от сребрарите се преместват в райони, различни от тези на произход, търсейки по-добри условия за продажба на продуктите си. В миналото те пътували в малки каруци, тъй като материалът бил лек, не изисквал много място, с ругозка или платно, обикновено теглени от един кон (Burtea, 2002).

В окръг Долж има занаятчия, който живее сезонно в община Малу Маре, родом от област Каракал, окръг Олт.

II. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ

За занаята

Роми сребрари са известни бижутери (правят пръстени, обици, кръстчета, гривни, щипки за вратовръзки, брошки, шноли за коса, диадеми, копчета и др.), но също така произвежда катарамии за колани, шпори, аксесоари за облекло (копчета, копчета за ръкавели), домакински артикули (прибори за хранене, купи, тави, сребърни чаши и др.), елементи за създаване на книги (повързии, кръстове) или религиозни обекти (кандила, свещници, кръстове, икони, рамки за икони, звънци и камбани), а техниката е тази на водния знак (Grigore și Sarău, 2006: 36-37).

Те обработват скъпоценни материали (злато, платина и сребро) или техните заместители, от които произвеждат орнаменти, богослужебни предмети, както и декоративни художествени предмети. Има случаи, когато клиентите идват при тези занаятчии с практически полезни вещи, като лъжички, сребърни вилици, които искат да се разтопят и да направят от тях различни орнаменти (в такива случаи се заплаща само труд).

Сребрарите практикуват този занаят за удоволствие и познават тайните му от малки деца. Тайните, свързани с обработката на ценни материали, се предават от поколение на поколение и от баща на син, и те остават в колективния менталитет като ценност, признание, идентифициране на техния занаят.

През последните години голяма част от сребрарите, особено тези, които живеят в градски райони или в близост до градове, се адаптират към съвременния начин на живот на мнозинството. Най-важният проблем при практикуването на професията е фактът, че тези занаятчии изпитват реални трудности на сегашния пазар на труда поради все по-ограничената наличност на стоки, което води до намалено търсене на продуктите, които правят. Необходимостта да се адаптират към материалите, с които работят, условията и изискванията на мястото, където те продават стоката, са важни фактори за начина, по който те практикуват своя занаят. Сребрарите, както и другите родове, които са основани на традиционен занаят и са преки производители на собствените си творения, са отворени към офертата за договаряне, а режимът на преговори се основава на взаимодействието с потенциалния клиент. Занаятчиите обработващи сребро са също практикуващи стажанти, които обменят предмети и услуги помежду си и с клиенти.

Предметите са направени предимно в къщите, в които живее всеки от тях, но има и работилници, където в определени периоди има повече занаятчии. Зимата е времето, когато сребрарите работят много повече, отколкото през останалите сезони на годината, защото прекарват по-голямата част от времето си у дома и отделят време за металообработване..

От март до 30 ноември, до Свети Андрей, занаятчиите продават своите продукти на панаири и събития, които се провеждат в цялата страна. Панаири се организират по време на важни празници (Великден, Света Богородица или други светии, 1 и 8 март, 14 февруари, Драгобете /28 февруари/ и други

търговски събития) и особено в удължените уикенди, с продължителност от 2-3 дни. Що се отнася до продажбата на предметите, те си помагат един на друг, като запазват и пазят един за другото място за продажба. В повечето случаи занаятчиите се разбират като роднини, взаимно се информират за съществуването на панаири, споделят мнения и идеи за стоката и как се осъществява продажбата в определени области, как могат да подобрят продуктите си и как се представят и продажба на обекти.

Промоцията и рекламата на продуктите са само чрез директно излагане. Производството на различни предмети на място и фактът, че всичко се случва под очите на минувачите, се считат от сребрарите за най-ефективния начин за популяризиране на техните продукти и занаятчийство. Чувството на гордост е това, което характеризира занаятчиите, когато са на панаири или други събития и работи пред всички минувачи, когато се чувстват възхитени и ценени за начина, по който създават своите продукти с прецизност. Сребрарите казват, че тези, които използват техните услуги (независимо дали правят бижута или други артикули, по поръчка или купуват от продукти), са доволни и ги считат за сериозни хора, получаващи хвалебни думи и възхищение за уменията и изработката, с които създават своите орнаменти.

Семейство

Семействата на сребрарите са големи семейства от 6-12 членове и все още запазват някои навици на традиционния начин на живот. В рамките на тази общност се практикува традиционен съд и брак. В миналото браковете са сключвани в ранна възраст, без правни актове, само в резултат на разбирателство между семейства или партньори. В момента майсторите на среброто са изоставили традицията да сключват брак с деца, принадлежащи към един и същ род, гилдия, за тях е важно те да се обичат помежду си, да се уважават и да имат взаимно разбирателство. При сребрарите се практикува "цигански съд" се използва под името "изведен на приказка". Съда на ромите се прави пред цялата общност и взема предвид правилата, които не са написани в рамките на тази общност, санкциите могат да стигнат до изключване от общността (Rus și colab., 2010).

Ромското семейство не е ограничено само до родителите и децата, то е разширено, дори отношенията между далечни роднини са доста тесни (Horváth and Nastase, 2012). Въпреки че повече членове на семейството живеят в една и съща къща, няма пренаселеност на жилището, жилищата са големи по размер.

Те живеят заедно, докато омъжените млади хора могат да се възползват от собствен дом, наслаждавайки се на уединението, осигурено от родителите под един покрив, но в отделни стаи.

Къщите на по-старите от сребрари къщи са запазили стария си стил, като са украсени с килими и ковъори. Рода на ромите не е запазил традиционните носии, те са се приспособили към румънските и са били асимилирани от тях. Мъже сребрари са преминали към модерни дрехи.

Разделението на труда в семействата на сребрарите. Ролите на ромските мъже и жени в ромските семейства са традиционни и консервативни, обикновено жената се грижи за домакинството и децата, а съпругът е отговорен за опазването на семейството и работата си. И мъжете, и жените обикновено участват в печалбата на доходите, за да осигурят семейното благосъстояние (ROMANINET, 2006). В рода на занаятчиите сребрари, мъжете са тези, които създават обектите, занимават се със събиране на суровини и обработка на материали. Те са придобили тайните на този занаят от родители и дядовци, обработката на среброто се среща като професия, наследена от баща на син и практикувана с гордост, защото продуктите са уникални или в малки серии и са ръчно изработени.

Жените са отговорни за продажбата, те знаят как да се обръщат към клиентите и да карат клиента да купува. Те ходят много рядко на училище, сключват брак и стоят вкъщи. Говоря повече румънски език, но също така знаят (включително децата) традиционния румънски език, говоря този език сред тях, но чрез занаятчийството те си взаимодействат много с румънците и с течение на времето те все още са отделени от неговото използване.

Децата се обучават от малки 4-5 години, за да създават и работят в работилницата, като участват в целия процес на занаят, като поемат работата си. На тях им е позволено да участват в производствения процес на продукта, първо чрез директно наблюдение, а след това с незначителна помощ (напр. подаване на бащите на инструментите), като по този начин все още научават малко от професията. Що се отнася до образованието, то се основава на уважение към родителите и близки роднини. Като ниво на образование, много сребрари се спират на 8-ми клас по гимназия, макар и най-вече от неграмотни родители. Напоследък, благодарение на специалните образователни програми

за ромите, значителна част от децата на сребрарите продължават образованието си, ставайки висшисти.

Повечето от деца на сребрарите, които се женят, остават предимно и живеят с родителите си, обикновено съпругът, който е глава на семейството. Мъжете се уважават, а жените и децата не излизат от думата на семейството. Те са трудни, но в същото време работят много за семействата си и събират суровините си за бижутерийната индустрия.

III. КУЛТУРНИ АСПЕКТИ

В по-голямата си част роми сребрари са запазили своите културни традиции, но много от тях са повлияни от културата на мнозинството. В сравнение с другите гилдии, които практикуват други професии, мъжете сребрари се смятат за по-смели, разграничават пристанището си, акцента и майсторството си. Според тях, това, което правят, е изкуство, което е извън обсега на никого, отнема известен талант и познания за тайните, предавани от наследствените имоти, за да бъде добър практикуващ традиционен занаят. Различни по своите продукти, които включват творчески процес и специална суровина, която използват в процеса на производство, сребрарите считат, че имат по-висок социален статус от другите роми.

Живеейки до голяма степен в или близо до градовете, степента на цивилизация на тези занаятчии е чувствително близо до тази на мнозинството от местните жители. Съществуват сравнително големи различия между сребрарите и другите роми в опазването и запазването на традициите, обичаите, наследствения фолклор, културата и историята на ромската етническа група. По отношение на професията си, с много контакти с мнозинството, ромите са загубили много традиции, традиции, елементи на култура и образование, специфични за ромската етническа група, асимилирайки редица елементи от цивилизацията, традиции, обичайни за местните хора навици от които живеят.

Практиката на сребрари е запазена и остава непроменена през вековете. В производството на продукти сребрарите се фокусират върху бижута и декоративни обекти, които привличат различен сегмент от купувачи, особено градски клиенти, докато други видове занаятчии разчитат на производство на домакински продукти (котли, саксии, каравани и др.) и имат повече купувачи

от селските райони. Всеки от занаятите се основава на определени критерии и правила, така че най-добрите и най-успешните продукти се правят от тези, които са преподавали малки и наследени от родители и дядовци. А сред майсторите на среброто съществуват различия, някои имат по-добри занаятчийски операции (някои са по-напреднали в шлифоване, други в гравирването, спойването и др.). Традиционните сребрари работят ръчно с инструменти, наследени от родителите си и преминаващи през всички етапи на изработване, научени и запазени от своите предшественици.

От гледна точка на ритуали, символи, поговорки или легенди, свързани с практиката на този занаят, практикуващите твърдят, че няма конкретно нещо. Те нямат вещици в рода си, не урочасват, нито пък познават по карти. Пословиците, които думите са поели и адаптирали от румънците, езикът, който говоря, влияе повече на румънски, отколкото на румънци. А акцентът е претърпял много промени, защото, практикувайки професията си, сребрарите работят много с румънското мнозинство. Но в техните семейства дори децата говорят ромски език, като адаптират някои неологизми към речника.

IV. Представителни роми сребрари за окръг Долж

1. Кръчун Александру, общ. Малу Маре

Кръчун Александру наричан Санду, на 60-годишна възраст Сандю е родом от Каракал, роднина е със сребрари от Александрия и Букурещ. Родителите му се установили в Каракал преди няколко години (около 40 години). Сега той се премества в Малу Маре, окръг Долж, заедно със съпругата си Ламая (в семейството се нарича Джина), заедно с дъщеря си, за да ѝ помогне да отгледа и образова децата си, неговите трима внуци.

Занаятчията Санду също се завръща често в родния си Каракал. На местния пазар има магазин за занаяти, където също търгува с "антики". Също така, когато се провеждат панаири и съботи в окръг Долж или в окръзите (Олт, Горж, Мехединци, Букурещ), той отива със щанд и практикува любимия си занаят от детството, като специалист в производството и ремонта на сребърни бижута.

Майстора Санду разказа за тайните на работата си, за семейството си, за обичаите, които се спазват в семейството.

Занаята

Първият етап е закупуване на суровини, които могат да бъдат сребърни, месингови, медни предмети, от селски панаири, както и от клиенти или от стари обекти. След това суровината се топи на ковач, затопля се с боракс на бензинова лампа и се слива, регулира, забива, разстила, отрязва, полира, шлифова и произвежда крайния продукт. Майстора Санду казва, че отнема около 35 минути, за да се направи обикновен сребърен сватбен пръстен пред очите на клиента.

Използваните от него инструменти са: наковалня, чук, ножица, клещи, пинсети, заваръчна лампа, трион. Майсторът също така казва, че е познавал тази работа от много години и го е научил от своя чичо. Той си спомня, че първо е научил инструментите, а след това чичо му му показва всичко, което знае, така че до около 15 години научил занаята. *„Имам и диплома за бижутер въпреки че съм родена с тази професия, но казах да завърша училище, за да получа диплома.”*, казва майстор Санду.

Той смята, че уличната работилница е много търсена. Когато извършва работата директно пред клиента, той го оценява и той като занаятчия има доверие и хората около майстора се възхищават на стойността на ръчно направения обект. Предмети с декоративно оцветяване ги правят по поръчка. Занаятчиата също така казва, че е добре стоката да се показва в каталог, но това означава, че има много различни стоки, които привличат окото на клиента, за да я препоръчат.

Според него в тази професия сериозността ви препоръчва и е добре, че можете да договаряте цената с клиента. Има ситуации, когато човекът има готовия продукт, но изисква само запояване и след това се заплаща само труд. Когато клиентът дойде, той първоначално гледа майстора и оценява уменията му. Майстор Санду казва, че говори с клиента, казвайки му шега, като го кани да избере нещо, което е изложил, като се опитва да го убеди да купи, а не да остави клиента да си тръгне, без да сключи сделка. Занаятчиата смята, че няма определен тип клиенти, купувачите могат да бъдат богати или бедни, румънци или цигани, американци или местни жители в района.

Майстора извършва преработка и продажба. Той работи сам. Когато отива в родния си град Каракал, той си помага с братовчед му. Той казва, че в Каракал клиентите го знаят добре и със сигурност ще поправят нещо, точно както идват при един майстор, за да решат проблема (да поправят облекло при шивач или обувки при обуцар).

„Аз съм майстор сребрар, на практика работа, тъй като познавам себе си, това е източник на живот и ми харесва това, което правя” - казва майсторът. Той признава, че доходите не са големи в този занаят и варират в зависимост от периода или сезона. Майстор Санду вярва, че сребрарите са способни да *„извадят продукт от нищо, което е велико изкуство“*.

Семейство

Майстора казва, че в настоящия момент традицията, според която бракът се сключва само с разбиране между родителите и много ранна възраст, вече не се спазва. Неговото семейство никога не е вземало предвид това, неговото голямо момче и малко момиченце са сключили брак на 20 години.

Съпругата му идва от друго ромско семейство, майка ѝ се занимава с продажба на пера от селото. Като били млади ходили заедно по панаири. Тя правела сладолед и го продавала и работеше със сребро. Печелили добри пари, но имат и девет деца. Оженили са се на 20-годишна възраст и вярва, че сребрарите са по изтънчени.

Той е пожелал на децата си квалификация. Те не практикуват тази професия, въпреки че едно от момчетата се е научил, когато е бил малко, но сега работи в строителството. Повечето от децата работят в чужбина.

Сега той живее и работи сребро в Малу Маре, където живее с дъщеря си и зет си. Заедно със съпругата си те се грижат за тримата внуци.

V. ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА В БЛИЗОСТ

1. Хотели :

БЕКЕТ

- Хотел ресторант *Tata și Fiii 3**

Адрес: ул. Александру Йоан Куза, № 51, телефон
+40251.336.684;

КАЛАФАТ

- Хотел *Raportamic 3**

Адрес: ул. Георге Дожа № 16, телефон: + 40251 232 322;
+40728283886

БРАТОВОИЕЩИ

- Plaza Lake Hotel

Адрес: път DN 89, 200384 Рожище-Долж, телефон: 0040251.430.410, e-mail:

office@plazalake.ro, web адрес: <http://www.plazalake.ro/>

КРАЙОВА

- Rixo`s Guest House 5*

Адрес: ул. Хенри Форд (E70), ул. Должулуй № 8, 207206 Крайова, Румъния, телефон: 0040 734 632 129, e-mail:

rezervari@rixosguesthouse.ro, web адрес: <http://rixosguesthouse.ro/>

- La Rocca Boutique Hotel 4*

Адрес: ул. пелендава, № 39 А, 200204 Крайова, Румъния, телефон: 004 0351

413 570, e-mail: office@hotellarocca.ro,

web адрес: <http://www.hotellarocca.ro/>

- Хотел Splendid 1900

Адрес: ул. Александру Йоан Куза 4С, 200734 Крайова, Румъния, телефон:

0040.737.023.921, e-mail: <https://splendid1900.ro/>

- Хотел Helin Central 3*

Адрес: ул. Александру Йоан Куза, № 14, 200396 Крайова, Румъния, телефон: 0040.757.666.999, e-mail:

hotel@helincentral.ro, web адрес: <http://www.helincentral.ro/>

- Хотел Craiovița

Адрес: ул. Калеа Северинулуй, 222111

Крайова, web адрес: <http://www.hotelcraiovita.ro/>

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград

- пътна инфраструктура: маршрута се припокрива с път DN 55

- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово

- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входи за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

До Малу Маре може да се стигне с обществен транспорт от Автогара Север с редовни заминавания с интервал от 30 минути.

VI. ДРУГИ АТРАКЦИЯ В ЗОНАТА

- Празник "В гората на Зъвал", който се провежда всяка година, в първата неделя на месец август;
- Международен фолклорен фестивал "Да Дунарим с Дунав" - организиран ежегодно на 15 август в град Бекет;
- Римски кастру Бекет;
- Заливните площи на Жиу;
- Манастир Садова - община Садова - исторически паметник. Крайова
- Ботаническата градина в Крайова;
 - Парк Романеску в Крайова;
 - Катедрала свети Димитър , Крайова;
 - Музей на изкуствата, Крайова;
 - Музей Олтения, Крайова;
 - Младежки парк(Тинеретулуй);
 - Мемориална къща Елена Фараго;
 - Къща Жеан Негулеску;
 - Къща Николае Романеску;
 - Двореца Ворвореану (Двореца на Митрополия Олтения);
 - Минерва;
 - Национален театър Марин Сореску;
 - Филхармония Олтения;
 - Църква Мадона Дуду;
- Римо-католическа църква свети Атон

Местни традиции и събития:

29 май - 04 юни, дните на град Крайова

23 юни, Крайова се облича в ие(народна риза)

26 октомври празник на светия покровител на Крайова - Св.

Димитър.

РОМИ КАЛДАРАШИ(БАКЪРДЖИЯ)

I. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

Роми бакърджии са тези, които най-добре са запазили ромските традиции и култура, запазвайки техния език, носии и ценности днес. Бакърджиите казват, че са ромски „чачипи“, което означава истински роми, които пазят традициите на възрастните хора

Калдарашките общности са останали традиционни, затворени общности, които все още имат традиции, които са издържали изпитанието на времето и се предават със святост от едно поколение на други векове. Те продължават да имат традиционен начин на живот, който поставя своя отпечатък върху семейния живот, но също така и на ролите, които членовете на семейството правят в обществото. Те живеят в разширени семейства, сключват брак в ранна възраст и са голямо богатство, ако имат по-голям брой деца.

Калдараши са имали дълъг номадски живот³, живели в палатки и използвали като основен работен материал бронзови плоча или месинг и мед до 1970-те години.

Ромските бакърджии са разпространени в района на Олтения в областите: Вълчеа, Долж, Олт, Горж и Мехединци, но също така и в Трансилвания, в Сибиу и Алба-Юлия.

Теренните проучвания установиха, че в момента около 5% от ромските майстори са бакърджии, в сравнение с 31% от зидари, 20% от ковачи или 10% са амбулантни търговци⁴.

Има тенденция занаятчиите да се намират в селото, като селската среда е ниша за определени сделки: ковачи се занимават, например, в значителни размери, подковаването на коне, използвани за селскостопански дейности или за немеханизиран товарен транспорт.

Освен това, продукти на бакърджиите са предимно достъпни по селата, а в градовете са заменени от леснодостъпни супермаркети. Друга причина, поради която селската среда в по-голяма степен благоприятства за оцеляването на традиционните ромски занаяти, е по-високата тенденция в селата търгуват чрез бартер, икономическа практика, която някои ромски майстори не харесват.

³ [Burtea V](#), - Роми в синхрон и диахрония на контактното население, Издателство Lex, 2002

⁴ [Zamfir E, Zamfir C](#) - Цигани, между невежество и загриженост, изд. Алернатив, Букурещ, 1993

II. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ

За занаята

След появата им в румънските земи в началото на средните векове ромските занаятчии присъстват във всички общности и започват да заемат значително място в румънската икономика, тъй като покриват ниша, която не може да бъде задоволена от работната сила на румънците. Тяхното значение се увеличава, когато се появяват големите географски ширини и се раждат болярски съдилища.

Ромите калдараши се занимавали с изработване на кофи, казани за ракия, тави, тигани, котли, орнаменти или богослужения, свещници, джезвета от бронз, месинг, мед или инока. Бакърджиите произвеждат свои собствени инструменти за производство на медни или месингови предмети, включително: ножици за ламарина, наковалня или дървен чук. Осъществяването на обект може да отнеме няколко дни, което изисква около 5 000 удара с чук за да се завърши.

Калдараши правят работата си видима на собствените си щандове или панаири, организирани в различни райони на страната. Те продават продуктите си, но винаги са отворени за специални поръчки, за да задоволят желанията на клиента. Те не искат да загубят занаята си и да продължат да се борят, за да изпълняват работата, с която са толкова горди.

В момента се занимава с търговия с мед и по-малко с търговия с пластмаси. Има и калдараши, които правят котли, но само ако имат поръчка.

Семейство

Ролите в рамките на традиционното семейство на калдарашите били добре разделени. Докато мъжете били тези, които правели предмети, жените отговаряли за търговията и преговорите. Те присъствали на панаири и сборове, но практикували и вид продажби, подобни на тези на пътуващите търговци, преминаващи от домакинство на домакинство, за да представят своите продукти⁵.

Според някои проучвания, с промяната в значението на тази професия, доведе до промени в семейството, особено по отношение на ролята на жените.

⁵ Oana Banu - НАСЛЕДСТВО ОТ НАСЛЕДСТВО НАПРАВИХ ТАЗИ ПРОФЕСИЯ. ТРАДИЦИОННИ РОМСКИ ЗАНАЯТИ: РЕАЛНОСТИ ИКОНОМИЧЕСКА И СТРОИТЕЛНА ИДЕНТИЧНОСТ -социално антропологично проучване (www.academia.edu)

По този начин, с промяната в тези отношения, жените са загубили мобилността и тяхната роля е редуцирана до репродуктивна⁶.

За да уловят най-скъпите от този вид работа, децата на бакърджиите се обучават от малки на занаяти, на възраст от 5 до 8 години⁷. Ето защо, в началото всичко е игра. Ученето на занаята включва не само талант, но и търпение. Последното е качество, което се предава, но е необходимо и за тази работа.

Традиционните ценности на строителите са изградени около чест, братство, помощ и чистота. Например, счита се за акт на нечистота, когато човек докосне долната част на тялото, поради което белъто се пере отделно, в къщите им има леген за горните дрехи и леген за дрехите от кръста надолу, считайки ги нечисти.

III. КУЛТУРНИ АСПЕКТИ

Общностите на бакърджиите са останали традиционни, затворени общности, които все още имат традиции, които са издържали изпитанието на времето и се предават със святост от едно поколение на друго. Те продължават да имат традиционен начин на живот, който поставя своя отпечатък върху семейния живот, но също така и върху ролята, които членовете на семейството изпълняват в обществото. Те живеят в големи семейства, сключват брак в ранна възраст и са голямо богатство е ако имат по-голям брой деца⁸.

Езикът на калдарашите има славянски влияния, придобити сред казаците, срещнати в руската степа, с които се смесили.

Що се отнася до традициите, най-важната е Св. Малка Богородица, на 8 септември, когато се провежда най-важният празник на калдарашите: поклонението в Костещи (окръг Вълчеа), ритуален комплекс с ролята на възстановяване на йерархиите на властта в рода, да потвърди семейната

⁶ Haşdeu, I., Kaj Marfa. Търговия с алуминий и деградивни условия на ромите бакърджии, в Челчеа, L., Mateescu, O. coord., Нон - формална икономика на Румъния. Пазари, практики и трансформиране на държавата след 61989, Paideia, Bucureşti, 2004

⁷ Grigore, D., Sarău, L., Ромската история и традиции, Организация „Спасете децата“, Букурещ, 2006

традиция, ритуала на пречистването в църквата, молитвата и поклонението, но също и повод за гравирание, благословение на булките и установяване на икономически отношения между общностите.

Ромите от цялата страна, включително тези, които не са православни, идват в манастира Бистрица и се молят на гробницата на монах, чиято легенда казва, че е ром и преди стотици години ги е третирал с плевели болните роми и им е давал да ядат от плодовете на земята.

Ромите искат от Бога да не ги оставя да бъдат гладни и болни. Поклонничеството обединява всички коалиционни общности в цялата страна и има ролята да възстанови йерархиите на властта в рода, да провери социалния контрол, вътрешнообщностната комуникация (лицева функция) и потвърждаването на семейната традиция. След ритуала на пречистване в църквата чрез молитва, поклонение и жертвоприношения, следва маркирането на териториите, на които катуните ще стоят два дни. Празника е претекст за хапамік (гравюра) и предбрачни обреди, благословия на булките и установяване на икономически отношения между общностите.

IV. РОМИ КАЛДАРАШИ(БАКЪРДЖИЯ) ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ЗА ОКРЪГ ДОЛЖ

1. Михай Герге, улица Ръулуй, Крайова.

Михай Георге е на 58 години и му се казва Чиканару (в превод чукачът). Той казва че семейството му има произход от Бъйлеци, Окръг и от 20 години и си е направил покрайнините Крайова, на улица Ръулуй.

Михай Георге, наричан „Чиканару“.

Занаят

Михай Георге, наричан „Чиканару“ казва че през `70 стоял в страната с цялото си семейство, а през лятото го прекарвали по селата. Когато се преместили в по-богатите общини, те приемали поръчки и не си тръгвали, докато не напълнили домакинствата с казани и алуминиеви или медни кофи, или докато ремонтирали направените през последните години. Докато времето било хубаво, те пътували из страната, с каруца и кон, с които се возили всички членове на семейството, шатрата и работните инструменти. Обикновено седяли и извън селата, където имало източник на вода около кладенците. Бай Михай разказва, че повикващите роми са били приети от мнозинството в селата, където са разположени техните палатки, но техния ръководител винаги е съобщавала на властите за по-голяма безопасност.

Майсторът е научил професията на старите, от дядо си и баща си. Той му казва, че баща му е много опитен, имал е екип от занаятчи, той се грижел да намери работа за повече хора. Знаел как да преговаря с важните хора в селищата, където спирали с катуна, за да няма проблеми с местните жители.

Като образование, той е учил до четвърти клас, но като занаят знае как да прави казани за ракия, тигани, котли, кофи, джезвета, чинии, в различни модели (най-често библейски), които продават на Пазара Романеци в Крайова, или по поръчка в цялата страна. В продължение на 2-3 години майсторът работи в Букурещ с хора от Романо Бутик, който го канят на изложбите и му помогна да получи повече поръчки. Михай Георге Чиканару произвежда обекти от няколко материала: алуминий, мед, неръждаема стомана, но също и

железен листове. Плащането за тях се договаря с клиента, понякога той прави размяна. Ако хората нямат пари, майсторът също получава продукти: кокошки, прасета или други животни от двора. Например, един меден казан го прави за 5 дни и го продава с 35-40 милиона (3500-4000 леи).

Ръчно изработена чиния

Казан за ракия

Това, което се прави ръчно, е много трудно да се постигне, казва майсторът и тази работа не е много добре платена в сравнение с истинската стойност. Сега е по-лесно, отколкото преди, защото не прави наставките като лястовича опашка, зачервява материала и след това го чука. Сега е заваряване в автогенен.

Метални кофи, ръчно изработени

Семейство

Михай Георге Чиканару има 4 деца, 2 момичета и 2 момчета, всеки в дома си. Съпругата му - Михай Елена (в семейството му я нарича Оя) тя е от Дъбулени, окръг Долж, също от род на бакърджии. Децата му вече не се занимават с изработването на котли, те имат свой бизнес. Бай Михай казва, че знаят как да работят, но не извършват всички операции от главата до петите. Но все пак му помагат, когато има много работа и ги помоли.

V. ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА В БЛИЗОСТ

Hoteli в община Крайова

1. Ramada Plaza

**** ул. Калеа Букурещ 1 www.ramadaplazacraiova.ro, 0351.100.201 | 0351.101.500, reservations@ramadaplazacraiova.ro

2. Rexton

**** Булевард Карол I 49 www.hotelrexton.ro, +40 (0) 351 462 451, office@hotelrexton.ro

3. Oltenia

**** Улица Каракал Nr. 176 www.olteniahotel.ro, +40 351 411 411, receptie@olteniahotel.ro

4. Golden House **** Улица Брестей №18

www.goldenhouse.ro, (+40) 251 406271, Email: receptie@goldenhouse.ro

5. Emma West

**** Улица Калеа Северинулуй № 3B, www.hotel-emmawest.ro, +40 0251.480.150, receptie@hotel-emmawest.ro,

6. Relax

*** Улица Калеа Северинулуй № 48 www.en.hotel-relax.ro, 0351.409.744, office@hotel-relax.ro

7. Plus

*** Малу Маре, улица Каракал, №254, www.plushotel.ro, +40.733.100.200, plushotel@plushotel.ro

8. Emma Est

*** ул. Калеа Букурещ №82А, www.hotel-emma.ro, +40 0251.406.288, receptie@hotel-emma.ro

9. Bavaria

**** Улица Каракал, № 3 <http://www.hotel-bavaria.ro>, 0251/414.449, office@hotelbavaria.ro

10. La Rocca Hotel Boutique, улица Пелендава №39А, www.hotellarocca.ro, 0351 413 570, office@hotellarocca.ro

11. Parc, *** Улица Бибеску № 12 www.hotel-parc-craiova.ro, 0251.417.257, office@hotel-parc-craiova.ro

12. Europeca **** Улица Пиетъции № 9-11-13 www.hoteleuropeca.ro, 0751224794, hotel@hoteleuropeca.ro

13. Plaza **** Ул. Ариес № 16 www.hotelplaza.ro, +40 (0) 251 430410, office@hotelplaza.ro

14. Helin Central, *** Улица Александру Йоан Куза № 14, www.helincentral.ro, +40 351 808 708, hotel@helincentral.ro

15. Euphoria, ** Улица Янку Жиану, № 6 www.hoteleuphoria.ro, 0728.196.173, office@hoteleuphoria.ro

16. Flormang, *** Улица Калеа Северинулуй 7В, www.flormang.ro, +40 769 251 832, hotel@flormang.ro

17. Green House, *** Улица Фрации Бузеци № 25 www.green-house.ro, 0745 071 498, greenhousecraiova@yahoo.com

18. Casa David-hotel boutique, **** Улица Щефан чел маре 18А, www.casadavid.ro, +4 0755 463 464 receptie@casadavid.ro

Мотели

1. Hanul Doctorului, ** Улица Вииторулуй 1, 0351 444 422

Хостели

1. Sport, *** улица Брестей № 25 www.hotel-sport.ro, 0251-412022,

Pensiuni

1. Villa Carmelita *** Улица Император Траян, № 41, www.carmelita.ro, rezervari@carmelita.ro, 0728 033 339
2. La Favorita, Guesthouse Boutique, *** Улица Мадона Дуду www.lafavorita.ro, 0351 408 098
3. Flormang 1 *** Улица Дезробири, № 134 <http://pensiunea1.flormang.ro/>, 0769.251.815
4. Bruxelles Guesthouse, **** Улица № 8 8 <http://bruxelleshouse.ro/>, 0351 469 254 / 0756 02 50 70, rezervari@bruxelleshouse.ro
5. Luisa *** Улица Каракал, № 12, 0724 119 388
6. Hanul Andriței **** Улица Вииторулуй № 34 www.hanulandritei.ro, office@hanulandritei.ro, 0351 431 056

Ресторанти (първите 5 съгласно tripadvisor)

1. Ероса, European Улица Александру Мачедонски №51, www.epocarestaurant.ro, 0725 059 333 office@epocarestaurant.ro
2. Boulevard, Italian Улица Липскани, № 1 www.bulevardcraiova.ro, 0351416062, receptie@bulevardcraiova.ro
3. Big Ben, European Улица Мирчеа Вода, № 1 +40 764 527 738

4. **Oxygen Bistro**, Интернационален Улица 13 септември № 7, www.oxygenbistro.ro, 0735230663
5. **El Greco**, Средиземноморски улица Калеа Букурещ, Бл. М7-М8, www.elgreco.ro, 0351 442 442

VI: ДРУГИ АТРАКЦИЯ В ЗОНАТА

Зони и защитени зони

SPA Калафат _ Чуперчени - Дунав

Балта Чилиени - Бъйлещи- природна защитена зона от национален интерес

Езеро Йонеле- Урзикуца -природна защитена зона

Археологически разкопки

Джурджица

Селище hallstattiana от Джурджица- На Четъцуи

Некропола от Портъреси- Джурджица- На Дървари

Калопър- Археологически разкопки до Бъздъна

Крайова- Руините на хан Хурез

Калафат

Джурджица

Крайова

Музеи

Калафат- Музей на Изкуствата и етнографията

Пояна Маре - Каса Милош Обренович

Бъйлещи

Музят на Бъшлещката равнина

Мемориална къща на Амза Пеля

Крайова

Музей на Изкуствата

Музей Олтения, Крайова

Музей Св. Никодим при Центъра за Реставрация

Консервиране на наследството и Визуализация на

Архиепископия Крайова

Мемориална къща Елена Фараго

Повтарящи се културни събития

Калафат: Международен фестивал на Поезията и Фолк музиката- август , Плодовете на есента- октомври

Бъйлещи- Фестивал на Зайбара (сорт грозде за вино) и прازа (октомври)

Крайова: Международен театрален фестивал Шекспир - април (на всеки 2 години); Музикална Крайова - август септември< Елена Теодорини- октомври - ноември< Фестивал Мария Тънасе - октомври, (на всеки 2 години)

Религиозни обекти

Крайова: Католическа църква Св. Антон, Протестантска Евангелистка църква, Катедрала, Църква Мадона Дуду, Катедралата на Митрополията Крайова, Синагога Крайова,

Подари - Манастир Житиану

Сегарчеа- Манастир Сегарчеа

Архитектура

Крайова

Историческия център на Крайова; Къща Глогожеану, Сградата на Търговската банка, Кметството

Крайова, Хотел и Казино Минерва, Гимназия Карол I, Къща Бъния, Палат Жан Михаил, Каса Николае Романеску, Парк Романсеку,

Комплексът на Архиепископия Крайова и Митрополия Олтения

Забавления

Калафат: плаж, риболов

Сеграчеа - дегустации на вино

Крайова- исторически център, нощен живот

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград
- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 , Моста Калафат - Видин предлага достъп в
- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово
- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входи за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел : Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

РОМИ КОВАЧИ

I. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

Ковачите се занимават с производството на железни инструменти и предмети. В миналото работата на ковачите е била силно търсена, но с индустриализацията и модернизацията на обществото ромските ковачи не работят и стават земеделски производители или промишлени работници. След 1989 г., когато много земи се връщат на собствениците, малкото останали ковачи в селата започват да бъдат търсени за каруци и инструменти.

Металообработването и разбира се ковачеството е най-важната традиционна професия на ромите. Обработка на желязо включва изработка, железарство, ключари, подковари (налбант), столове и ключалки. Ковачът произвежда селскостопански инструменти, предмети за бита, железни строителни елементи и инсталации. Ключарят прави и ремонтира ключалки, болтове, панти, ключове и различни видове брави за врати и врати. Налбантина подковават добитък: коне, волове и магарета. Други правят каруци, което се състои от изтеглянето на шините на колелата и изработването на железните връзки на каруците или шейните.

Също е част от металообработващата промишленост, където са изработени , улуци и покриви, професия, практикувана главно от габори ромите. С преработката на мед се занимават с бакърджии. Изработват и ремонтират медни съдове (казани за ракия, тенджери, тави) или култови (корита кръщение, църковен бокал). Най-важната работна циганска техника за обработка на мед, стар процес, предава в семейството и е тайната, която включва голямото овладяване на чукането на мед. Калайдисването на медни съдове е почти изчезнал занаят, с който са се занимавали спойторите.

II. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ

За занаята

Ковачеството е един от най-старите човешки занимания. С откриването на метала (XII - VIII в. Пр. Хр.), Неговата обработка за оръжия или други обекти се превръща в една от важните професии, на които се основава икономиката на една общност. Когато ромите влезли в Европа в резултат на миграция, започваща някъде около 1000, някои от тях владеят изкуството на обработката

на желязо, още повече, че в Индия, от където и да идват, желязото е било открито преди няколко века използването на този метал в Европа⁸.

Ето защо ромите, притежаващи тази професия, са сред първите, които се заселват в определени общности, практикуват търговията и се отказват от номадския си живот. Този факт е благоприятен от факта, че общността се нуждаела от обектите, които ковачите са изработвали, а заселването е било задължително за икономиката на тези общности, най-вече на основата на собствена консумация.

Всъщност работата на ковачите от дълго време е била, през цялото време на модерната епоха, една от най-важните в икономиката на онова време. Това е така, защото ковачите зависели от основното транспортно средство - коня. Освен това, те са правели или поправяли инструменти, които са абсолютно необходими за ежедневието - мотики, лопати, вили, брадви или дори колички, необходими за домакинството.

Поради това ковачите бяха сред най-богатите по своята етническа принадлежност. Много от тях имали големи работилници с един или повече ученици и те били една от централните икономически точки на една общност заедно с мелницата.

С индустриалната революция тяхната роля започва да намалява, но не изчезва. И това, защото в Румъния традиционната селска цивилизация продължава до средата на 20-ти век. Дори през 50-те години, след колективизацията, работата на ковачите все още е била важна в румънските села⁹. Тъй като индустриализацията нараства все повече и повече, особено през 80-те години, работата на ковача започва да губи своята роля, а ромите, които практикуват ковачницата, сменят занаята си. Някои са станали земеделски производители, докато други са влезли в индустрията. След 1989 г. ковачите започват да се завръщат. Първо, защото с реституцията на земята, селското стопанство за препитание все още е важна част от икономическия живот на селските райони, защото консолидацията на земята е доста трудна. Второ, защото популяризирането на традиционните занаяти започна да придобива все по-голяма тежест, в резултат на многобройни такива проекти,

⁸ Champion, T. 1987. "The European Iron Age: assessing the state of the art." Scottish Archaeological Review 4: 98-108.

⁹ https://adevarul.ro/locale/galati/ultimii-mestieri-fierari-romaniei-urmele-unui-mestesug-traditional-celebrucale-disparitie-1_5a58b23ddf52022f756ffeb1/index.html

но и на развитието на селския туризъм, който подчертава валоризацията на традициите.

Семейство

С оглед на високата степен на асимилация, семействата на ковачите са характерни както за традиционните ромски семейства, така и за мнозинството. Ролята на всеки член в семейството включва добре дефинирани задължения и права, които не създават объркване или съмнение. Индивидът зависи от семейството и доброто семейство като цяло зависи от поведението на всеки индивид. Така човекът е привърженик и защитник на семейния престиж, той действа в публичното пространство и е отговорен за взаимодействието с външния свят. Той е вътрешен началник на семейството и като такъв има власт за вземане на решения.

Жената е отговорна за образованието на децата, домашните задължения, включително приготвянето на храна и гледането на болни или възрастни членове на семейството. Ако при други професии жената допринася за семейния доход чрез продажба на изработените изделия, в този случай продажбата се извършва в ателието и се обуславя от добрата репутация, получена от занаятчия. В традиционната цивилизация майсторството е предавано от баща на син, факт, който започва и сега се възобновява, след като ковачите предпочитат да дават на децата си друга работа защото ковачите са застрашени от изчезване.

Що се отнася до носиите, традиционните елементи вече не присъстват в облеклата на ромските ковачи или ако вече не прибягват до древната си преценка (крисинитора), остават някои елементи, които напомнят за техните традиции.

По този начин старейшините са референтните членове на разширеното семейство и имат най-висок статут в общността. Високият статут на стареца се основава на мъдрост, чест, опит, баланс и отговорност. Високото състояние на старата жена е свързано с ритуална чистота.

III. КУЛТУРНИ АСПЕКТИ

Ковачите са сред първите, които са се застояли ¹⁰. Ако в периода преди Втората световна война заселването е само естествен процес, облагодетелстван от контакта с мнозинството, какъвто беше случаят с ковачите по време на комунистическия режим, имало истинска политика на заселване на ромите, което е видно и от прогнозите за времето. Материал от 1951 г. от Фонда на Съвета на министрите, "Проучване на ромските популации в Румънската народна република", показва, че общият брой на номадските и полуномадските роми е 26 000, разпределени в 8 различни региона. През 1977 г. Николае Чаушеску призова за забрана на номадския феномен, като прилага следните указания: забраната за разселване без разрешение на територията на Румъния, забраната заселване в Букурещ и в "другите агломерирани центрове", идентификацията и изпращането до мястото на пребиваване на всички роми в други населени места, освен тези, в които те са имали право. Скоро след директната намеса на комунистическия лидер, 5512 номадски и полуномадски роми ¹¹.

В резултат на контакт с мнозинството от населението той имаше интензивен процес на акултурация. В същото време ромските ковачи са сред първите, които се отказват от ромския език и са приели езика на мнозинството. Те били богати, сред първите заселени, но и сред първите, които са изгубили езика си.

Както е добре известно, акултурацията означава процесът, чрез който една по-силна култура се налага на по-малко влиятелна култура чрез определени фактори - език, обичаи и др. Има проучвания¹², които свидетелства, че действията и поведението на общността се променят на три поколения от промяна на състава на тази общност.

В случая с ромите-ковачи, като следствие от този феномен на акредитация, ромските ковачи са загубили своя език, обичаи и носии. На практика ромите ковачи са най-ясният пример за асимилационния феномен, който е възможен чрез пряк и дълготраен контакт с мнозинството. Това е допринесло и за това, че ромският етнос е имал по-нисък статус, а тези, които

¹⁰ <https://www.natgeo.ro/locuri-si-oameni/comunitati/9165-neamuri-tiganesti>

¹¹ РОМИ В КОМУНИСТИЧЕСКА РУМЪНИЯ - http://maskar.ro/wp-content/uploads/2016/05/maskar_handbookanexa_web-01.pdf

¹² Rudmin, Floyd W. (2003). "Critical history of the acculturation psychology of assimilation, separation, integration, and marginalization". Review of General Psychology.

са имали дълъг контакт с мнозинството от населението, от което те зависят икономически, се отказват от елементите на идентичността.

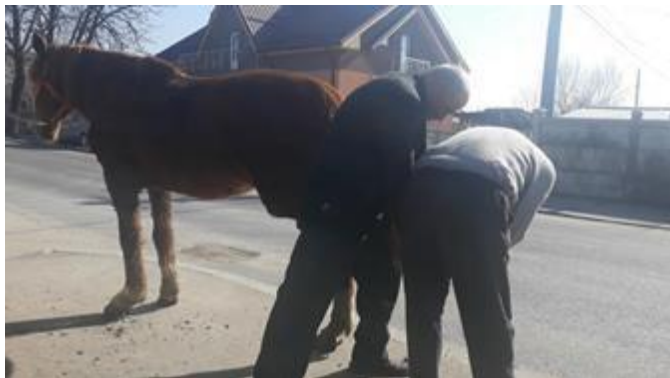
IV. ПРЕДСТАВИТЕЛНИ РОМИ КОВАЧИ В ОКРЪГ ДОЛЖ

1. Пъдеану Ферару Георге, 67 годишен - квартал Романеши- Крайова

Пъдеану Ферару Георге е роден в семейство ромски ковачи. Родителите му, Василе и Мария, не са знаели румънски език, наричали се цигани от Румъния. Баща му бил известен като Василаке. Пъдеану Георге промени няколко професии, докато не стане ковач. Той не е научил занаята на баща си, защото той от малък стана сирак.

Занаят

Докато се научил да бъде ковач, Георге Ферару е електротехник и работи в завод в Питещ и в завода Електропутере в Крайова. Професията я преподаваше от свекър, ковач от баща на син, който имал работилница в Романеши. Правил е каруци, железни порти, точел селскостопански инструменти и се подковавал всеки ден. Преди двадесет години, заедно със свекъра си, те продавали каруци на пазара Романеши и имали много поръчки за

порти, и подковавали най-малко 2 коня на ден.

Подковаване на конете в покрайнините на Крайова

По време на комунистическия период, но в днешно време, ромите-косторари и много румънци в покрайнините на Крайова и съседните общини имат коне и каруци и се нуждаят от ковачи занаятчи. В квартал Романеши има

компактна общност от ромски обитатели. Почти всяко семейство се нуждае от кон и каруца и затова Георге Ферару често работи.

Той има ковашка работилница, наследена от тъста си и използващ същите инструменти, от 15 до 20

години. Днес той вече не прави каруци, а просто заточва инструменти за хората от квартала или подковава конете в по крайните.

Почистване на копитата на кон преди подковаване

Георге Ферару казва, че използва много електрическо инструменти в работилницата, която се захранва от двигателче, менгеме, работна маса, наковалня и няколко модела чукове (чук, чук за каналите на подкова, бормашина да направи дупки в подкови, заваръчна машина, заточваща шлифовъчна машина, шнур, клещи, патенти и много други инструменти, необходими в работилницата).

За подковите Георге Ферару използва набраздено желязо или 10 mm platband. Загрява въглищата, след което дръжте желязото в огъня, докато стане огнено червено, така че да може да бъде моделирано. Обикновено се нуждае от човек, за бие желязото. Този човек може да бъде ученик, който покъсно може да бъде добър майстор. Георге Ферару казва, че неговото момче е научило този занаят, но не практикува, защото искал двете деца да учат, и двамата са завършили факултети, за да не работят тази тежка работа.

След като желязото стане червено, той го бие с барока, докато бавно, бавно, оформи формата на подкова. След това прави каналитв със специален чук. Георге Ферару държи този чук на подковата, а чукът бие баросите, за да направи канала. След това се слагат пиаци(чук със специална форма в горната част), за да отпечата улея, местата, където ще бъдат направени дупките, след това се правят с бормашината. Там където влиза пирона в подковата (нивото на подковата се мери, след като е прикрепено към копита на коня).

В подковата са направени от ударите на чука, които се появяват като някои добавки от желязо, които се поставят на гърба на подковата. Тези отвори са вградени, за да не се подхлъзва животното когато терена се пързала. Майсторът прикрепя към подковата гриф, парче желязо от 10, за да бъде на нивото на отвора, които са поставени в задната част на подковата, така че животното да може да се катери равномерно и да се придържа към земята.

Зачервяване на метала за подковата

Георге Ферару прави подкова за около 10 минути, а за да подкове кон, отнема максимум 30 минути за 4-те подкови. След това, за да сложи подковата отнема около 40 минути, защото конят трябва да се почисти внимателно на всяко копито (с малък нож), включително раздвоението (зоната в средата на копитата, която е като по-светла кожа) . Така че след около час и нещо и конят е готов с подковите. За подкова на кон, мъжът плаща 50 леи. Ако хората нямат пари, Георге Ферару преговаря с тях и го прави за 40 леи, или иска да си размени продукти: сирене, птиче месо, брашно, пшеница или царевица, зависи от това, което всеки може да предложи.

Семейство

Баща му е от Салкуца де Падуре, баба и дядо му от страна на баща му са от община Падеа и от страна на майка му от село Белот. Георге Ферару е последното дете на осемте братя. В семейството имаше 4 деца от първия брак на бащата и четири други деца от втория брак с майката на Георге Ферару. Но между тях не се прави разграничение и между братята имаше разбиране. Баща му е бил на 56 години, когато е роден Георге Ферару и 13 години по-късно умира.

Неговият баща е бил ковач и дърводелец, а професиите са извлечени от предците. Той прави дърво и е бил известен в комуната. Той имал много ученици, които научиха работа от него.

След като завърши армията, Падеану Ферару Георге се жени и се премества в Крайова, квартал Романещи, където живее днес. В момента той има две деца, момче и момиче и трима внуци.

**2. Буртила Флориан, наричан Бай Флориан налбантина,
64 годишен, община Малу Маре, село
Преажба**

Буртила Флориан произхожда от семейство роми рудари, от община Фаркашеле, окръг Олт. В детството и юношеството той помагат на родителите да изсушават дървесината от гората и да ги продават. Занаята подковар започна след 2000 г., защото са се правели много пари.

Семейство

Бай Флориан казва, че в родното им село имало занаятчии, които изработвали дървени предмети (лъжици, столове, предпазители, неща, полезни за едно домакинство, но в семейството му, било то мъже, жени или децата, те вадели буторуги (корените на суха дървета в гората) и ги продавали. В семейството им никой не знаеше ромски. Флориан Буртила разказва, че е носел дърва от гората до 30-годишна възраст и след това е работил за разтоварване на автомобили в Каракал. Той работел в различни стопанства, основавал семейство и се установява в Малу Маре, където възобновил младежката си дейност - премахване на сухите корени от гората и продажба на тях.

Подковаването - семеен бизнес

Занаят

Флориан Буртила ни казва, че след 2000 г. е подковавал конете. Занаят не го е научил от някого, а просто го е откраднал от другите, защото това е добра работа. По това време Флориан казва, че има много поръчки, но сега хората са се отказали от коня и каруца и са купили модерни машини. Ето защо е рядко да подковава коне.

Ковачницата я изграждаше самостоятелно, а използваните инструменти ги адаптираха към специфичната работа на подкова. Бай

Флориан казва, че може сам да подкове кон, без да е необходимо друг човек да го държи

3. Бозган Марчел - 61 годишен, Бъйлеци

Занаят

Марчел Бозган казва, че е научил да работи с желязо от баща си, който е бил голям майстор, който правил всичко по желязо: порти, каруци, селскостопански инструменти. "Той беше художник в железарията... научил работата от баща на син, бил е от род ковачи, цигански майстори, които не можеха да говорят циганин ", казва Марчел Бозган.

По време на комунизма Марчел Бозган работил в леярната в Бейлеци като фрезор, а когато напуснал работата си, отишъл в ковашката работилница. След революцията той се съсредоточил само върху ковачницата и каза, че след това се справя много добре, печелейки добри пари. Сега е по-трудно, едва ако подкове един кон на седмица.

***Бозган Марчел, ковач-подковар,
Община Бъйлеци***

Семейство

Марчел Бозган казва, че родителите му, Михай и Елена, са от Раст. Когато беше на 6 години, родителите ѝ се преместили в Бъйлеци и построили къща, която била наводнена през 60-те години. Майсторът казва, че по това време те са преживели трудни времена и с времето са построили нова къща в покрайнините на Бъйлеци.

Майстор Бозган има три деца: две момчета и едно момиче. Момчетата му помагат в работилницата, особено при подковаването. Голямото момче също подковава и сам, но малкото (който е на 20 години) само му помага, защото му харесва да учи и е в училище за подофицери.

V. ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА В БЛИЗОСТ

Хотели в община Крайова

1. **Ramada Plaza**
**** ул. Калеа Букурещ 1 www.ramadaplazacraiova.ro, 0351.100.201 | 0351.101.500, reservations@ramadaplazacraiova.ro

2. **Rexton**
**** Булевард Карол I 49 www.hotelrexton.ro, +40 (0) 351 462 451, office@hotelrexton.ro

3. **Oltenia**
**** Улица Каракал Nr. 176 www.olteniahotel.ro, +40 351 411 411, receptie@olteniahotel.ro

4. **Golden House** **** Улица Брестей №18 www.goldenhouse.ro, (+40) 251 406271, Email: receptie@goldenhouse.ro

5. **Emma West**
**** Улица Калеа Северинулуй № 3В, www.hotel-emmawest.ro, +40 0251.480.150, receptie@hotel-emmawest.ro,

6. **Relax**
*** Улица Калеа Северинулуй № 48 www.en.hotel-relax.ro, 0351.409.744, office@hotel-relax.ro

7. **Plus**
*** Малу Маре, улица Каракал, №254, www.plushotel.ro, +40.733.100.200, plushotel@plushotel.ro

8. **Emma Est**
*** ул. Калеа Букурещ №82А, www.hotel-emma.ro, +40 0251.406.288, receptie@hotel-emma.ro

9. **Bavaria**
**** Улица Каракал, № 3 <http://www.hotel-bavaria.ro>, 0251/414.449, office@hotelbavaria.ro

10. **La Rocca Hotel Boutique**, улица Пелендава №39А, www.hotellarocca.ro, 0351 413 570, office@hotellarocca.ro

11. **Парс**, *** Улица Бибеску № 12 www.hotel-parc-craiova.ro, 0251.417.257, office@hotel-parc-craiova.ro

12. **Еуропеса** **** Улица Пиетъции № 9-11-13 www.hoteleuropeca.ro, 0751224794, hotel@hoteleuropeca.ro

13. **Plaza** **** Ул. Ариес № 16 www.hotelplaza.ro, +40 (0) 251 430410, office@hotelplaza.ro

14. **Helin Central**, *** Улица Александру Йоан Куза № 14, www.helincentral.ro, +40 351 808 708, hotel@helincentral.ro
15. **Euphoria**, ** Улица Янку Жиану, № 6 www.hoteleuphoria.ro, 0728.196.173, office@hoteleuphoria.ro
16. **Flormang**, *** Улица Калеа Северинулуй 7В, www.flormang.ro, +40 769 251 832, hotel@flormang.ro
17. **Green House**, *** Улица Фрации Бузеци № 25 www.green-house.ro, 0745 071 498, greenhousecraiova@yahoo.com
18. **Casa David-hotel boutique**, **** Улица Щефан чел маре 18А, www.casadavid.ro, +4 0755 463 464 receptie@casadavid.ro

Мотели

1. **Hanul Doctorului**, ** Улица Вииторулуй 1, 0351 444 422

ХОСТЕЛИ

1. **Sport**, *** улица Брестей № 25 www.hotel-sport.ro, 0251-412022,

Къщи за гости

1. **Villa Carmelita** *** Улица Император Траян, № 41, www.carmelita.ro, rezervari@carmelita.ro, 728 339
2. **La Favorita**, Guesthouse Boutique, *** Улица Мадона Дуду www.lafavorita.ro, 0351 408 098
3. **Flormang 1** *** Улица Дезробири, № 134 <http://pensiunea1.flormang.ro/>, 0769.251.815
4. **Bruxelles Guesthouse**, **** Улица № 8 8 <http://bruxelleshouse.ro/>, 0351 469 2540756 02 50 70, rezervari@bruxelleshouse.ro
5. **Luisa** *** Улица Каракал, № 12, 0724 119 388
6. **Hanul Andriței** **** Улица Вииторулуй № 34 www.hanulandritei.ro, office@hanulandritei.ro, 0351 431 056

Ресторанти (първите 5 съгласно tripadvisor)

1. **Ероса, European** Улица Александру Мачедонски №51, www.epocarestaurant.ro, 0725 059 333 office@epocarestaurant.ro
2. **Bulevard, Italian** Улица Липскани, № 1 www.bulevardcraiova.ro, 0351416062, receptie@bulevardcraiova.ro

3. **Big Ben, European** Улица Мирчеа Вода, № 1 +40 764 527 738
4. **Oxygen Bistro**, Интернационален Улица 13 септември № 7,
www.oxygenbistro.ro, 0735230663
5. **El Greco**, Средиземноморски улица Калеа Букурещ, Бл. М7-М8,
www.elgreco.ro, 0351 442 442

VI: ДРУГИ АТРАКЦИЯ В ЗОНАТА

Зони и защитени зони

- SPA Калафат _ Чуперчени - Дунав
- Балта Чилиени - Бъйлещи- природна защитена зона от национален интерес
- Езеро Йонеле- Урзикуца -природна защитена зона

Археологически разкопки

- Джурджица
- Селище hallstattiana от Джурджица- На Четъцуи
- Некропола от Портърещи- Джурджица- На Дървари
- Калопър- Археологически разкопки до Бъздъна
- Крайова- Руините на хан Хурез
- Калафат
- Джурджица
- Крайова

Музеи

- Калафат- Музей на Изкуствата и етнографията
- Пояна Маре - Каса Милош Обренович
- Бъйлещи
- Музеят на Бъшлещката равнина
- Мемориална къща на Амза Пеля
- Крайова
- Музей на Изкуствата
- Музей Олтения, Крайова
- Музей Св. Никодим при Центъра за Реставрация
- Консервиране на наследството и Визуализация на Архипескопия
- Крайова
- Мемориалн къща Елена Фараго

Забавления

- Калафат: плаж, риболов
- Сегарчеа - дегустация на вино

Повтарящи се културни събития

- Калафат: Международен фестивал на Поезията и Фолк музиката- август
- Плодовете на есента- октомври
- Бъйлещи- Фестивал на Зайбара (сорт грозде за вино) и прازа (октомври)
- Крайова: Международен театрален фестивал Шекспир - април (на всеки 2 години); Мизикална Крайова - август септември:
- Елена Теодорини- октомври - ноември< Фестивал Мария Тънасе - октомври, (на всеки 2 години)

Религиозни обекти

Крайова: Католическа църква Св. Антон, Протеснатска Евангелистка църква, Катедрала,

Църква Мадона Дуду, Катедралата на Митрополията Крайова, Синагога Крайова

Подари - Манастир Житиану

Сегарчеа- Манастир Сегарчеа

Архитектура

Крайова

Историческия център на Крайова; Къща Глогожеану, Сградата на Търговската банка, Кметството

Крайова, Хотел и Казино Минерва, Гимназия Карол I, Къща Бъния, Палат Жан Михаил, Каса Николае Романеску, Парк Романсеку,

Комплексът на Архиепископия Крайова и Митрополия Олтения

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград

- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в

- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово

- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входове за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

РОМИ ТУХЛАРИ

I. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

Тухларията е най-често срещаният занаят сред заседналите роми. В проучване, проведено през 2004 г., се счита, че зидари са около 30% от ромите, които имат работа. Въпреки че е най-обичайната търговия, зидарите и историята на техния занаят са написани много малко. Има няколко произведения, които споменават, между другото, зидарията, която се

практикува както в селските, така и в градските райони и която я включва сред традиционните занаяти на ромите, предавани от средновековието от поколение на поколение. Няма обаче исторически източници, които да споменават появата на този занаят сред ромското население или неговия социален курс.

В традиционната румънска цивилизация голяма част от жилищата на по-малко заможните хора са били направени от материали, различни от тухли. Това са кирпич, слама или кочани. Често жилищата били вкопани в земята. В резултат на това тухлените къщи са били предимно собственост на богатите хора, или в планинските райони те са били използвани за изграждане на крепостни стени.

Въпреки че икономическата роля на производителите на тухли е важна, техният социален статус е доста нисък в сравнение с други ромски родове, особено за занаятчиите, работещи с благородни метали или желязо.

Ромските общности, които са избрали да практикуват тази професия, са обикновено в покрайнините на общностите, където са били разположени глинените кариери. Следователно фактът, че тяхната интеграция в общностите е по-ниска, отколкото при ковачите, например.

II. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ

За занаята

Печена тухла е един от най-старите и най-трайни строителни материали. Първите тухли са направени в Месопотамия около 7500 г. пр. Хр. и били сушени на слънце. По-късно започнаха да се изгарят в специални пещи, а използването им се разпростира върху всички цивилизации - от египтяни и гърци до римляни. И до днес тухлата е един от най-популярните строителни материали, които се получават от четирите основни елемента - земя, вода, въздух и огън, което му придава качеството на естествения материал, който се интегрира перфектно в околната среда.

Занаята на тухларите е сезонна работа, практикувана само през лятото. Въпреки че ролята на тухларите е много важна, тъй като те осигуряват суровината, необходима за изграждането на трайните къщи, социалният статус на зидарите се възприема като по-малък дори от другите ромски майстори. Ето защо, редица изследователи, особено тези, които са работили на терен през 90-те години, когато бяха проведени първите задълбочени проучвания,

твърдят, че някои от зидарите могат да насочат акцента от работата си с производството на тухли, предпочитайки да се подчертае други занаяти, които те практикуват: плетене на ракета, изработка на изтривалки или изделия от дърво, ковачество, магьосничество. В много общности, тухларството се практикува в редуване с други занаяти, носещи символична стойност.

Класическата тухла (наричана още циганска тухла) е направена от изгорена глина или керамика и се използва в строителството с различни видове хоросан. Изпечените глинени тухли имат висока якост на натиск. Този вид тухла се удостоверява и проверява с течение на времето в продължение на хиляди години.

Семейство

Ромското семейство тухлари съчетава елементи от ромската традиция с тези на мнозинството. Това е резултат от заседналия и асимилационен процес.

В патриархалното семейство на ромите мъжките и женските роли се допълват: мъжът е глава на семейството и е отговорен за поддържането на жена и децата; жената е отговорна за образованието на децата, домашните задължения, включително за приготвяне на храна и надзор над болни или възрастни членове на семейството.

Това е запазено в семействата на ромите тухлари. В същото време семейните задачи са внимателно разделени в тях. Жената не противоречи на решенията на съпруга си или обратно. Жената се занимава и с организацията на домашните финанси, тя е тази, която купува храна и дрехи на членовете на семейството. Ако мъжът не може да осигури доходите на семейството, жената поема тази отговорност. Въпреки това, дори ако мъжът носи пари, жената допринася на този доход със свои собствени дейности: "phiraimos and-e gava" (минавал през селото), който може да включва търговия, различни услуги, предоставяни специално за не-роми, магически практики гадаене или баене).

Традиционното ромско семейство също е пример за взаимно допълване на брачните задължения и структурата на властта: по отношение на социалната област и задачите за представителство на общността, съпругът се радва на три атрибута - автономия (той действа и решава), автокрация (той решава, но жената действа) и ръководството (решава, но действа с жената); в областта на домашните задачи, съпругата може да бъде самостоятелна (решава и действа), особено в отглеждането и възпитанието на децата, или може да се осъществи

синкретично разделение на ролите (жената действа, но решава със съпруга си)¹³.

III. КУЛТУРНИ АСПЕКТИ

Ромските булки са на половината път по отношение на асимилацията. Някои от тях не говорят ромски, а други са го запазили. Тези различия се раждат в зависимост от общностите, с които са влезли в контакт и колко много ги поставят върху тях.

Когато говорим за материалната култура на ромите в Румъния, но и в останалата част на Европа, трябва да имаме предвид, че тя е изиграла полезна роля. Ако говорим за румънските страни, те имат аграрна икономика и ромските групи в този тип икономика са я завършили с онези занаяти, които не са познавали или не познават специализацията и развитието, изисквани от потребностите и динамиката на обществото.

Що се отнася до самоидентификацията в групата на членовете, на ромски език има израз "amare rroma" (нашите роми), който се отнася до общността, с която индивидът се идентифицира, до онези, към които принадлежи, но и до тези, с които се счита за свързано. Когато искат да се разграничат от другите подгрупи, те използват израза "aver rroma" (други роми). Понякога понятието "amare rroma" обгражда общност, чиито членове са роднини, припокриващи се с "amari familia" (нашето семейство). В други случаи "amare rroma" са жители на село, квартал или бедняшки квартали, които имат по-близки отношения: организират общи семейни събития, подкрепят и защитават взаимно пред други групи, сключват брак или отиват на панаири заедно. Най-широкото значение на понятието "amare rroma" е това род или ромско лозе.

В класификацията, която Келчеа прави, разглежда следните критерии "език, професия и начин на съществуване". В резултат на това той прави следното разпределение - ромите, които са ковачи, тухлари, зидари, музиканти (говорят малко ромски език), ромски момчета или рудари, обработващи зелено дърво (говорят само румънски език), и роми или номадски роми, и разделя и на калдараши(говорят ромски).

¹³ DELIA GRIGORE - ОСНОВИТЕ НА РОМАНИАНСКАТА КУЛТУРА, курс, 2010

Това разделение обяснява в действителност степента на асимилация на тези ромски групи, а асимилацията се дава чрез заселване.

IV. РОМИ ТУХЛАРИ ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ЗА ОКРЪГ ДОЛЖ 1. Дину Стелика (63 години), община Фъркаш

Дину Стелика работи тухлар от детството си, както в Мофлени, така и в Фаркаш. Той построил собствената си къща с тухли, направена от него, и учел децата си на този занаят. Той разказва как е научил тази професия и какви са стъпките и тайните на правенето на добри тухли.

Занаята

Дину Стелика му казва, че като работно дете още от малък, както в Мофлени, така и в Фаркаш, баща му ги е обучил в духа на работа и цялото семейство работи тухларство.

Той работи усилено от детството си, но не смятал, че е трудно. Децата вършели определени операции, обръщали тухлите в редици, на мястото, за да изсъхнат, и носели вода. Във Фаркаш всички роми се занимаваха с тухли.

” В детството, когато работехме с родителите си, излязахме извън нашето населено място, зависи от това как клиентът го желае. Понякога бях с семейството и роднините си и на 200 км от къщата. Ходехме при клиента, той ни даваше терен на разположение, обикновено в покрайнините на селото, но беше много важно да имаме водоснабдяване. Когато нямаше източник на вода, беше много трудно. Хората ни гонеха защото вземахме водата от чешмите и пресушавахме техните кладенци. През зимата се загряваше с тухла, имахме някои продукти през зимата и трябваше да работим през лятото. Така се правеха хиляди тухли и получихме половината пари, половин продукт (наричан „tain“), а през лятото работихме за да има какво да ядем през зимата. Правехме си колиба покрита със слама и летви, и там живеехме цялото лято, докато завършихме тухлите, ”спомня си Стелика.

Зидарят казва, че има много начини да се направи тухла: на брега или "тезгях" (на масата). Ако работи само един човек, той трябва да го прави на тезгяха. Семейството му работи на брега и нивелират земята. Ако земята, където се извършва работата, е далеч от речното корито и няма източник на вода, има "гулди" (ями, където водата се носи и излива от другаде).

След като брега (земята се издига), земята се използва за тухла, брега се изкопава, бута се и се използва за "зона". Районът се нарича още „банкетно огнище“. Майсторът казва, че това е истинско изкуство реденето на тухлите. От там можете да видите колко добър е един тухлен занаятчия. Тухлата трябва да се постави в "банкета", за да се преброи леко и да се изпече правилно, за да бъде с добро качество. 125 тухли се поставят на 8 реда и така 1000 тухли.

Пещ за тухли

източник: <https://myeva.files.wordpress.com/2013/08/exsouth8.jpg>

В зависимост от зоната, в която се оформят тухлите, пещта изгаряли или с дърва, ако имало гори в района, или с "notret" (слама и бурени), ако били в равнина в района. Бай Стелика казва, че има някои тухлени тайни. Трябва да знаете как да му дадете вода и как да направите земята, да я изсъхнат и след това да я оставите да си почине. Моделът трябва да го измие добре, да го докосне добре. Как се минава тестото през брашно, така че земята се минава през пясък ", казва майстора.

Семейството

Дину Стелика казва, че е от смесено семейство. Баща му е германец, роден от ромско семейство в Мофлени - Крайова, а майка му живее в село Фаркаш. Дядото по майчина линия е бил рудал, но с течение на времето, защото роднините и тези в района се занимавали с тухли, той също започнал.

Бай Стелика казва, че баща му е бил доведен брат с жена си Фулджеран, известната род от Фаца Лунчи. Той е израснал с роднините на баща си, които според него са високо ценени в този квартал, тъй като са силни хора, с голямо семейство, с ресурси от предци. Като най-малък брат, баща му остава в родителския дом в Мофлени, където децата му са израснали.

Когато навърши 18 години, в 70-те години Дину Стелика казва, че наводненията са дошли, река Жиу е взел къщата и родителите му са се разделили, а децата са отведени от майката, която се е върнала в родното му село в Фаркаш.

На 19-годишна възраст той се оженил и с тухлите, направени от него и неговата съпруга, успял, когато се върнал от армията, за да си направи собствен дом. Занаятчията си спомня, че е отишъл в община Гоещи и е направил 60 000 парчета тухли и е издигнал къщата си.

Бай Стелика говори с голяма любов за семейството си и казва, че е богат човек - "Имам 5 деца и 15 внуци". Казва, че ги е научил на да правят тухли две от неговите момчета, които са също толкова усърдни, но му помагат в свободното си време, защото имат висше образование и работа в кметството на Фаркаш.

V. ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА В БЛИЗОСТ

Hoteli в община Крайова

1. Ramada Plaza

**** ул. Калеа Букурещ 1 www.ramadaplazacraiova.ro, 0351.100.201 | 0351.101.500, reservations@ramadaplazacraiova.ro

2. Rexton

**** Булевард Карол I 49 www.hotelrextion.ro, +40 (0) 351 462 451, office@hotelrextion.ro

3. Oltenia

**** Улица Каракал Nr. 176 www.olteniahotel.ro, +40 351 411 411, receptie@olteniahotel.ro

4. Golden House **** Улица Брестей №18 www.goldenhouse.ro, (+40) 251 406271, Email: receptie@goldenhouse.ro

5. Emma West

**** Улица Калеа Северинулуй № 3B, www.hotel-emmawest.ro, +40 0251.480.150, receptie@hotel-emmawest.ro,

6. Relax

*** Улица Калеа Северинулуй № 48 www.en.hotel-relax.ro,
0351.409.744, office@hotel-relax.ro

7. Plus

*** Малу Маре, улица Каракал, №254, www.plushotel.ro,
+40.733.100.200, plushotel@plushotel.ro

8. Emma Est

*** стр. Калеа Букурещ №82А, www.hotel-emma.ro, +40
0251.406.288, receptie@hotel-emma.ro

9. Bavaria

**** Улица Каракал, № 3 <http://www.hotel-bavaria.ro>,
0251/414.449, office@hotelbavaria.ro

10. La Rocca Hotel Boutique, улица Пелендава №39А,
www.hotellarocca.ro, 0351 413 570, office@hotellarocca.ro

11. Parc, *** Улица Бибеску № 12 www.hotel-parc-craiova.ro,
0251.417.257, office@hotel-parc-craiova.ro

12. Europesa **** Улица Пиетъции № 9-11-13 www.hoteleuropeca.ro,
0751224794, hotel@hoteleuropeca.ro

13. Plaza **** Ул. Ариес № 16 www.hotelplaza.ro, +40 (0) 251 430410,
office@hotelplaza.ro

14. Helin Central, *** Улица Александру Йоан Куза № 14,
www.helincentral.ro, +40 351 808 708, hotel@helincentral.ro

15. Euphoria, ** Улица Янку Жиану, № 6 www.hoteleuphoria.ro,
0728.196.173, office@hoteleuphoria.ro

16. Flormang, *** Улица Калеа Северинулуй 7В, www.flormang.ro, +40 769
251 832, hotel@flormang.ro

17. Green House, *** Улица Фрации Бузеци № 25 www.green-house.ro, 0745
071 498, greenhousecraiova@yahoo.com

18. Casa David-hotel boutique, **** Улица Щефан чел маре 18А,
www.casadavid.ro, +4 0755 463 464 receptie@casadavid.ro

Мотели

1. Hanul Doctorului, ** Улица Вииторулуй 1, 0351 444 422

ХОСТЕЛИ

1. Sport, *** улица Брестей № 25 www.hotel-sport.ro, 0251-412022,

Къщи за гости

1. Villa Carmelita *** Улица Император Траян, № 41, www.carmelita.ro, rezervari@carmelita.ro, 728 339
2. La Favorita, Guesthouse Boutique, *** Улица Мадона Дуду www.lafavorita.ro, 0351 408 098
3. Flormang 1 *** Улица Дезробири, № 134 <http://pensiunea1.flormang.ro/>, 0769.251.815
4. Bruxelles Guesthouse, **** Улица № 8 8 <http://bruxelleshouse.ro/>, 0351 469 2540756 02 50 70, rezervari@bruxelleshouse.ro
5. Luisa *** Улица Каракал, № 12, 0724 119 388
6. Hanul Andriței **** Улица Вииторулуй № 34 www.hanulandritei.ro, office@hanulandritei.ro, 0351 431 056

Ресторанти (първите 5 съгласно tripadvisor)

1. Ероса, European Улица Александру Мачедонски №51, www.epocarestaurant.ro, 0725 059 333 office@epocarestaurant.ro
2. Bulevard, Italian Улица Липскани, № 1 www.bulevardcraiova.ro, 0351416062, receptie@bulevardcraiova.ro
3. Big Ben, European Улица Мирчеа Вода, № 1 +40 764 527 738
4. Oxygen Bistro, Интернационален Улица 13 септември № 7, www.oxygenbistro.ro, 0735230663
5. El Greco, Средиземноморски улица Калеа Букурещ, Бл. М7-М8, www.elgreco.ro, 0351 442 442

VI: ДРУГИ АТРАКЦИЯ В ЗОНАТА

Зони и защитени зони

SPA Калафат _ Чуперчени - Дунав
Балта Чилиени - Бъйлещи- природна защитена зона от национален интерес
Езеро Йонеле- Урзикуца -природна защитена зона

Археологически разкопки

Джурджица
Селище hallstattiana от Джурджица- На Четъцуи
Некропола от Портъреци- Джурджица- На Дървари
Калопър- Археологически разкопки до Бъздъна
Крайова- Руините на хан Хурез
Калафат
Джурджица
Крайова

Музеи

Крайова
Музей на Изкуствата

Музей Олтения, Крайова
Музей Св. Никодим при Центъра за Реставрация
Консервиране на наследството и Визуализация на
Архиепископия
Крайова
Мемориална къща Елена Фараго

Забавления

Крайова, полет с балон с горещ въздух: www.balloonadventure.eu

Крайова: Международен театрален фестивал Шекспир - април (на всеки 2 години); Музикална Крайова - август септември:
Елена Теодорини- октомври - ноември< Фестивал Мария Тънасе - октомври, (на всеки 2 години)

Религиозни обекти

Крайова: Католическа църква Св. Антон, Протеснатска Евангелистка църква, Катедрала,
Църква Мадона Дуду, Катедралата на Митрополията Крайова,
Синагога Крайова
Подари - Манастир Житиану

Архитектура

Крайова

Историческия център на Крайова; Къща Глогожеану, Сградата на Търговската банка, Кметството

Крайова, Хотел и Казино Минерва, Гимназия Карол I, Къща Бъния, Палат Жеан Михаил, Каса Николае Романеску, Парк Романсеку, Комплексът на Архиепископия Крайова и Митрополия Олтения

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград
- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в
- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово
- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входи за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

Община Фъркаш се намира в северната част на окръг Долж, на 37 км от Крайова, на разстояние, което може да бъде достигнато с обществен транспорт (микробус), заминаващ от Автогара Север.

РОМИ КОШНИЧАРИ И РОГОЗКАРИ

I. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

Ромите кошничари са тези които плетат и продават кошове и кошници от лешникови клонки, раката или върба. Също в същата категория са тези, които правят рогозки или други полезни предмети, въпреки че те също се наричат рогозари.

Като се има предвид, че суровината, която използват, се намира в близост до вода, ромските общности, които практикуват тази професия, обикновено се установяват на бреговете на течащи води или езера.

По този начин, използвайки папур, който се намира в дунавските езера, но също така и в по-малките езера в окръга, този занаят се практикува като домакинска работа в селата по Дунавската долина (Негои, Бистрец, Дунав). В Баилещи, Сегарчеа и Садова има специализирани центрове. Основните продукти на този занаят са папуанеца (плетена чанта) и рогозки.

Също в Долж е имало кооперации с плетачни станции, едната от които също в община Калопар, където по време на комунистическата ера работили около 200 жени. Те плетели кресла, столове, маси и други обекти от раката. Суровината е донесена от селата на окръг Долж, а продуктите, изплитани от жените в общината, са дори изнасяни.

II. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ

За занаята

Кошничарите правят различни мебели или помощни предмети от върба, лешник или раката. Ако суровината е върба, тя се прибира от брега на реката и след изсушаване може да се използва. Същото важи и за папура или раката. Сред обектите, изработени от кошничарите, най-известната е папорницата - плетена чанта, направена от папур, използван за транспортиране на храна. Практически, папурница беше старата чанта на олтенките. Тя стана известна, навлизайки в колективното въображение като представител на Олтения, с филма "Бай Марин милиардерът" “.

Събирането на суровини се извършва през есенно-пролетните месеци. Те се събират ръчно, се събират и съхраняват за сушене и съхранение. Едновременно или незабавно с прибиране на клонките се сортират по качествени класове. Първата операция в преработката на събраните клонки е

тяхното кипване. В резултат на това се увеличава устойчивостта и еластичността, както и равномерното им оцветяване. След кипването сноповете ракета се поставят в казан със студена вода, след което започва обелването. Операцията може да се извърши с помощта на ръчни или електрически "белачки".

Сварените клонки веднага изсъхват на слънце или в отопляеми помещения и премина в склада. За плетенето се ползват както цели клонки така и шини. Те водят до разделяне на по-дебели нишки в 2-3-4 равни части, след което ядрото се почиства. Преди плетенето материалът трябва да се накисне във вода. В зависимост от изделията, които трябва да бъдат изработени в съответствие с размера, формата, предназначението, изберете необходимия брой пръти, шини, диаметър и дължина. Технологиите за плетене са разнообразни, в зависимост от плетката. Предимно местни занаятчии използват следните методи на преплитане: дясно, усуква от 2,3,4 клонки, на слоеве, в редове.

По-архаичната технология за изработване на кошница е използването на кръга. Съвсем наскоро занаятчиите използват различни типове модели. Плетените предмети са завършени с различни операции, които придават на продукта специален естетичен вид и повишават устойчивостта срещу вредни атмосферни фактори. Тези операции са разнообразни - миене, бронзиране, сулфатиране, лакиране. Най-разнообразната продукция на местно майсторство е тази на белените клонки. Те са разнообразни - растителни кошници, със и без капаци, кошници за плодове, за гълъби, за кучета, за котки, за боклук, за пране, за бутилки, за дърво, за хляб, за пътешествие и др. Най-скъпите и ценни плитки са градински мебели по поръчка индивидуално или с уникален дизайн.

През периода на социализма в държавния сектор този занаят обикновено се практикува само в горското стопанство като спомагателна професия. В момента този занаят е разработен от занаятчии, които работят индивидуално в семейството.

През последното десетилетие обаче нараства интересът към този занаят. Плетени предмети имат нарастващо търсене както на вътрешния, така и на външния пазар.

Те се вписват хармонично във всеки интериор, създавайки атмосфера на топлина и комфорт. Плетените изделия отговарят и на редица качества, които ги правят привлекателни - красота, издръжливост, удобство, ниска цена и т.н. От икономическа гледна точка занаятчийството може да използва евтини и достъпни ресурси, не изисква големи инвестиции в скъпи машини, може лесно да се практикува в домашни условия.

Рогозките започват да се произвеждат след 1 юли, когато тръстиката е достигнал необходимата зрялост и може да бъде събрана. Хората ходят за тръстика понякога на 150 км, по поречието на река Дунава.

Рогозките имат много приложения: в оранжерии за защита на разсад, защото те позволяват вентилация, за разлика от пластмасовото фолио, в конструкцията, където се поставят върху цимент, за да го пазят от замръзване, като покрития за тераси, килими, входни подложки, слънчеви чадъри, огради, дизайнерски експонати на различни обществени места, особено на тераси, декорация на къщи.

Семейство

Дори и да са изгубили езика си, ромите кошничари са запазили някои от семейните традиции. В това семейството има ролята да осигури подслон и храна на своите членове, отглеждане, възпитание и омъжване на деца, гарантиране на материалната и социална сигурност на своите членове, поддържане на по-близки отношения със семейството (между 3 и 5 поколения), отколкото с далечното семейство, да участват във всички семейни събития (сватби, кръщения, погребения).

Личността зависи от своето семейство и доброто поведение на семейството като цяло зависи от поведението на всеки индивид. На всеки член на семейството се напомня всяка минута, чрез устни и невербални формули, правилата, които трябва да спазват, за да не се срамува семейството им.

Ромското семейство е всъщност общността, не само чрез социалните контролни фактори, които са естествени за всяко традиционно общество, но особено чрез системата на културните връзки, поради което можем да я наречем семейна общност.

В традиционните ромски семейства на неомъженото момиче не се разрешава да остане сама в общността. Преди сключване на брак тя е под патронажа на родителите си, едва женен, когато влезе в зряла възраст.

Основната цел на семейството, както във всяка традиционна култура, е да раждат и отглеждат деца.

III. КУЛТУРНИ АСПЕКТИ

Интересното е, че името на кошничарите идва от немски. По-конкретно, терминът, който им е дал името, е думата на немски произход "Korf", чийто превод е "плетена кошница". В случая с рогозарите, името е построено тук същото като за повечето ромски родове, които са кръстени на основната им дейност.

И двата рода са сред заселниците, които следват пътя на ромите, които се отказват от номадският живот - заселват се в края на селото, което им дава статут. Тъй като оцеляването зависи пряко от мнозинството, те бавно напускат ромския език и процесът на усвояване приключва. Въпреки това, ромите, които са преживели този процес на акултурация, никога не са били наистина интегрирани, като са били трайно третираны като членове на общността от втория ранг.

IV. ПРЕДСТАВИТЕЛНИ РОМИ КОШНИЧАРИ ЗА ОКРЪГ ДОЛЖ

1. Флореа Булаку, наричан Бакан, 60 години, Бъйлеци

Занаята

Традиционен занаят и матирането на килима е специфична работа за

ромите в районите на Дунавските заливни площи, особено в Бъйлеци, Бистрец и Калопър. Флореа Булаку казва, че по време на комунизма всички хора от циганските райони от Бъйлеци са работили по такива обекти.

Флореа Булаку пред къщата си в Бъйлеци, разказващ спомени

” В много домакинства стана за плетене на рогозка от папур имало място в стаята с огнището, заедно с котлето с качамак и чашата със зайбер

(червено вино). Баща ми е правил рогозки цял живот. Той беше най-квалифицираният в района, за да изработи рогозки. Той ме научи на този занаят, защото аз стоях до него и му помагах. Стана на баща ми го обработваше много добре, правех го по-трудно, но накрая научих. В дните, когато времето беше лошо, татко вкарваше папура в къщата. Имаше много операции, докато стигнахме до крайния продукт. Още от малък вървях с баща си с папурница и с рогозки през селата, особено когато ни оставаха не продадени на панаирите. Ето как ни израсна, че е било трудно. След това, когато КАП, те взеха нашите рогозки, те бяха много желани. Не беше лесно да се правят папурници, татко беше страхотен, навсякъде. Много ромски семейства от Бъйлеци практикуват занаята, казва той.

Сега този занаят е много малко практикуван, тъй като е доста трудно да се получи суровината от момента, в който езерата са влезли в частна собственост. Занаятчицата казва, че за да имаш качествени продукти, трябва да знаеш и да избереш. "Снопите от папур се изсушават в двора. През лятото зелената треска се изрязва и се простира на земята за една седмица, за да се изсуши. Едно стъбло папур има повече кора . Бели се лист по лист, подобно на лука, а на ръба има определен лист, което се нарича тей. От сухия папур се прави тей, след което се усуква. Папура се омекотява, защото в противен случай не могат да се тъкат. Не всеки папур е добър за плетене. Две розетки (70-80 нишки) са направени от два купа. С дървен инструмент, краят се изтънява и се плете на стан. Поставя на гърба на стана, слага се нишката и се прави подложката от една глава до друга, изрежете нишките и след това се придържа - казва Флорея Булаку.

Стан за тъкане на рогозка

Семейство

Майстор Бакан знае от дядо си, че плетенето на папур е спасявало семейството от глад много пъти с течение на времето. Неговите баби и дядовци и родителите му си тръгвали с каруца пълна с плетки и се връщали с пари и царевица, пшеница, яйца или сирене.

Флореа Булаку има две момичета, които не знаят как да плетат папур. Те са по-загрижени за домакинството, заедно с майка си.

2. Кълдарару Флориан наричан Теружа, 58 години, от Бреаста

Занаят

Флорин Кълдарару казва, че семейството му първоначално се е занимавало с тухла, лесно е научил от хората в селото да плетат кошници. В младостта си е работил в кооперацията в Бреаста, в цеха за плетене, но не съществува от 20 години.

Набрани клонки от брега на река Жиул, оставени да се изсушат

” Преди правех плетени кошници от ракета. Сега ги правим от пръчките. Ние ги берем от Жиу. През зимата варим клонките, а през лятото ги белим. Зависи как искаме да направим кошницата. Първо се прави дъното, след това се издига главният скелет, след което започва плетката. Отнема ми около 3 часа, за да направя кошница, ”казва Теружа.

Флорин Келдарару продава стоката си на панаири. Той отива на пазара на Фъкѝ, където жените купуват кошници за помени. През есента селяните се нуждаят от големи кошници за царевица, наречени ”търне”. Майстора казва, че работи с кошници и поръчки за непознати. ”Например сега има поръчка за 100 кошници, които използват за портокалите”, казва той.

Предмети, които продава на пазари и панаири в Крайова и околностите

Семейство

Флориан Кълдарару е роден в село Коту, близо до община Бреаста. Селото е разположено до река Жиу, а къщите тук често са били наводнени, когато реката нараствала. Първоначално и румънците, и ромите живеели заедно, имали 40 къщи и 200 жители, но след 70-те години румънците се приближили по-близо до община Бреаста. Поради честите наводнения и факта, че в селото няма училище, църква, болница и дори магазин, жителите се преместват в покрайнините на общината Бреаста.

Кълдарару Флориан наричан Теружа, разказва своя живот

,, Аз съм циганин и говоря циганки в къщата. Живях в Коту известно време, но сега вече не живея там. В селото има максимум 3 семейства. Всички сме направили домовете си до Бреаста, преди около 10 години се преместих оттам - казва майсторът Теружа.

Има 7 деца и 6 внуци. 3 от децата са в чужбина, а останалите 4 живеят с него. Флориан Кълдарару казва, че само две от момчетата му помагат с кошниците, а останалите не знаят този занаят.

V. ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА В БЛИЗОСТ

Hoteli в община Крайова

1. Ramada Plaza

**** ул. Калеа Букурещ 1 www.ramadaplazacraiova.ro, 0351.100.201 | 0351.101.500, reservations@ramadaplazacraiova.ro

2. Rexton

**** Булевард Карол I 49 www.hotelrextion.ro, +40 (0) 351 462 451, office@hotelrextion.ro

3. Oltenia

**** Улица Каракал № 176 www.olteniahotel.ro, +40 351 411 411, receptie@olteniahotel.ro

4. Golden House **** Улица Брестей №18

www.goldenhouse.ro, (+40) 251 406271, Email: receptie@goldenhouse.ro

5. Emma West

**** Улица Калеа Северинулуй № 3В, www.hotel-emmawest.ro, +40 0251.480.150, receptie@hotel-emmawest.ro,

6. Relax

*** Улица Калеа Северинулуй № 48 www.en.hotel-relax.ro, 0351.409.744, office@hotel-relax.ro

7. Plus

*** Малу Маре, улица Каракал, №254, www.plushotel.ro, +40.733.100.200, plushotel@plushotel.ro

8. Emma Est

*** стр. Калеа Букурещ №82А, www.hotel-emma.ro, +40 0251.406.288, receptie@hotel-emma.ro

9. Bavaria

**** Улица Каракал, № 3 <http://www.hotel-bavaria.ro>,
0251/414.449, office@hotelbavaria.ro

10. La Rocca Hotel Boutique, улица Пелендава №39А,
www.hotellarocca.ro, 0351 413 570, office@hotellarocca.ro

11. Parc, *** Улица Бибеску № 12 www.hotel-parc-craiova.ro,
0251.417.257, office@hotel-parc-craiova.ro

12. Europa *** Улица Пиетъци № 9-11-13 www.hoteleuropeca.ro,
0751224794, hotel@hoteleuropeca.ro

13. Plaza **** Ул. Ариес № 16 www.hotelplaza.ro, +40 (0) 251 430410,
office@hotelplaza.ro

14. Helin Central, *** Улица Александру Йоан Куза № 14,
www.helincentral.ro, +40 351 808 708, hotel@helincentral.ro

15. Euphoria, ** Улица Янку Жиану, № 6 www.hoteleuphoria.ro,
0728.196.173, office@hoteleuphoria.ro

16. Flormang, *** Улица Калеа Северинулуй 7В, www.flormang.ro, +40 769
251 832, hotel@flormang.ro

17. Green House, *** Улица Фрации Бузеци № 25 www.green-house.ro, 0745
071 498, greenhousecraiova@yahoo.com

18. Casa David-hotel boutique, **** Улица Щефан чел маре 18А,
www.casadavid.ro, +4 0755 463 464 receptie@casadavid.ro

Мотели

1. Hanul Doctorului, ** Улица Вииторулуй 1, 0351 444 422

ХОСТЕЛИ

1. Sport, *** улица Брестей № 25 www.hotel-sport.ro, 0251-
412022,

Къщи за гости

1. Villa Carmelita *** Улица Император Траян, № 41, www.carmelita.ro,
rezervari@carmelita.ro,
728 339

2. La Favorita, Guesthouse Boutique, *** Улица Мадона Дуду
www.lafavorita.ro, 0351 408 098

3. Flormang 1 *** Улица Дезробири, № 134
<http://pensiunea1.flormang.ro/>, 0769.251.815
4. Bruxelles Guesthouse, **** Улица № 8 8
<http://bruxelleshouse.ro/>, 0351 469
2540756 02 50 70, rezervari@bruxelleshouse.ro
5. Luisa *** Улица Каракал, № 12, 0724 119 388
6. Hanul Andriței **** Улица Вииторулуй № 34 www.hanulandritei.ro,
office@hanulandritei.ro, 0351 431 056

Ресторанти (първите 5 съгласно tripadvisor)

1. Ероса, European Улица Александру Мачедонски №51,
www.epocarestaurant.ro,
0725 059 333
office@epocarestaurant.ro
2. Bulevard, Italian Улица Липскани, № 1
www.bulevardcraiova.ro, 0351416062,
receptie@bulevardcraiova.ro
3. Big Ben, European Улица Мирчеа Вода, № 1 +40 764 527 738
4. Oxygen Bistro, Интернационален Улица 13 септември № 7,
www.oxygenbistro.ro, 0735230663
5. El Greco, Средиземноморски улица Калеа Букурещ, Бл.
М7-М8, www.elgreco.ro, 0351 442 442

VI: ДРУГИ АТРАКЦИЯ В ЗОНАТА

Зони и защитени зони

- SPA Калафат _ Чуперчени - Дунав
- Балта Чилиени - Бъйлещи- природна защитена зона от национален интерес
- Езеро Йонеле- Урзикуца -природна защитена зона

Археологически разкопки

Джурджица

Селище hallstattiana от Джурджица- На Четъцуи

Некропола от Портъреси- Джурджица- На Дървари

Калопър- Археологически разкопки до Бъздъна

Крайова- Руините на хан Хурез

Калафат

Джурджица

Крайова

Музеи

Калафат- Музей на Изкуствата и етнографията

Пояна Маре - Каса Милош Обренович

Бъйлещи

Музеят на Бъшлещката равнина

Мемориална къща на Амза Пеля

Крайова

Музей на Изкуствата

Музей Олтения, Крайова

Музей Св. Никодим при Центъра за Реставрация

Консервиране на наследството и Визуализация на

Архиепископия

Крайова

Мемориална къща Елена Фараго

Забавления

Калафат : плаж, риболов

Сегарчеа - дегустация на вино

Крайова, полет с балон с горещ въздух:

www.balloonadventure.eu

Повтарящи се културни събития

Калафат: Международен фестивал на Поезията и Фолк
музиката- август

Плодовете на есента- октомври

Бъйлещи- Фестивал на Зайбара (сорт грозде за вино) и праза
(октомври)

Крайова: Международен театрален фестивал Шекспир - април (на
всеки 2 години); Музикална Крайова - август септември:

Елена Теодорини- октомври - ноември< Фестивал Мария Тънасе -
октомври, (на всеки 2 години)

Религиозни обекти

Крайова: Католическа църква Св. Антон, Протеснаска
Евангелистка църква, Катедрала,

Църква Мадона Дуду, Катедралата на Митрополията Крайова,
Синагога Крайова

Подари - Манастир Житиану

Сегарчеа- Манастир Сегарчеа

Архитектура

Крайова

Историческия център на Крайова; Къща Глогожеану,
Сградата на Търговската банка, Кметството

Крайова, Хотел и Казино Минерва, Гимназия Карол I, Къща Бъния, Палат Жеан Михаил, Каса Николае Романеску, Парк Романсеку,

Комплексът на Архиепископия Крайова и Митрополия Олтения

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград
- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в
- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово
- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входи за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

Градът Бъйлещи е лесно достъпен за туристите с обществен транспорт - микробуси и автобуси от автогарата Север, но също и с влак с тръгване от жп гара Крайова.

Община Бреаста се намира на 5 километра от община Крайова и достъпът се осъществява от микробуси, които се движат с честота от 30 минути

РОМИ ЛАУТАРИ (ПЕВЦИ)

I. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

Лаутарите са най-известните роми и тяхното съществуване е най-добре документирано сред всички останали родове. Както е известно, ромите станали роби малко след като влезли на територията на румънските земи, а лаутарите станали много важни хора в княжеските и болярски собствениности.

Когато ромското население започнало голямата миграция от днешната територия на Индия, сред онези, които отишли по света, имало и музиканти. Пеели в древна Индия за храмове - религиозна музика, сватбена и погребална церемонна музика. Инструментите са духови - тръстикови свирки, ударни - от животински кожи и месингови барабани - чинели. Преминавайки от място на място около лагерните огньове, музикантите пеели, за да поддържат оптимистична атмосфера за тези, които са отишли у дома. Хората от местата, където са пристигнали, ги чули и започнали да ги канят на различни събития. Там мюсюлманските цигани започнали да показват таланта си, срещу заплащане. Спецификата на музиката е ориенталската, така че екзотичното темпо е много успешно на публиката навсякъде. По-късно, цигани урсари се обединили с просяците, разхождайки мечки на панаири, концерти и циркове, придружени от музика.

Първото споменаване на лаутари датира от 1568 г. През същата година княз Петър Млади дава на Великия постеленски Динка повече цигански жилища, сред които се споменава и "Stoica alautar". Друго документално споменаване датира от 1645 г., когато Апостолаке държал циганин лаутар: "Цигуларя Тудор, син на Думитру златаря".

През 1775 г., по време на управлението на Александру Ипсилианти във Влашко, сервитърите са били съставени от гилдии, водени от иконом, които са имали ролята да държат външните инструменталисти далеч от пазара.

Един от икономите на тази гилдия в Молдова е известният Барбу Лаутарул - по истинското си име Василе Барбу (роден през 1780г, Яш - починал 1860г) - Василе Александри пише, че е впечатлил Фраз Лист, когато възпроизвежда импровизация от него. Старейшина на лаутарите в Молдова от 40 години, Барбу Лаутару е един от големите румънски народни певци, които чрез създаването и интерпретацията си допринасят за формирането и обогатяването на фолклорната музика от скитащия тип, родена от сливането на елементите на музиката популярен румънски стил с елементи на ориенталска музика, руска романтика и западни елементи. Други велики имена на лаутарите са Нико Янку Янковичи, Григоре Виндиреу, Джордж Охиалби, Николае Буика, Фънича Лука, Петрика Мотои, Виктор Предеску и Йонел Будищану.¹⁴

¹⁴ Cosma Viorel – Лаутари от вчера и днес, второ II-ро издание, Букурещ Muzicală, 1996

II. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ

За занаята

Ако говорим за ромска музика, тя се разделя на ромска музика и лаутарска музика.

Ромската музика, вокална или инструментална музика е специфична за ромите и се пее само в рамката общност. Има ритуален характер (сватбена песен, музика за погребение и др.) или неритуални (любовна песен, приспивни песни и т.н.).

Лаутарската музика е част от традиционните професии на ромите, така че носи доход и принадлежи на професионални, вокални или инструментални изпълнители, включително местна народна музика. Много пъти ромските художници заемат музикални мотиви или фрази от ромската музика или дори "стила" на ромската музика и ги превеждат в смеха. Това явление е известно като "ромски начин" на интерпретация.

Лаутарската музика има няколко съществени елемента. Първо, спонтанност и висока степен на импровизация. В резултат на това не е изненадващо, че някои от ромските поклонници са привлечени от джаза, който е изкуство на импровизация и вариации. Второ, лаутарската музика има забележително ритмично богатство и мелодично разнообразие. Ритмите са еластични и комбинирани, от благоугодни страсти, от жални до буйни, от грациозни до диви. На трето място, има достатъчно тълкувателни валентности и използва т.нар. "Циганска гама" 49 (малък обхват: до, ре #, ми , фа, сол #, ла, сол, ла бемол, си, до, ре бемол, фа #, сол < сол, ла си бемол, до #, до, ре бемол, фа #, сол), с променлив бас и високи тонове, с преходен тон. Лаутарската музика също използва ритмични и измерващи промени, синкоп (резки тонове и продължителна фраза), техника на повторение и вариация. Друг забележителен елемент е, че музиката, изпълнявана от ромските певци, хармонично съчетава ритъма, наложен от родната музика с ориенталски "цветя", особено турски, като "манеле" и "метерханеа" (оригинални турски песни, любов, предимно инструментални) , рядко пее, дръпна, в ритъм на траур), или дори с арабски елементи, взети от "canto flamenco" от Андалусия.

Добре известен факт е, че циганите са обогатили репертоара си с елементи от местата, до които са стигнали. Следователно в Румъния

традиционната народна музика се обогатява с основната тема на празничната музика, ритми на хора и сръбски ритми.

Особеност на традиционната циганска музика е траурната песен. Много пъти, при будност и погребение, ромите водят лаутари. В тези случаи музиката играе ролята на запазване на паметта на този, който влиза във вечния свят и за поддържане на единството на рода. Текстовете разказват историята на живота на преминаването в света на сенките. Носителят е въображаем предавател на съобщения между починалия и членовете на неговото семейство. Така чрез гласа на певеца се създава диалог между починалия и семейството, като специфичните стихове са всъщност призив към единство на единство между онези, които остават на земята. Днес ромите също се фокусират върху музиката в случаите на смърт. Циганската музика за погребения предизвиква, чрез стихове, положителни аспекти на преминаването от живот към вечността, а ритъмът е бавен, тъжен.

Семейство

За лаутарите на семейството е много важно. Не само защото е основното ядро, което осигурява сближаване и следователно оцеляването на социалната група, но и защото помага да се практикува.

Много ромски формации лаутари се състоят от семейства, а окупацията се предава от баща на син. Най-известният пример в Румъния е този на великия цигулар Йон Войку и сина му Мадалин Войку. Има безброй примери за групи, съставени от цели семейства, какъвто е случаят с Тараф де ла Клежани.

В същото време, както и при други роми, независимо дали са асимилирани или не, семейството има специфични правила.

Бракът е жива връзка между двете семейства. В резултат на това отношенията на привързаност се считат за подобни на кръвните и членовете на двете семейства трябва да разчитат един на друг във всяка ситуация и да имат пълно доверие един в друг. Жилището на младоженците е осигурено от семейството на момчето, докато семейството на момичето трябва да допринесе финансово за брака с даване на булката зестра преди сватбата. Зестра се състои от златни бижута, облекла, мебели и битови предмети, необходими в домакинството. След сватбата семейството на младоженеца е покровителства брак. Снахата е отговорна за отглеждането и възпитанието на децата, правенето на домашна работа. Тя трябва да е скромна, плаха и добродушна,

уважава и да слуша нейната свекърва, но също така има задължението да изпълнява желанията ѝ, да не купува нищо за момичетата си, без да купи и на снахата, да не я оставя да работи прекалено много, да накара момичетата да ѝ помогнат да работи и да говори с нея като истинска майка. Символично, снахата отказва всички тези услуги, но свекърва трябва да настоява да им предложи неквалифицирани. Снахата трябва да има много добри отношения със свекървата, да я помоли за съвет, да ѝ се довери, да изповяда, включително бременната жена, тя трябва да се отнася с нея като с майка си.

III. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ

От гледна точка на идентичността, лаутари са най-рано подложени на почти с пълна културна асимилация. Основната причина е, че тяхната професия е свързана с всички медии на мнозинството (селски и болярски, градски и селски). В резултат на това те са живели най-широко сред членовете на мнозинството. По този начин лаутарите са загубили своя език и елементи на идентичност. Само урсоите са запазили своето майсторство и са запазили майчиния си език и ценностите на собствената си култура.

Професията лаутар се наследява от баща на син. Има редки случаи на индивидуална практика. Най-често поклонението включва групова дейност, било то тараф , или група. Тези групи пеят по време на различни събития, частни (сватби, кръщения, рождени дни т.н.) или публични (панаири, сборове, концерти, шоута и т.н.). В старите времена, лаутарите не знаели нотите, но днес повечето от тях имат специализирано образование.

Най-използваните инструменти са: цигулка (включително импровизиран тип цигулка, всъщност полукръг или шест струнен), тамбурина (използвана от мечките), цимбал, акордеон (взета от немска музика), бас, кобза, китара, кавал, свирка, кларинет. В последно време започва да се използва орган.

IV. ПРЕДСТАВИТЕЛНИ РОМИ ЛАУТАРИ ЗА ОКРЪГ ДОЛЖ

1. ТАРАФ ПУИУ БУКЪТАРУ - Крайова

Тарафа Пуиу Букътару заема почетно място в света на лаутарите в Крайова. "Атмосферата на партита и сватби се поддържа от ритъма на

лаутаркската музика от членовете на тарафа, моите роми, които имат в кръвта лаутарската музика, наследена от предците им. Квартал Доробанци, стар квартал на Крайова, от векове е бил домакин на неформална академия за лаутари, "казва Пуиу Букътару, ръководител на тарафа.

*Пуиу Букътару и солиста Мона Идолу
Източник на снимката: Личен архив*

Той признава: „Моята песен предава положителното състояние на света около мен. Ние, ромите, казваме, че големите сърца знаят как да се забавляват и да гледат на живота с оптимизъм, те знаят как да ценят човека до истинската стойност и да се задоволяват с това, което Бог им дава. Често , ние лаутарите, ценим в нашата песен качествата на душата, които пренасят човека в неприятности и радост.”

Историята на клариниста ПУИУ БУКЪТАРУ и създаването на ТАРАФА
Пуиу Букътару казва, че в детството си бил очарован от слушането на лаутари "студено пеене", които обикновено се събирали на портата на дома им в Доробънци. Все стоял до тях започва да оценява и осъзнава качеството на инструменталната музика. Мародерът казва: "Тогава, с циганите от Доробантия, отидох и научих с тях. Някои от тях, по-възрастни, ни казваха: "Виж, татко, пей, направи го така, така че, все още пеехме... другите с китарата ... всички се събрахме и пеехме както даде Бог”.

Израснал сред лаутари и слушайки лека музика, Пуиу Букътару за първи път пее в духовия оркестър на гимназията Електропутере, където е ученик. По-късно чичо му, лаутаря Нелу Боата, го записва в Народното училище по изкуствата, където се научава да свири на кларинет. По-късно той е кооптиран във фолклорния ансамбъл "Мугурелул" на завода "Електропутера" и в оркестъра "Ансамбъл Мария Тенасе". Той е бил част от професионалния оркестър на Николае Бълческу, ръководен от майстор Йонел Будищеану и

свирил заедно с музиката, Илеана Чукулете, Константин Чисар, Йонича Минуне (акордеон), Джордж Удила, който го вдъхновява през целия си живот, ръководи го и му показва определени тайни на кларинета.

Нику Букътару пее на сватби от 19 годишен заедно с много други ценни занаятчии от Крайова. Той говори с вълнение за старото поколение любовници, наречено Златно поколение на пълзящата музика в Крайова, съставено от Ангел от Крайова, вокалист, Виорел Тудорахе-виорист, Флорика Рошиору, вокалист, Нику де ла Романещ-тобощар, Митика Гороцил-акордеонист, Мариан

Пърселан-саксофон, Йон Кичеа-китарист.

Тараф Пууу Букътару на частно парти, източник: личен архив

През 1995 г. е сформирана тарафа Пууу Букътару. В момента групата се състои от 4 инструменталисти и двама вокалисти: Андруш - цимбал, Джордже Чоака-контрабас, Кристи Палеа-цигулка, Разван-орга, Пууу-кларинет и глас и Мона Идолу-солист.

Нику Букътару участва в събития с тарафа и иска да създаде циганска танцова група в бъдеще. Освен че участва в събития, той е загрижен да продължи тази работа, като инициира повече млади хора в тайните на кларинета. Нику Букътару казва, че има нужда от индивидуално упражняване, по 3-4 часа на ден, след минимум една година млад мъж започва да печели от лаутарска музика.

Ръководителя на тарафа вярва, че *"В лаутарския успех се осигурява от много индивидуално проучване ... на много работа, не само на талант. Осигурявам съществуването на семейството си от лаутарска музика и да бъда призван на толкова много събития, колкото трябва да бъде човек на характера, държат на думата си"*.

Семейството

Пуиу Букътару идва от романизирана ромска фамилия, която не говори ромски език и се установява в Крайова през 1965 г. Той казва, че баба и дядо от страна на майка му са били известни лаутари, от село Извоаре, бившето село Рудари близо до Калафат, дядо му е свирел на кобза. Родителите на баща му не са били лаутари, но са били свързани с известния цигулар Флореа Киоака. Баща му е бил майстор и е бил много опитен в обновяването на орнаментите.

Когато се заселили в Крайова, родителите на Пуиу Букутару живеели в района на Доробанцией, район с много известни лаутари като Дину Чоака, Фане Строе, Нелу Боата, братя Горочила, семейството на Фрунза, всичките роднини с майка му.

Puiu Bucataru казва, че в духа на музиката и здравия разум е отгледал три деца, две момчета и едно момиче. Момчетата също се обърнаха към музиката, като един от тях е член на Тарафа на Пуиу Буцътарул.

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград
- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в
- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово
- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входове за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

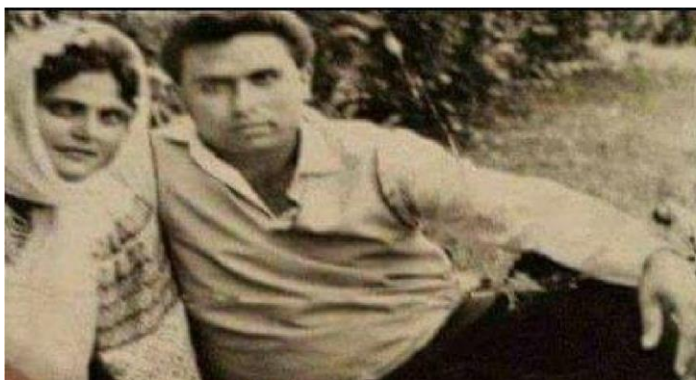
Чартърни полети: Анталия

2. ЙОНИЦА РОДИКА - община Липов, окръг Долж

Родика е учителка в училището в Липов, но в същото време обича музиката, като е част от голямо семейство лаутари. Тя е на 52 години и прави това, което прави, не е само учител за деца, но и човек, който открива уменията на младите, много от които са много таланти по музика.

Музикална дейност

Баща ѝ е бил лаутар от род на на Урсари. Родика Йоница разказва за семейството си: „В Песчеана те са били виртуози на народна музика, а бабата от страна на майката е добър приятел на Мария Лътърецу. Татко имаше група, в която пее с дядо си и тримата му братя, група, наречена Бане, и името на групата се превърна в прякор за моят род. По-късно баща ми пееше с майка ми и неговите деца”.

*Родителите на
Родика ЙОНИЦА
Foto- arhiva personală*

За майка си Родика Йонита казва, че има глас подобен на този на Мария Лътърецу. В скитация свят тя е известна като Сабина лу'Бану и има много богат и разнообразен репертоар. Тя много обичаше да пее ... животът ѝ беше песента ... тя пееше до смъртта си. В последния период от живота си тя не пееше на събития, защото беше много болна, но пееше у дома за себе си, отпусайки се от песента. Родика Йоница казва за майка си, че искала да я кръсти на Ромика Пучану, която тя много обичала, но тези, в гражданско състояние, са регистрирали името ѝ неправилно като Родика.

Родика Йоница казва, че нейният баща и дядо не са искали да се прочуят много, за да бъдат известни в света на лаутарите, въпреки че са много добри музиканти и са обучавали хора във формацията. Те искали да имат съпруги около тях, да не пеят на събития, освен в тяхната формация.

На 12-годишна възраст тя вече се е научила да пее и започва да ходи с формацията на баща си на събития. След това тя учи 3 години в Художествената школа в Крайова и продължава да пее във формацията на баща

си. За съжаление, на 48-годишна възраст, баща ѝ починал от дразнещо заболяване и групата остана само Родика Йонита и братята ѝ.

Родика ЙОНИЦА

След известно време групата се разпадна, защото братята ѝ отиват да работят в чужбина. Родика Йоница останала у дома и изпълнила детската си мечта: през 1995 г. отишла в училище като заместник, а след това и като учител. Преди четири години един от нейните братя се върнал у дома и възстановил групата. Родика Йоница казва, че брат ѝ свири в оркестър и акордеон, а нейната снаха е солистка, момчето им свири на цигулка, а снаха им Ребека е солистка. Тяхната Нора е от добре познато семейство лаутари, тя е дъщеря на Разбел от Сълкуца. В свободното си време Родика Йоница пее с тях. Той казва, че обича да се връща към пеенето пред публиката.

Семейство

Родика Йоница произхожда от семейство от етнически роми. Майка ѝ е родом от Песчеана, окръг Горж, не говорещи ромски език и баща ѝ в община Липов - окръг Долж. Спомня си, че още в детството си стояла при баба си и дядо си от страна на баща си в Липов, където била в свои води: „Бях с много цигански деца, бях с всичките си братя, с братовчедите си. При баба ми говорихме ромски, в дома на майка ми, говорехме само румънски”.

Родика Йоница е израснала в голямо семейство: 6 братя, включително и двама доведени братя, които живеели при бащата на баща ѝ в Липов и 3 сестри и един брат. Сестрите ѝ и братята ѝ се женят за роми от род лаутари.

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на ТЕН-Т

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград

- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в
- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово
- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входове за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

Комуникациите се осигуряват от модернизирани пътища DC 5 през Радован или през Сегарчеа от жп линия Крайова - Калафат с връзка с гара Деалу Робулуй.

3. ГРУПА ЗА ЦИГАНСКИ ТАНЦИ, КЕЛУШКА

Ръководител Йоана Щефан, община Пленица

“Да си ром не е срам с всички нас като Божии същества, жалко е, че някои от нас не разбират”, това е вярата на младия Йоан Щефан, която възражда традицията на циганските танци в Пленица.

Семейството на Йоана Щефан

Йоана Щефан казва, че е циганка, която се гордее със собствената си етническа принадлежност. "Ако се срамувам да бъда циганка, трябва да се срамувам от майка ми, която ми дала живот", признава тя. Тя произхожда от ромска майка от ромско семейство и от румънски баща.

Йоана Щефан - източник на снимката: личен архив

Родителите ѝ се опитали да я държат далеч от ромите, затова избрали да ѝ предложат образование, далеч от всичко, свързано с думата циганин, защото изглеждало като голяма срам да се разбере на света, че майката е циганка. Ето защо от 2-годишна възраст до 22-годишна възраст тя живее с родителите си в Молдова, във Фокшани, родния град на бащата..

Родителите на майка ѝ имали голямо семейство, четири дъщери и едно момче, а те били добре високо почитани роми. Нейният дядо е бил мелничар и той е направил тухли (тухли от глина и слама). И все пак той бил талантлив по музика, пеел и свирил на цигулка по сватби. Две от децата наследили неговия талант: момчето, известно в света на лаутарите и ромите като Нику от Пленица и едно от момичетата, майката на Йоана Щефан. Нейната баба Илина била много добре позната в селото, на старини била наричана "жената с нереза". - Тя имала породисто прасе и имала добра ръка. Хората в общината я викали в домакинството си, за да дадат нереза си за да имат късмет на прасета. Така тя печелела съществуването си до старини. Хората я възнаграждават или с пари, или с продукти, "казва Йоана Щефан. Тя казва, че в семейството на бабите и дядовците всяка година се отглеждат 10-15 прасета и че е раждането на майка ѝ е тясно свързано с тези животни: „Майка ми ми казва, че е родена в слама, родила я баба ѝ заедно със свинята за която се грижила. Ходила в кочината да наглежда свинята и на баба ѝ дошло времето да ражда и радила майка ми, вкъщи, в сламата, баба ми раждала и свинята раждала“

Животът на Йоана Штефан бе белязан от факта, че тя има двама различни родители, ромска майка и румънски баща, военен. Тя ѝ казва, че родителите ѝ се срещали във влака, влюбвали са се и се оженили. "По време на комунизма, било много трудно да се сключи брак с циганин ... Той бил военен ... по-голям ранг, след като разбрали какво се е случило ... го държал цял ден на крака... като наказание ... е отделен от "циганката", иначе ще бъде изгонен. Татко не се отказа и избрал да бъде прехвърлен ... така че се преместил с майка ,и в родния си район, в Фокшани, Молдова."

Йоана Щефан казва, че докато е живял в Молдова, е бил много трудно, чувствала се като птица в клетка, защото не може да каже, че е циганка, роднините на майка ѝ не са ги посещавали ... защото баща ѝ щял да пострада. За това чакала с нетърпение ваканциите, когато ходела при баба си и дядо си в Пленица и се чувствала чудесно.

През 2009 г. баща ѝ се пенсионира и решава да се върне в Пленица, където живеят баба и дядо. Йоана Щефан казва, че за нея е било чудо и завръщане към живота. Тя смята, че в Пленица ромите се грижат от най-големия за най-малкия, за хората, а не за остатъците от обществото.

Формиране на групата

Йоана Щефан има страст за циганските шалове и забратки. Тя казва, че има цяла домашна колекция, която свързва дома ѝ и ѝ напомня за красивите моменти, които прекарва с братовчеди, роднини, цигани.

Ромите в Пленица я ценят много и я избрат за техен представител. Тя казва, че се чувства много обичана в своята общност, защото се е борила за доброто на ромите в общината. Тя е училищен медиатор в продължение на три години в училището в Пленица и нейният приоритет е да направи радостите на децата от ромски произход: да играе с тях, да слушат песента на птиците, да им помагат с домашните, да ги насочва и им дават съвети.

Йоана Щефан казва на 4 момичета от училище, които са привързани към нея, и предлагат да направят мини-група за цигански танци, които те наричат КЕЛУШКА. Те идват от семейства с проблеми, или без материални възможности, или със семейства с един родител (един от родителите им е починал). Всяко момиче има тъжна житейска история. Най-малката, Риана, на четири години, е изоставена от майка си след смъртта на баща си, така че две

години Йоана Щефан се опитва да компенсира липсата на родители. Николета, първото момиче, което дошло в групата, живее само с майка си, която е глухоняма, а баща ѝ я напуска преди да се роди. Адина, момиче, което често се отказва от училище, за да се грижи за по-малките си братя, също е част от групата, защото майка ѝ не може да се справи да ги отгледа, защото тя е загубила едното си око. Четвъртият член на групата е Андрееа, много красиво момиче, чиито родители имат големи здравословни проблеми.

Танцова група заедно с ромски деца
Източник на снимката: личен архив

”Първоначално няхахме костюми или финансова подкрепа, но вместо това имахме амбицията, която ни обедини, за да покажем на света, че можем да отидем по-далеч и защото искаме нашите танци, нашият стил, нашата култура да бъдат насърчени. Който танцува по-добре, от нас циганите, имаме това в кръвта си”, казва Йоана Щефан. Започнаха със старите рокли на бабите ни, зашита и поправена от Йоана с цветни цветя, изрязани от други материали. Те репетираха в класните стаи в училище или у дома при Йоана Щефан.

Йоана Щефан и две от момичетата от групата, източник: личен архив

На първото шоу те бяха толкова успешни,

че

бяха наградени от кмета на общината. Сега те имат нови костюми, пари от различни спонсори. Йоана Щефан също идентифицира няколко деца в селото, които имат страст към циганската музика и танци. Тя желае в бъдеще, освен четирите малки момичета, които танцуват в групата, 2 момчета, които ще свирят на акордеон и един с цигулка и 2 момчета, които пеят на ромски език.

V. ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА В БЛИЗОСТ

Hoteli в община Крайова

1. Ramada Plaza

**** ул. Калеа Букурещ 1 www.ramadaplazacraiova.ro, 0351.100.201 | 0351.101.500, reservations@ramadaplazacraiova.ro

2. Rexton

**** Булевард Карол I 49 www.hotelrextion.ro, +40 (0) 351 462 451, office@hotelrextion.ro

3. Oltenia

**** Улица Каракал Nr. 176 www.olteniahotel.ro, +40 351 411 411, receptie@olteniahotel.ro

4. Golden House **** Улица Брестей №18

www.goldenhouse.ro, (+40) 251 406271, Email: receptie@goldenhouse.ro

5. Emma West

**** Улица Калеа Северинулуй № 3В, www.hotel-emmawest.ro, +40 0251.480.150, receptie@hotel-emmawest.ro,

6. Relax

*** Улица Калеа Северинулуй № 48 www.en.hotel-relax.ro, 0351.409.744, office@hotel-relax.ro

7. Plus

*** Малу Маре, улица Каракал, №254, www.plushotel.ro, +40.733.100.200, plushotel@plushotel.ro

8. Emma Est

*** стр. Калеа Букурещ №82А, www.hotel-emma.ro, +40 0251.406.288, receptie@hotel-emma.ro

9. Bavaria

**** Улица Каракал, № 3 <http://www.hotel-bavaria.ro>, 0251/414.449, office@hotelbavaria.ro

10. **La Rocca Hotel Boutique**, улица Пелендава №39А, www.hotellarocca.ro, 0351 413 570, office@hotellarocca.ro
11. **Parc**, *** Улица Бибеску № 12 www.hotel-parc-craiova.ro, 0251.417.257, office@hotel-parc-craiova.ro
12. **Europeca** **** Улица Пиетъци № 9-11-13 www.hoteleuropeca.ro, 0751224794, hotel@hoteleuropeca.ro
13. **Plaza** **** Ул. Ариес № 16 www.hotelplaza.ro, +40 (0) 251 430410, office@hotelplaza.ro
14. **Helin Central**, *** Улица Александру Йоан Куза № 14, www.helincentral.ro, +40 351 808 708, hotel@helincentral.ro
15. **Euphoria**, ** Улица Янку Жиану, № 6 www.hoteleuphoria.ro, 0728.196.173, office@hoteleuphoria.ro
16. **Flormang**, *** Улица Калеа Северинулуй 7В, www.flormang.ro, +40 769 251 832, hotel@flormang.ro
17. **Green House**, *** Улица Фрации Бузещи № 25 www.green-house.ro, 0745 071 498, greenhousecraiova@yahoo.com
18. **Casa David-hotel boutique**, **** Улица Щефан чел маре 18А, www.casadavid.ro, +4 0755 463 464 receptie@casadavid.ro

Мотели

1. **Hanul Doctorului**, ** Улица Вииторулуй 1, 0351 444 422

ХОСТЕЛИ

1. **Sport**, *** улица Брестей № 25 www.hotel-sport.ro, 0251-412022,

Къщи за гости

2. **Villa Carmelita** *** Улица Император Траян, № 41, www.carmelita.ro, rezervari@carmelita.ro, 729 339
3. **La Favorita**, Guesthouse Boutique, *** Улица Мадона Дуду www.lafavorita.ro, 0351 408 098
4. **Flormang 1** *** Улица Дезробири, № 134 <http://pensiunea1.flormang.ro/>, 0769.251.815
5. **Bruxelles Guesthouse**, **** Улица № 8 8 <http://bruxelleshouse.ro/>, 0351 469 2550756 02 50 70, rezervari@bruxelleshouse.ro
6. **Luisa** *** Улица Каракал, № 12, 0724 119 388

7. Hanul Andriței **** Улица Вииторулуй № 34
www.hanulandritei.ro, office@hanulandritei.ro, 0351
431 056

Ресторанти (първите 5 съгласно tripadvisor)

1. Ероса, European Улица Александру Мачедонски №51,
www.epocarestaurant.ro,
0725 059 333
office@epocarestaurant.ro
2. Boulevard, Italian Улица Липскани, № 1 www.bulevardcraiova.ro,
0351416062, receptie@bulevardcraiova.ro
3. Big Ben, European Улица Мирчеа Вода, № 1 +40 764 527 738
4. Oxygen Bistro, Интернационален Улица 13 септември № 7,
www.oxygenbistro.ro, 0735230663
5. El Greco, Средиземноморски улица Калеа Букурещ, Бл. М7-
М8, www.elgreco.ro, 0351 442 442

VI: ДРУГИ АТРАКЦИЯ В ЗОНАТА

Зони и защитени зони

SPA Калафат _ Чуперчени - Дунав

Балта Чилиени - Бъйлещи- природна защитена зона от
национален интерес

Езеро Йонеле- Урзикуца -природна защитена зона

SCI Гора Стърмина

Фосилния пункт Буковъц - природна защитена зона от
национален интерес

Археологически разкопки

Джурджица

Селище hallstattiana от Джурджица- На Четъцуи

Некропола от Портъреси- Джурджица- На Дървари

Калопър- Археологически разкопки до Бъздъна

Крайова- Руините на хан Хурез

Дакийската крепост от Воита - "La Cetate" (Воита, Брабова, I-II век)

Руините на крепостта Пелендава (Манастир Кошуна,

Мофлени, Крайова)

Музеи

Калафат- Музей на Изкуствата и етнографията

Пояна Маре - Каса Милош Обренович

Бъйлеци

Музеят на Бъшлещката равнина
Мемориална къща на Амза Пеля

Крайова

Музей на Изкуствата

Музей Олтения, Крайова

Музей Св. Никодим при Центъра за Реставрация

Консервиране на наследството и Визуализация на

Архиепископия Крайова

Мемориална къща Елена Фараго

Забавления

Калафат : плаж, риболов

Сегарчеа - дегустация на вино

Повтарящи се културни събития

Калафат: Международен фестивал на Поезията и Фолк
музиката- август

Плодовете на есента- октомври

Бъйлеци- Фестивал на Зайбара (сорт грозде за вино) и праса
(октомври)

Крайова: Международен театрален фестивал Шекспир - април (на
всеки 2 години); музикална Крайова - август септември:

Елена Теодорини- октомври - ноември< Фестивал Мария Тънасе -
октомври, (на всеки 2 години)

Религиозни обекти

Крайова: Католическа църква Св. Антон, Протеснатска
Евангелистка църква, Катедрала,

Църква Мадона Дуду, Катедралата на Митрополията Крайова,
Синагога Крайова

Подари - Манастир Житиану

Сегарчеа- Манастир Сегарчеа

Архитектура

Крайова

Историческия център на Крайова; Къща Глогожеану, Сградата на
Търговската банка, Кметството

Крайова, Хотел и Казино Минерва, Гимназия Карол I, Къща Бъния,

Палат Жеан Михаил, Каса Николае Романеску, Парк Романсеку,

Комплексът на Архиепископия Крайова и Митрополия Олтения

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на ТЕН-Т

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград
- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в
- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово
- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входи за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

Община Пленица се намира в западната част на окръг Долж, на 60 км от Крайова и на 16 км от р. Дунав. До Пленица можете да стигнете с обществен транспорт с ежедневно заминаване от 10:00 часа и 17:00 часа, или с влак (жп гара Моцъцей) или със собствената си кола..

РОМИ ГЕРАНЧИИ

I. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

Ромските геранчии са тези, които се занимават с изкопаване на герани (кладенци). Установяването на това наименование е част от общата стратегия, с която ромите са кръстени по професиите им в рамките на традиционното общество. Историческите проучвания показват, че от XVI и XVII в по-късно, през междувоенния период, ромите имат важна роля в румънската икономика. Практически занаятите, които са практикували, са завършили аграрно-пасторалната цивилизация на румънското пространство, както и от края на седемнадесети век, саксонските и унгарските гилдии в Трансилвания..

В комунистическата ера, под натиска на индустриализацията, последвана от важна миграция от селото към града, геранчиите почти изчезна. След 1990 г. тази професия възобновена, по-специално в резултат на усилията, положени след 2007 г., да предостави на селските райони стандарт, подобен на градския.

Въпреки че очевидно с въвеждането на водни мрежи във всички селски райони, полезността на кладенците е намаляла, тези занаятчии се търсят, особено от онези, които правят собствените си жилища в трудно достъпни райони, или където въвеждането на водни мрежи е невъзможно; твърде скъпо.

II. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ

За занаята

Изкопаването на кладенци е доста трудно и продължителността на реализацията зависи до голяма степен от природата на земята, в която се копае. В старите времена, ако земята е била скалиста или от глина, се изкопава длето и чука, а понякога са необходими няколко седмици, за да преминат майсторите през камъка и да достигнат пясъчен слой. Сега се използват специални фрези, за да се направи работата много по-лесна. Най-добрата вода е тази, която минава през камъка, защото камъкът играе ролята на филтър, почиства всичко. За да разберат дали кладенецът ще има достатъчно вода, те ще го изчистят вечер, а след това ще извадят цялата събрана вода, докато са копаели. Ако сутринта са намерят вода около половин метър, тогава са сигурни, че кладенецът ще има много вода.

Семейството

Ромските геранчии са сред заселените роми, които са изоставили своя език, но са запазили най-важните елементи на традицията, особено тези, свързани със семейството. Бракът се осъществява чрез редица етапи от статут до статут, от неомъжени до съпруг и съпруга. Тези етапи са искане в брака, ангажимент и сватба. Ако сключването на брак означава получаване на пълен статут в общността, да бъдеш неженен, се счита за увреждане, физически или психически, или икономически: ако момичето не е омъжено, то е лошо или грозно, освен ако момчето не се ожени, е лудо, неспособно физически или толкова зле, че не може да плати или да поддържа своята булка. Има серия от табути и ритуали за предотвратяване на безбрачието: момичетата да не седят в ъгъла на масата, не гледат две момичета в едно и също огледало, да не споделят късмета си (има опасност да не се ожениш). На деня на св. Георги, момичетата правят баница ароматизирана с подправки и растения и ги споделят с приятели и врагове. Последните са ритуално задължени да се примирят с този, който ги прави.

III. КУЛТУРНИ АСПЕКТИ

Тъй като водата е основен елемент за общността, професията на геранчиите винаги е била съпътствана от вярвания, ритуали и обичаи. Те се подсилват и от образа, който ромите притежават от древни обичаи за познаване или препъване. Някои от тях са свързани със способността на кладенçarите да идентифицират чист и богат водоизточник. Главният инструмент, с който ромите идентифицирали водните извори, била лешникова клонка. Геранчията се разхождал, като го държал в ръката си в района, където трябвало да бъде изкопана кладенецът, и в момента, в който клонката започне да се движи, това е знак, че има извор на вода. Процесът е описан от Михаил Садованеу в историята на Захамей Фантнарул(Геранчията) в Хан Анкуцей.

Клонката трябва да бъде във формата на буквата "у", а в средата трябва да има друга като миниатюрен правоъгълник. Клонката е отрязана от младо дърво, като основният клон е на две години, а другите две само една година. Защо лешник? Защото това дърво винаги расте от подземните извори, а пръчката вибрира в тяхно присъствие, предупреждавайки носителя. Някои геранчии казват, че пръчката от лешник трябва да се държи пред сърцето, успоредна на земята, а други казват, че работи само ако се залепи за тялото.

Друг ромски обичай, свързан с водата е Папаруда. Това е ритуален танц и песен за молене за дъжд и за борба със сушата. Практикува се през лятото през юли, което е не само най-горещият месец в годината, но и периодите на суша са по-дълги. Момичетата, само чистите / девственици/, танцуват боси и почти голи, облечени само в листа от базак, а жените пеят и поръсват с вода. Текстът на песента е: "Папаруда, руда, / Хайде ела ни намокри, / да расте полето, / Намокрини с кофата, / да стане реколтата"(„*Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Udă cu ulciorul, / Să crească ogorul, / Udă cu găleata, / Să facă recolta*”). Девствениците са посланици на земния свят към божествеността, а магическият акт е един от подобие (тъй като са намокрени папарудите така да вали дъжд

Ромите геранчии са сред ромите, които се отказват от номадизма и вече не използват езика.

IV. РОМИ ГЕРАНЧИИ ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ЗА ОКРЪГ ДОЛЖ

1. Михай Бран, 70 годишен - община Четате, окръг Долж

Занаята

Михай Бран казва, че е научил работата от малък и е станал добър майстор. Хората просто го наричат "геранчията". Михай Бран изработва герани или от камък, или от бетонни тръби. От няколко години не работи, защото е има здравословни проблеми. Той казва, че е имал 2-3 души в екипа, с когото е копаел на казма. Докато напредвал с изкопаване, той закачал кофа, защото процесът става все по-труден. Леко,леко, на повърхността излизала все по жълта земя. Майсторът на кладенци разказва на хората, са изкопали до 7,5 м и монтират дървени дъски, за да предотвратят падането на брега. Към края, когато се появи вода, са използвани специална помпа за евакуиране и едва след това се смятало, че копаенето е добре свършено. След това, с макара, бетоновите тръби са поставени и фиксирани отвън с чакъл. Водната се изпразва няколко пъти, за да стане добра за използване.

Михай Бран и внук му, източни: личен архив

Семейство

Михай Бран и неговата съпруга принадлежат към семейството на ромските урсари, а техните родители, баби и дядовци са правили игли за плетене, фаражи, ходили с тях през селата, за да ги продадат, получавайки пари или стоки в замяна. Той има две деца, момче и момиче, за които е работил усилено, за да ги държи в училище, да има по-лесен живот от неговия.

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград
- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в
- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово
- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входи за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

Община Четате се намира на границата между окръзите Мехединци и Долж, на път DN 56 Калафат-Дробета Турну Северин, на км 25 и път DJ Крайова -Четате на км 72.

2. Илие Раду, 55 годишен - община Пленица, окръг Долж

Занаята

Илие Раду е този занаят от Йон Мътушоу от село Кастреле Траяне, принадлежащо към община Пленица, който го знаел от по-възрастните хора. "Работих с него от 1991 до 2000 година. След това той умря и аз останах", казва Илие Раду.

Илие Раду, герначия от Пленица

” Когато започнеш един кладенеца, първо избираш инструментите си, копай земята и когато стигнете до пясъка, трябва да даде вода. Веднага щом стигнеш до водата, трябва да потопиш кладенеца. Тя работи с "сорб" (вид сито) от вътрешната страна на тръбите и по този начин прави 1м, 3м, 5м воден басейн като човек, поръчва кладенеца както земята позволява. Това, което можеш да копаеш и камъни, "стей", както го наричаме, и след това спреш, не можеш да вървиш напред ”, казва той.

Илие Раду казва, че 30-метров кладенец се прави за ден и половина. Най-дълбокият кладенец, който изкопах, е 46 метра в Мехединци. Но направихме 18 метра, и 25, и 5, и 10, във Вербица, Вербичиоара, Опришор, в зависимост от това как водата отива нагоре и надолу. Веднъж направен, кладенецът се почиства на всеки 7 години, от пясъка” .

Преди, геранчиите копаеха с казми, а старейшините изкопаха цилиндричен дървен контейнер вместо тръби. В долната част на ямата бяха поставени две кръстосани трупи, върху които е направен дървен капак. Четири топки се удря в земята, където след това се зида кладенецът от долу нагоре и след това измазан.

За намирането на мястото, където се прави кладенеца, Илие Раду казва, че нашата земя има вода. Това, че си сложил шапка или нещо друго, това са истории. Копай, докато не получиш вода. На над 30 метра има добра вода. Ако дава вода на повърхността, това успокоява. Майсторът на кладенци казва, че все още има поръчки за герани в окръзите Долж и Мехединци.

” Геранчийството е тежка и рискова работа. Когато хората трябва да работят трябва да са ясни, да не пият алкохол, че много неща могат да се случат с изкопаването на земята ”, казва той.

Семейството

Илие Раду произхожда от семейство от ромски бакърджии от Стрехая, Мехединци, не-ромски. В Пленица той дошъл по жена си Мона през 90-те и след това научил този занаят. Има две момичета, които трудно ги издържал в училище. Той много обича конете. Когато няма поръчки за кладенци, той работи с кон и каруца в селското стопанство.

V. ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА В БЛИЗОСТ

Хотели в община Крайова

1. **Ramada Plaza**
**** ул. Калеа Букурещ 1 www.ramadaplazacraiova.ro, 0351.100.201 | 0351.101.500, reservations@ramadaplazacraiova.ro

2. **Rexton**
**** Булевард Карол I 49 www.hotelrexton.ro, +40 (0) 351 462 451, office@hotelrexton.ro

3. **Oltenia**
**** Улица Каракал Nr. 176 www.olteniahotel.ro, +40 351 411 411, receptie@olteniahotel.ro

4. **Golden House** **** Улица Брестей №18 www.goldenhouse.ro, (+40) 251 406271, Email: receptie@goldenhouse.ro

5. **Emma West**
**** Улица Калеа Северинулуй № 3B, www.hotel-emmawest.ro, +40 0251.480.150, receptie@hotel-emmawest.ro,

6. **Relax**
*** Улица Калеа Северинулуй № 48 www.en.hotel-relax.ro, 0351.409.744, office@hotel-relax.ro

7. **Plus**
*** Малу Маре, улица Каракал, №254, www.plushotel.ro, +40.733.100.200, plushotel@plushotel.ro

8. **Emma Est**
*** стр. Калеа Букурещ №82А, www.hotel-emma.ro, +40 0251.406.288, receptie@hotel-emma.ro

9. **Bavaria**
**** Улица Каракал, № 3 <http://www.hotel-bavaria.ro>, 0251/414.449, office@hotelbavaria.ro

10. **La Rocca Hotel Boutique**, улица Пелендава №39А, www.hotellarocca.ro, 0351 413 570, office@hotellarocca.ro

11. **Парс**, *** Улица Бибеску № 12 www.hotel-parc-craiova.ro, 0251.417.257, office@hotel-parc-craiova.ro

12. **Еуропеса** **** Улица Пиетъци № 9-11-13 www.hoteleuropeca.ro, 0751224794, hotel@hoteleuropeca.ro

13. Plaza **** Ул. Ариес № 16 www.hotelplaza.ro, +40 (0) 251 430410, office@hotelplaza.ro
14. Helin Central, *** Улица Александру Йоан Куза № 14, www.helincentral.ro, +40 351 808 708, hotel@helincentral.ro
15. Euphoria, ** Улица Янку Жиану, № 6 www.hoteleuphoria.ro, 0728.196.173, office@hoteleuphoria.ro
16. Flormang, *** Улица Калеа Северинулуй 7В, www.flormang.ro, +40 769 251 832, hotel@flormang.ro
17. Green House, *** Улица Фрации Бузеши № 25 www.green-house.ro, 0745 071 498, greenhousecraiova@yahoo.com
18. Casa David-hotel boutique, **** Улица Щефан чел маре 18А, www.casadavid.ro, +4 0755 463 464 receptie@casadavid.ro

Мотели

1. Hanul Doctorului, ** Улица Вииторулуй 1, 0351 444 422

ХОСТЕЛИ

1. Sport, *** улица Брестей № 25 www.hotel-sport.ro, 0251-412022,

Къщи за гости

1. Villa Carmelita *** Улица Император Траян, № 41, www.carmelita.ro, rezervari@carmelita.ro, 730 339
2. La Favorita, Guesthouse Boutique, *** Улица Мадона Дуду www.lafavorita.ro, 0351 408 098
3. Flormang 1 *** Улица Дезробири, № 134 <http://pensiunea1.flormang.ro/>, 0769.251.815
4. Bruxelles Guesthouse, **** Улица № 8 8 <http://bruxelleshouse.ro/>, 0351 469 2560756 02 50 70, rezervari@bruxelleshouse.ro
5. Luisa *** Улица Каракал, № 12, 0724 119 388
6. Hanul Andriței **** Улица Вииторулуй № 34 www.hanulandritei.ro, office@hanulandritei.ro, 0351 431 056

Ресторанти (първите 5 съгласно tripadvisor)

1. Ероса, European Улица Александру Мачедонски №51, www.epocarestaurant.ro, 0725 059 333, office@epocarestaurant.ro
2. Bulevard, Italian Улица Липскани, № 1 www.bulevardcraiova.ro, 0351416062, receptie@bulevardcraiova.ro
3. Big Ben, European Улица Мирчеа Вода, № 1 +40 764 527 738

4. **Oxygen Bistro**, Интернационален Улица 13 септември № 7, www.oxygenbistro.ro, 0735230663
5. **El Greco**, Средиземноморски улица Калеа Букурещ, Бл. М7-М8, www.elgreco.ro, 0351 442 442

VI: ДРУГИ АТРАКЦИЯ В ЗОНАТА

Защитени зони

- SPA Калафат - Чуперчени- Дунав
- Балта Чилиени- Бъйлещи - природна защитена зона с национален интерес
- Езеро Йонеле- Урзика - природна защитена зона
- SCI Гора Стърмина
- Фу silen пункт Буковъц - природна защитена зона с национален интерес
- Гора Бужорулуй- Кастреле Траяне, природна защитена зона

Архелогични зони

- Джурджица
 - Селище hallstattiana от Джурджица- На Четъцуи
 - Некропола от Портърещи- Джурджица- На Дървари
- Калопър- Археологически разкопки до Бъздъна
- Крайова- Руините на хан Хурез
- Дакийска Крепост от Воита- "La Cetate" (Воита, Брабова, I-II век)
- Руините на крепост Пелендава (Манастир Кошуна, Мофлени, Крайова)

Музеи

- Калафат- Музей на Изкуствата и етнографията
- Пояна Маре - Каса Милош Обренович
- Бъйлещи
 - Музеят на Бъшлещката равнина
 - Мемориална къща на Амза Пеля
- Крайова
 - Музей на Изкуствата
 - Музей Олтения, Крайова
 - Музей Св. Никодим при Центъра за Реставрация
 - Консервиране на наследството и Визуализация на Архиепископия Крайова
 - Мемориална къща Елена Фараго

Забавления

- Калафат : плаж, риболов
- Сегарчеа - дегустация на вино
- Крайова, полет с балон с горещ въздух:
www.balloonadventure.eu

Повтарящи се културни събития

- Калафат: Международен фестивал на Поезията и Фолк музиката- август
- Плодовете на есента- октомври
- Бъйлещи- Фестивал на Зайбара (сорт грозде за вино) и прازа (октомври)

Крайова: Международен театрален фестивал Шекспир - април (на всеки 2 години); Музикална Крайова - август септември:
Елена Теодорини- октомври - ноември< Фестивал Мария Тънасе - октомври, (на всеки 2 години)

Религиозни обекти

Крайова: Католическа църква Св. Антон, Протеснатска Евангелистка църква, Катедрала,
Църква Мадона Дуду, Катедралата на Митрополията Крайова,
Синагога Крайова
Подари - Манастир Житиану
Сегарчеа- Манастир Сегарчеа

Архитектура

Крайова
Историческия център на Крайова; Къща Глогожеану, Сградата на Търговската банка, Кметството
Крайова, Хотел и Казино Минерва, Гимназия Карол I, Къща Бъния,
Палат Жеан Михаил, Каса Николае Романеску, Парк Романсеку,
Комплексът на Архископия Крайова и Митрополия Олтения

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на ТЕН-Т

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград
- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в
- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово
- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входове за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

РОМИ ЛИНГУРАРИ

I. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

Лингурарите(лъжичари) са част от ромското население и се занимават с обработка на дървесина.

Те са известни като Рудари. Името идва от славянската ("руда" = руда) и показва, че рударите първоначално са се занимавали с "търсене на злато". Техниката, използвана от тях, е подобна на тази на първите търсачи на злато в Америка: те вземали злато от пясъка на реките, които го носели, и след това го стопявали в лъжици. В резултат на изчерпването на златните запаси в речните корита, те трябвало да преминат през истинска професионална реконверсия и да изберат дървообработването.

В рамките на тази основна професия се появяват специализации според вида на получените готови продукти.

Така рударите се разделят на :

- Бутнар - изработват дървени предмети (паници, хаванчета, капаци, дървени легени за пране на дрехи и др.)
- Коритари - правят корита, ношви и др.
- Лингурари - правят лъжици, лъжички, хаванчета, купи, големи лъжици, черпаци
- Вретенари - правят вретена
- Лъдари - правят мебели (маси, столове, шкафове), по специално, сандъци за зестра.

Както виждаме, тяхната роля в традиционното селско общество е много важна, защото те произвеждат практически всички битови предмети, от които се нуждае селската къща.

Всички тези специализации изчезнали, бавно, бавно с модернизацията на обществото и появата на серийните продукти. Изненадващо, лъжичарите са сред онези, които са оцелели, може би в резултат на популярни панаири, на които продават своите стоки, но и заради оцелелите народни религиозни традиции, които изискват използването на резитба и дървени лъжици.

Рударите и по точно, лингурарите са сред ромите, които са до голяма степен асимилирани. Това означава, че те са заселени и не говорят на ромски език, а на езика на мнозинството.

Вместо това, те запазват, както е при другите заселени роми, навиците на семейната структура и отношенията между членовете ѝ.

II. СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ

За занаята

Лъжиците са изработени от иглолистна дървесина. Използва се и липа, върба, топола, клен, ясен, бяла елша, слива, череша, круша. За да направата на лъжица, следвайте стъпките по-долу

- Дървото се разделя на форма, близка до тази на лъжицата,
- Реализирате вдлъбнатата част на лъжицата, като я изстържете с "скоба"

- Бие се с дръжката на ножа

- Лъжицата се шлифова с парче кост или стъклено парче.

Така се правят и малките лъжички, дървени чаши, кастрони и т.н. Особено "петата" (със силна крива над куката, която дава елегантност на опашката) и "закачена" (с извитата опашка чрез изрязване и отстраняване на материала), за да виси на стената. Майсторството на лъжиците, може да се види не в обикновените лъжици, които са обикновени, вероятно с някои цветни линии, проследени до опашката. Истинската изработка се вижда при изработването на декоративни лъжици. Те имат голямо богатство на орнаменти. По този начин, главата на опашката може да бъде изрязана по много начини, но най-често срещаните модели са зооморфите - змийската глава, петльова глава, глава на кон и т.н...

Също така дръжката на лъжицата е украсена с геометрични мотиви, получени чрез изгаряне или разрязване, направени с върха на ножа или острия на длето. В допълнение към геометричните мотиви се използват и зооморфни мотиви (стилизирани птици, змии и др.), Антропоморфни (човешко око или силует) и фитоморфи (цветя или листа).

Семейство

Ако ромският език е изгубен, отношенията в семейството, характерни за ромите, са запазени. Така ролите на двойката са добре дефинирани.

Майката е отговорна за отглеждането на момичета, включително запазване на девствеността им до брака. Момичетата се обучават от малки, за да помогнат на майка си в домакинството, от почистване до готвене. Те също

така се грижат за по-малките си братя от ранна възраст (6-7 години). В допълнение, момичетата се обучават как да се държат в домовете на бъдещата свекърва и в отношенията им с бъдещите си съпрузи, а не да правят семейството за срам и да бъдат подготвени за брак. Майката може да накаже момичетата им, а бащата - момчетата. Дори ако бащата не се намесва директно в образованието на дъщерите си, за него е важно той да се държи според традиционните правила, в противен случай цялото семейство страда от срам и позор. От гледна точка на брака, отговорността на бащата за момичето е девствена.

Бащата се грижи за момчетата и, като се започне от по-младите възрасти (5-6 години), започва да ги учи на майсторството на дървообработването. Момчетата се научават да различават различни видове дървесина и това е добро за правене на лъжици. Ако има по-голям син, бащата поверява надзора на момичетата.

Бракът е повече от съпровод на двама души. Тя има ролята на съюз между лицата на момичето и момчето. Двете семейства ще се подкрепят взаимно и заедно ще помогнат на новосъздадената двойка. Разбирането между двамата родители се извършва в дома на момичето, където се осъществява ангажиментът. В хода на тези преговори, където е насрочена датата на сватбата, бащата на момчето прави подарък за бъдещия тъст. Девствеността на момичето е доказателство за добър растеж и образование, давана от родителите, бащата на момичето става по-уважаван и печели известна репутация в общността. Бащата организира годежа на момичето и сватбата на бащата на момчето. Момичето, след годежа, се премества в дома на момчето и се интегрира в семейството като снаха.

III. КУЛТУРНИ АСПЕКТИ

От началото на теренните проучвания лингурарите са били считани за "най-цивилизовани" сред ромите. Всъщност те бяха сред първите, които са се заселили в средата на XIX век, когато започнали да строят къщи в покрайнините на населените места, за разлика от три други основни ромски групи (златари, номади, урсари).

Свидетелства, записани в края на XIX век показва, че през лятото ромите лингурари са живели в гората и са участвали в производството на лъжици, нощви и други дървени предмети. През зимата те се оттеглили в селата, където живеели в колиби. Те вече не говорят на техния език, но приели езика на мнозинството и загубили своята етническа чистота. В междувоенния период теренните проучвания споменават ромите лингурари, които живеят в покрайнините на селата, по-близо до гората.

Някои от тях са започнали да обработват земята, така че имат далеч по-далечни домакинства, за разлика от „чистите“ роми, които са „обикалят“. Всъщност традиционните роми ги наричат "кащали" (ромски: "дърво") или "циганите, които обикалят на широко", което означава "роми, които не говорят на ромски език".

Както всички родове роми, независимо дали са били асимилирани, лингурари празнуват деня на Св. Георги. Традицията изисква в този ден ромските жени да приготвят повече обредни хляба с всякакви подправки, които ги правят много вкусни. След това обредните хлябове се раздават на приятели и врагове и всеки, който яде от хляба, трябва да се промири с тази, която е получил, независимо колко е сърдит. Тази монета се приписва и на загадъчни сили, които показват богатството си, особено в любовни дела. Много жени обвързват невярващите мъже с тях, а момичетата отвличат сърцата и умовете на момчетата. Като награда, момичето посвещава на различните момчета песните.

IV. РОМИ ЛИНГУРАРИ, ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ЗА ОКРЪГ ДОЛЖ

1. Виорел Буртила, 50 годишен, община Теаск, село Секуй

Виорел Буртила научил тайните на занаята от дядо си. В младостта си е поддържал семейството си в този занаят и сега произвежда лъжици и други дървени предмети със същата страст.

Занаят

Обикновено майсторът работи с дърво през зимата, а през лятото отива в чужбина, където работи, сезонно, в селското стопанство. Той казва, че тази работа е осигурила хляб му в продължение на много години в къщата. В миналото те само правели лъжици и продаваха продуктите на панаири или

пазари в Крайова (в Крайова, Бания, Пелендава). Отидоха и в общината, дори и в други окръзи Олтения и не само. "Понякога имах големи поръчки за ресторанти или дори за чужденци. Бях се научил да правя някои плата, които

бяха много търсени", казва майсторът.

Дърво резба

Виорел Буртила разказва за работилницата и техниката, която използва: „В работилницата си купих апарат. Научих се сам, отрязах си два пръста. Ние купуваме дърва от лесовъдите. Обикновено използвахме иглолистна дървесина, тополова дървесина. А сега имам магазин за инструменти, но през зимата работя в къщата. Използвам тесла, ножове, ножчета (много големи ножове, специални за дърво), брадва.

Инструменти използвани за обработката на дърво

Има много работа по всички обекти. Например, лъжица се прави на ръка 9 пъти, дървото се изрязва, трошенето, кълцането, придава се форма, стърженето, оформянето, всички операции се извършват една след друга. За лъжица ми трябват около 5-7 минути, за да се направи. Преди това беше много трудно да се направят леген, нощви. Може би ще ми отнеме ден, за да си направя корито. Обикновено използвам апарата, за да направя дъски за рязане. За плато има много игра, те са трудни, но се продават добре ".

Дървено плато

Семейство

Виорел Буртила е част от семейство рудари. Майка му е от общината Бъбени, окръг Вълчеа, а баща му е от село Бъздъна, окръг Долж. Има три деца на родители, друг брат и сестра, но той е единственото дете, което е останало при родителите си. Баща му починал на 54-годишна възраст, но майка му живее на 74 години и все още му помага да прави лъжиците, защото е научил професията си от родителите си. Баба му и дядо му от страна на майката са работили с дърво в Бъбени, и е научил тайните на занаята.

Неговата съпруга не работи с дърво, тя се грижи за къщата, тя е участвала в образованието на момичетата (майстор Виорел Буртила има три момичета, които сега са в чужбина), и по-голямата част от времето се грижи за внучката, който живее с тях. Обикновено жена му е тази, която отива на пазара, за да продава продуктите.

Виорел Буртила казва, че съпругата му е от семейство на лаутари. Казва, че я е довел в семейството му, когато е била на 14 години.

V. ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА В БЛИЗОСТ

Hoteli в община Крайова

1. Ramada Plaza

***** ул. Калеа Букурещ 1 www.ramadaplazacraiova.ro, 0351.100.201 | 0351.101.500, reservations@ramadaplazacraiova.ro

2. Rexton

**** Булевард Карол I 49 www.hotelrextion.ro, +40 (0) 351 462 451, office@hotelrextion.ro

- 3. Oltenia**
**** Улица Каракал Nr. 176 www.olteniahotel.ro, +40 351 411 411,
receptie@olteniahotel.ro
- 4. Golden House** **** Улица Брестей №18
www.goldenhouse.ro, (+40) 251 406271, Email: receptie@goldenhouse.ro
- 5. Emma West**
**** Улица Калеа Северинулуй № 3В, www.hotel-emmawest.ro,
+40 0251.480.150, receptie@hotel-emmawest.ro,
- 6. Relax**
*** Улица Калеа Северинулуй № 48 www.en.hotel-relax.ro,
0351.409.744, office@hotel-relax.ro
- 7. Plus**
*** Малу Маре, улица Каракал, №254, www.plushotel.ro,
+40.733.100.200, plushotel@plushotel.ro
- 8. Emma Est**
*** стр. Калеа Букурещ №82А, www.hotel-emma.ro, +40
0251.406.288, receptie@hotel-emma.ro
- 9. Bavaria**
**** Улица Каракал, № 3 <http://www.hotel-bavaria.ro>,
0251/414.449, office@hotelbavaria.ro
- 10. La Rocca Hotel Boutique**, улица Пелендава №39А,
www.hotellarocca.ro, 0351 413 570, office@hotellarocca.ro
- 11. Parc**, *** Улица Бибеску № 12 www.hotel-parc-craiova.ro,
0251.417.257, office@hotel-parc-craiova.ro
- 12. Europeca** **** Улица Пиетъци № 9-11-13 www.hoteleuropeca.ro,
0751224794, hotel@hoteleuropeca.ro
- 13. Plaza** **** Ул. Ариес № 16 www.hotelplaza.ro, +40 (0) 251 430410,
office@hotelplaza.ro
- 14. Helin Central**, *** Улица Александру Йоан Куза № 14,
www.helincentral.ro, +40 351 808 708, hotel@helincentral.ro
- 15. Euphoria**, ** Улица Янку Жиану, № 6 www.hoteleuphoria.ro,
0728.196.173, office@hoteleuphoria.ro
- 16. Flormang**, *** Улица Калеа Северинулуй 7В, www.flormang.ro, +40 769
251 832, hotel@flormang.ro

17. Green House, *** Улица Фрации Бузеци № 25 www.green-house.ro, 0745 071 498, greenhousecraiova@yahoo.com

18. Casa David-hotel boutique, **** Улица Щефан чел маре 18А, www.casadavid.ro, +4 0755 463 464 receptie@casadavid.ro

Мотели

1. Hanul Doctorului, ** Улица Вииторулуи, 0351 444 422

ХОСТЕЛИ

1. Sport, *** улица Брестей № 25 www.hotel-sport.ro, 0251-412022,

Къщи за гости

1. Villa Carmelita *** Улица Император Траян, № 41, www.carmelita.ro, rezervari@carmelita.ro, 731 339

2. La Favorita, Guesthouse Boutique, *** Улица Мадона Дуду www.lafavorita.ro, 0351 408 098

3. Flormang 1 *** Улица Дезробири, № 134 <http://pensiunea1.flormang.ro/>, 0769.251.815

4. Bruxelles Guesthouse, **** Улица № 8 8 <http://bruxelleshouse.ro/>, 0351 469

2570756 02 50 70, rezervari@bruxelleshouse.ro

5. Luisa *** Улица Каракал, № 12, 0724 119 388

6. Hanul Andriței **** Улица Вииторулуй № 34 www.hanulandritei.ro, office@hanulandritei.ro, 0351 431 056

Ресторанти (първите 5 съгласно tripadvisor)

1. Ероса, European Улица Александру Мачедонски №51, www.epocarestaurant.ro, 0725 059 333

office@epocarestaurant.ro

2. Bulevard, Italian Улица Липскани, № 1 www.bulevardcraiova.ro, 0351416062, receptie@bulevardcraiova.ro

3. Big Ben, European Улица Мирчеа Вода, № 1 +40 764 527 738

4. Oxygen Bistro, Интернационален Улица 13 септември № 7, www.oxygenbistro.ro, 0735230663

5. El Greco, Средиземноморски улица Калеа Букурещ, Бл. М7-М8, www.elgreco.ro, 0351 442 442

VI: ДРУГИ АТРАКЦИЯ В ЗОНАТА

Защитени зони

SPA Калафат - Чуперчени- Дунав
Балта Чилиени- Бъйлещи - природна защитена зона с
национален интерес

Езеро Йонеле- Урзика - природна защитена зона
SCI Гора Стърмина
Фусилен пункт Буковъц - природна защитена зона с национален интерес
Гора Бужорулуй- Кастреле Траяне, природна защитена зона

Архелогични зони

Джурджица
Селище hallstattiana от Джурджица- На Четъцуи
Некропола от Портъреши- Джурджица- На Дървари
Калопър- Археологически разкопки до Бъздъна
Крайова- Руините на хан Хурез
Дакийска Крепост от Воита- "La Cetate" (Воита, Брабова, I-II век)
Руините на крепост Пелендава (Манастир Кошуна, Мофлени, Крайова)

Музеи

Калафат- Музей на Изкуствата и етнографията
Пояна Маре - Каса Милош Обренович
Бъйлещи
Музеят на Бъшлещката равнина
Мемориална къща на Амза Пеля

Крайова
Музей на Изкуствата
Музей Олтения, Крайова
Музей Св. Никодим при Центъра за Реставрация
Консервиране на наследството и Визуализация на
Архиепископия Крайова
Мемориална къща Елена Фараго

Забавления

Калафат : плаж, риболов
Сегарчеа - дегустация на вино
Крайова, полет с балон с горещ въздух:
www.balloonadventure.eu

Повтарящи се културни събития

Калафат: Международен фестивал на Поезията и Фолк музиката- август

Плодовете на есента- октомври

Бъйлещи- Фестивал на Зайбара (сорт грозде за вино) и прازа (октомври)

Крайова: Международен театрален фестивал Шекспир - април (на всеки 2 години); Музикална Крайова - август септември:

Елена Теодорини- октомври - ноември< Фестивал Мария Тънасе - октомври, (на всеки 2 години)

Религиозни обекти

Крайова: Католическа църква Св. Антон, Протеснатска Евангелистка църква, Катедрала,

Църква Мадона Дуду, Катедралата на Митрополията Крайова, Синагога Крайова

Подари - Манастир Житиану

Сегарчеа- Манастир Сегарчеа

Архитектура

Крайова

Историческия център на Крайова; Къща Глогожеану, Сградата на Търговската банка, Кметството

Крайова, Хотел и Казино Минерва, Гимназия Карол I, Къща Бъния, Палат Жан Михаил, Каса Николае Романеску, Парк Романсеку, Комплексът на Архиепископия Крайова и Митрополия Олтения

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на ТЕН-Т

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград

- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в

- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово

- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входове за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

Общината Теаск се намира на 25 километра от град Крайов, а достъпът до него може да се извърши с обществен транспорт, а микробусите се движат на 30 минути от автогарата Север, започвайки от 06:45 часа и последния автобус в 20:15 часа. Време за пътуване: 30 минути.

ТРАДИЦИОННА РОМСКА ГАСТРОНОМИЯ

I. РОМСКА ГАСТРОНОМИЯ - ПРАВИЛА, ОБИЧАИ, РЕЦЕПТИ

Циганската гастрономия е важна част от тяхната материална и духовна култура. Това е резултат от номадската култура на ромите, но също и от взаимодействието с мнозинството. Всички тези елементи се обединяват в единен и оригинален ансамбъл.

Следователно храненето е много важно за ромите. Това е едновременно форма на гостоприемство и начин за общуване и споделяне на доверие с другите. Това е истински вътрешно-общностен диалог и символично отношение на социалния статус. Отказването на честта да се яде с роми, който ви кани на масата, се счита за жест на голяма обида.

Приготвянето на храна също е предмет на важен обичай, защото храненето е един от важните моменти, когато семейството се събира. Когато става въпрос за празници, нещата са много по-добре регулирани. В много ромски семейства съпругът помага на жена си в домакинска работа, особено при церемониални случаи като сватбата или курбан, когато ритуалът се приготвя от мъжа. В тези времена кулинарните отговорности са разделени като ритуални: мъжът готви месни ястия, а жената готвят ястия от брашно. Това включва тестото - пайове, торти, кексове и др. Това разделение съответства на видовете древни култури, към които те принадлежат: мъжете принадлежат към ловната култура, докато жените принадлежат към културата на фермерите и събирачите.

Има и много ритуали, свързани с кухненски съдове. Ястията, които се ядат или пият, никога не се поставят на пода, а ако случайно се случи това, ястията се изхвърлят, каквото и да се яде, вече не се яде или пие. Ако жена докосне полата съд и поставен на земята, никой вече не яде или пие, затова е забранено да се поставят съдове на земята на места където се минава. На съпругата не е позволено да дава на съпруга си вода с голи ръце, а покрита с кърпичка или още по-добре - приказка.

Традиционните ястия на ромите са лесни за приготвяне и са много добри. Това се дължи на факта, че като номади ромите не са имали време да разработят дългосрочна подготовка на храна. Освен това храната трябва да бъде сладка и, да речем, тези, които ги изпробваха, и да изключително вкусна. Сред табута за храна, които са характерни за ромската култура, са: - наличието на чисти / чисти животни, - диви животни и овце, - нечисти ядливи животни (пилета, свине, кози), - чисти животни / чисти животни (коне, кучета, и живеещи в общинския лагер и нечисти непригодни за консумация животни (зайци, змии, гущери, жаби, писъци).

Както виждаме, начинът, по който се формират тези опозиции, е характерен за културата на древните ловци и се основава на чисти и нечисти традиционна диференциация. Например плодовете на пълзящите растения не могат да бъдат изядени, защото стигат до нечиста земя. Първоначално червата на животните се считат за кървави и забранени. Впоследствие това табу е премахнато и един от традиционните ромски продукти, кървавица е направена от черва и варено зърно. Забраната за хранене на домашни животни, отглеждани в катуна (пилета, прасета), е спомен от поне две убеждения: тази на ловната култура, която жертва само дивото животно, а не това, което се отглежда в дома, както и в аграрната култура. Фактът, че домашните животни са част от семейството, имат стойността на някои родители, могат дори да бъдат възплъщения на тотемичните предци. Както в Индия, кравата не се убива и не яде, се счита за свещена, майката на семейството (дава мляко), нито ромите не ядат семейно отглежданите животни, считани за свещени, членове на семейното право.

Пристрастието на някои ромски подгрупи към "mulo mas " (мъртво месо), преведено от предпочитанието, че животното е било заклано по божествена воля - "mulos e Devlesæar" - и не е убито от човек - "mudardo e manuésäär" - обяснява се с идеята за греха (да не се убива живо същество), изглежда да е отдалечен рефлекс на вегетарианска храна: табута за храна се спазват при най-лошото възможно проклятие: "Te xas tre mule!" (Вие ядете мъртвите! "), Което цели да убие собствените си предци (домашните животни са символично приравнени с родителите им, с предците им), като по този начин убиват идентичността, защото ромската културна традиция се предава в

семейството, от поколение на поколение, като само предците гарантират културната идентичност на потомците.

По този начин съществуват привилегировани отношения между баби и дядовци и внуци, които казват "daje" (майка) и "dadea" (баща) на баби и дядовци, и наричат родителите си по име до смъртта на бабите и дядовците, когато самите родители стават "aj thaj dad". (майка и баща). Бабите и дядовците, а не родителите, са истинските създатели на ромската култура. Създаването на идентичност идва от мъртвите. Мъртвите регенерират живите, но техните светове са отделни. Да изядеш мъртвите си е да предотвратиш собственото си регенериране. Оттук и опасността от пълзяща змия да се храни с мъртвите, като по този начин убива вътрешнообщностното регенериране.

II. ТРАДИЦИОННИ РОМСКИ РЕЦЕПТИ

1. Гуца Ледуца (наричана „баба”), 61 години- населено място Сегарчеа, окръг Долж

Семейство

Ледуца Гуца произхожда от село Бърка, област Долж, но в продължение на 40 години, откакто се ожени, тя живее в Сегарчеа със съпруга си Гуца Думитру, наричан Синел на 61-години. Жената казва, че тя и съпругът ѝ са от редиците на урсари и говорят цигани в къщата. Заедно отглеждат 5 деца (3 момичета и 2 момчета), които са в домовете си и сега имат внуци. Ледуца Гуца казва, че и децата, и внуците са ги отглеждали с традиционни цигански ястия, които според тях са много добри и вкусни..

Ратуї

Тази рецепта се приготвя само на Коледа, когато коли прасе - смес от месо и подправки се пълнят свински черва". Ратуї обикновено се консумира след зимните празници. Ледуца Гуца разказва как се подготвя: „Се оправят червата, те се измиват, те се обръщат, измиват се много пъти, изтичат се. Дебелото черво се приготвя за пълнене.

Приготвя се месната смес. Режат се на ситно парчета свинско месо и сланина, до барда и разбъркайте със ситно нарязан лук, мащерка, сол и лют червен пипер, след това се напълва дебелото черво.

Оставя се да изсъхне в задната част на къщата. Консумира се след изсушаване. Реже се колкото е необходимо и се пригответе със зеле. Прави се супа от кисело зеле, в която се слага ратуй". Жената казва, че това е начинът да се подготви ратуй в Олтения, но е чула, че в Банат , се приготвя по различен начин.

Боръндъу

Боръндъу има консистенция на сос, приготвен със свинско, гъска или пуйка. - Първо, месото се пече, казва Баба. Отделно, кръвта от закланото животно се смесва сурово с царевично брашно и се поставя върху печеното месо. След това се добавя вода и ситно нарязан лук, оставя се да заври, докато не падне и се образува като сос. " Ромите ядат този сос с качамак. "Топи се в соса с качамака", казва Ленуца Гуца.

Зеле с боб и пушени кости

Сварете боб с лук, нарязан на големи парчета и след това добавете опушената кост (приготвена като супа от фасул). Отделете се вари зелето. След това смесете боб с зеле и добавете дафинови листа и мащерка. Сервирайте с топъл качамак.

2. Пътру Мариеа, 59 години- община Малу Маре

Мариеа Патру е женена от 15-годишна възраст и има 4 деца. - Така стигнахме да имаме брак от толкова години с четири деца, голямо семейство, за което трябваше да се науча да готвя. Нашата традиция казва, че свекърва трябва да научи снахата на всичко от вътрешността на семейството ми, тайните, които съм научил от свекърва ми, особено предпочитанията на всеки член на семейството на съпруга ми. В нашата кухня, когато ядете ястия, трябва да вземете под внимание всеки член на семейството ", казва тя. Сега семейството е още по-многобройно - от четирите деца имаме 14 внуци. Три от децата са в чужбина и когато се върнат у дома, Мариеа Пътру им подготвя за традиционни ястия. Жената казва, че специалността на къщата е козле на чеверме.

Традиционни цигански рецепти

Козле на чеверме

Козлето което се готви трябва да бъде "бозаещо", т.е. не трябва да яде трева, а само да се храни с мляко. Поставете почти цяло на чевермето, а във вътрешността се слагат дреболиите (черва и корема на козлето) и оставете за около 5-6 часа. Междувременно пригответе зелена салата със зелен лук и няколко репички . След това поставете някои чушки да се опекат, което се добавя към саламура със сол и чесън. Козето месо се сервира с топъл качамак, обръща се от котлето то и се нарязва с конец.

Мариеа Пътру, подготвя масата в двора- козле

Шах Хай Мас

Тя е най-известната традиционна циганска храна и датира от номадския период на ромите. Защото те не разполагали с кухня и не могли да готвят много често, когато спирали някъде, където правели най-питателната и питателна подготовка, от която, ако ядат веднъж, те се насищали.

Слага се водата да заври, след това се добавя един свински джолан и две пуешки крила. Отделно се слага да се запържи лик и няколко моркова. В тенджерата, където се вари месото се добавя една лажица гювеч, а след като се свари месото се добавят запържените моркови и лук, плюс 300 грама кисело зеле и 200 грама прясно зеле нарязано на ситно. След 10 минути се добавя 150 грама ориз. Остава се на тих огън докато се изпари водата и накрая се подправя с дафинов лист и няколко клонки чубрица, на вкус.

Отделно се разбъркват 7 яйца със сирене, по-мазно и старо сирене, не много солено, минато през рендето и се добавя захар. Разтилят се листовите тестове и се слагат в тава, един слой листови тестове след това се слага плънка, докато свърши плънката. Върху плънката винаги се поръсва малко олио. На

края тестото се маже с жълтък с четка и се боде с вилица. Пече се във фурната на среден огън 25-30 минути.

Почистват се 2 връзки пресен лук, измиват се, и се нарязват на ситно и се слагат в тиган с малко олио, за да се запържат. Слет като станат прозрачни, се добавя 800 грама кайма (от свински бут). След като се запържи се добавя пюре от чушки(200 грами) и 600 грама домати нарязани на кубчета. Слагат се , на вкус, сол, млян и зърна черен пипер и чубрица. Слага се за няколко минути във фурната. След като се извади се добавят нарязани люти чушлета. Сервира се с качамак или топъл хляб. Може да се украси с магданоз и листенца чубрица.

Циганска супа със зелен боб в котле

Сложете 100 г пушен бекон в тигана, запържете, докато се разтопи, след това добавете 1 голяма глава нарязан червен лук и запържете. След като лукът е запържен добавете 200 грама опушен врат, нарязан на кубчета, нарязан домати, една зелена чушка и една червена чушка. Поръсете с червен пипер, добавете 2 литра вода и сварете на слаб огън. Когато месото е почти сварено, добавете зелен фасул и 150 гр. Кус кус. Сварете няколко минути, след това сгънете със сметана, смесена с брашно, и поръсете магданоза. Храната трябва да се свари още веднъж преди сервиране.

Циганска чорба

Почистете 4 картофи, 1 глава лук, 2 моркова, 1 корен от магданоз, 1 пащърнак, 200 грама корен целина, 2 малки тиквички, измийте и нарежете на кубчета. В котле сложете лука заедно с морковите и олиото. Когато морковите са омекнат, добавете магданоз корен, пащърнак и целина и оставете за около 3 минути, като се разбърква, да не се залепи. Добавете картофите нарязани на по-големи кубчета и добавете водата, колкото е необходимо, за да стане супа. Добавете сол и 2 чаени лъжички вегета и оставете да заври, докато всички зеленчуци се сварят. 10 минути преди да свалите от огъня , добавете тиквичките и доматиите и след като се изключи котлона , поръсете супата с нарязан магданоз.

Курбан , община Малу Маре

В община Малу Маре съществува традиция, наречена Курбанул.

По времето, когато за болните от роднините имаше различни бабешки лекове от билки. Курбанът е за болните, които обикновено не се лекуват с билкови лекове.

В този смисъл за болен човек две седмици преди Курбан, се поставя зад ухото зелен лист от дъб или топола. Старейшините на селото съветват страдащите да спят с мисълта, че агнето трябва да бъде принесено в жертва за неговата болест. Ако агнето е варено или изпечено, то било пожертвано в деня на Курбана.

Курбанът все още се празнува на 6 май, когато ромите празнуват "Св.Георги", но има и рудари, които го празнуват по други поводи.

Някои го правят за болните хора, които имат в къщата, други го правят скъпо, сигурно е, че на този празник се прави шиле, който задължително трябва да е мъжко, отива се в зелена трева, където огънят се запалва и се приготвя както е сънувано от човека , за което се празнува (варено или печено).

Вечерта преди празника жените, които трябва да пожертват агнета, плетат венци от върбови и цветни клонки и правят така нареченото агнешко дърво. Венци се поставят върху главите на агнетата, които трябва да се пожертват, децата държат две свещи в ръцете си и на агнетата им се дава да пият вино от чиния (форма на причастие). Агнетата се поръсват с виното, останало върху плочата, а венци по главата се вземат. На другия ден, преди жертвата, на агнетата се слагат венците на главите , децата яздат агнета и държат свещи в ръцете си. По време на жертвата лаутарите пеят, а мъжете, които жертват агнетата, се кланят на изток. Жените, които са украсили елха, събират в чинии кръвта на агнетата и правят с тази кръв точка на челото на децата, точка, която ще носи щастие и ще предпази децата от злото през цялата година. За да влезе в сила жертвата, кръвта на агнетата се събира от жени в нови съдове, директно от врата на агнето, и нито една капка кръв, която тече от врата на агнето, не трябва да докосва земята, за да не замърси жертвата. Органите на агнето се варят заедно с червата, нарязват се малки, смесват се със зеленина и се приготвят т. нар. цигански дроб, които се раздават на децата на улицата..

*Цигански дроб и качакам
Източник:
facebook/Centrul
Creației Populare Dolj*

бъде
ще свети

Почистете мястото, където ще
подготвен заек, след което огънят
на същото място, където трябва да

се готви (печен или варен), заобикаля мястото с топови или дъбови листа,
заекът се пече или сварява и никой няма да яде нещо друго, докато не е
готово. Всички присъстващи трябва да бъдат чисти, в смисъл да не правят секс
за две седмици преди това събитие, а ако някой не е чист, това означава, че не
им се разрешава да се приближат до мястото, където е подготвено шилето.

Шилето или шилетата, в зависимост от случая, трябва да са бели, за да
представят чистотата и невинността, и преди да отидат на масата, се прави
желание, обикновено най-старата от рода агне за човека, за когото е
приготвена, като конкретно желание на че само старейшините го знаят и се
предава от поколение на поколение.

*Шиле на чеверме за Курбан.
Източник: facebook/Centrul
Creației Populare Dolj*

покрита с топови или дъбови листа.

След като се яде, цялата
останала храна е погребана и

Пътища за достъп, пътища, обществен транспорт

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на ТЕН-Т

- железопътна инфраструктура: Гара CFR Крайова (маршрут Букурещ- Тимишоара, връзка към България- София и Сърбия - Белград
- пътна инфраструктура: пресичане на пътищата E79 и E70 ,Моста Калафат - Видин предлага достъп в
- речна инфраструктура: пристанище Бекет - ферибот Бекет - Оряхово
- въздушна инфраструктура: Международно летище Крайова със следните дестинации и входи за туристи:

Редовни полети:

Англия: Лондон - Лутън

Италия: Болоня - Гулиелмо Маркони, Летище Милано Бергамо Орио ал Серио, Рим Чиампино

Испания: Барселона Ел Прат, Мадрид Адолфо

Франция : Париж - Бове

Германия: Кьолн - Кьолн Бон

Израел: Тел-Авив- Бен Гурион

Белгия: Брюксел

Чартърни полети: Анталия

В община Малу Маре има редовна автобусна линия от автогарата Север с редовни полети с интервал от 30 минути.

Град Сегарчеа се намира в равнинната зона, западно от Жиу, на 28 км от Крайова и на 80 км от Калафат, а достъпът се осъществява както по шосе, така и по железопътна линия - жп гара Сегарчеа.

ЦИГАНСКИ СЪД ИЛИ МЕШЕРЕ

I. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ, ИСТОРИЯ

Една от най-известните традиции на ромската общност е така нареченият мешере (термин, срещан при урсари), който съдят конфликтите и различията, които възникват в общността. Като номадска общност, ромите са принудени не само да разработват свои собствени кодекси за поведение, но и да определят своите собствени институции за тяхното прилагане. Ето защо, за да се предотврати намесата на аутсайдерите в етническите дела, конфликтите са решавани в рамките на общността - "maşkar e phralenqe" (сред братята), от съдийството - "i kris" - предшествано от дебата по делото между роднините от по-далечни степени - "o divano" (съвет). Отсъждането се прави само между членовете на общността. Това не може да се направи, когато става въпрос за конфликт между ромски и човек извън обществото.

Обичайното право на Ромите не е наказателно, а примирено, затова се нарича мирен процес. Видът на традиционната ромска справедливост е разпределително и компенсаторно правосъдие в смисъл, че е по-малко наказано за наказване на виновните, отколкото за компенсиране на жертвата, което в повечето случаи води до изплащане на парична сума от онези, които са признати за виновни на жертвата и съвет за помирение - "rakiv" - в който всяка страна получава своята компенсация, според степента на вина. Основната идея

е да се помирят страните в конфликта и да се намери балансът в рамките на общността. Разрешаването на конфликтната ситуация вътре помага да се поддържа сближаването и солидарността в рамките на общността.

Призивът към неетническите институции (адвокат, съд и т.н.) е срам за целия род, защото се оказва неспособен да извърши справедливост.

Отсъждането се прави от мъдреци, възрастни хора, които не са свързани с осъждане и решението се взема с консенсус. Мешере преценява всяка страна да има своя дял от правосъдието, така че всеки да бъде удовлетворен. Ролята на традиционното ромско решение е да се погасят конфликтите в общността и да се примирят страните, така че това е мирно решение.

Съществува важна разлика между двата вида присъди - "o divano" решава по-леки престъпления, тренира роднини - "ханамика" (сватове), "kirve" (богове, купувачи) - и предлага отстъпки и компромиси, "i kris" дава изречения и съкращава по-тежките конфликти. Затова kris е важен социален контролен фактор. Тя има следните характеристики: власт ("zor"), ум ("god'i") и шанс ("baxt"), като последният е рефлексът на вярата на ромите в силата на съдбата и в късмет.

Традиционното съдене на ромите се е развило най-вече сред ромите, възприемана от други подгрупи от роми, като сребрари или урсари, които също са наложили термина мешере. Kris е Върховният ромски трибунал, колективна мъдрост и социално съзнание. Това е най-висшият юридически и морален авторитет и най-важният орган на общността.

Най-важните случаи, в които се изисква да се срещне с kris, са: развод поради прелюбодеяние или неспазване на брачните задължения, включително неподходящо отношение към съпругата или снахата, изневяра на съпругата, скандал или побой, завист, неспазване на думата, дадена в обмен споделяне на печалбата, нечестен бизнес, кражба на партньори, измама и кражба в общността. Всичко това се смята за предателство на собствената група, а също и на обида към ритуалите на чистотата.

Неетническите лица не се приемат на ромското събрание. Също така е забранена намесата на държавните институции. Kris трябва внимателно и безпристрастно да анализира всеки случай, да разреши спора и да разреши решението. Тя има ясни условия и е задължителна за участващите страни.

Решението се взема след анализа. Ето защо страните представят свидетели в подкрепа на своята гледна точка пред Kris. Съдията не принадлежи към никоя от конфликтните семейства и освен това трябва да има богат жизнен опит. Той е избран измежду хората, които са най-ценени от общността, от неговото безпристрастно отношение и от задълбоченото познаване на ромските традиции. Съдията отговаря за правилното протичане на процеса. Освен това той решава кои от традиционните, неписани, общностни закони могат да се приложат в конкретния случай.

Журието се състои от група неутрални наблюдатели, обикновено от семейството на съдията. Те подпомагат процеса и поддържат реда през целия процес.

Изборът на съдия се определя от няколко фактора. Основният критерий е неговата безпристрастност и приемливост от двете страни. Ако двете семейства, принадлежащи към един и същ род, не разбират за избора на съдията, се позовава на защитата на съответния род. Ако възникнат проблеми между членовете на два различни рода, булибаша на другия род е неутрален.

Главният съдия се избира от ищеца, а помощниците на съдиите се избират еднакво от двете страни. Съдийската комисия се състои от нечетен брой хора, между 3 и 9 съдии, мъже. Те, от своя страна, канят някои млади хора в общността да участват в процеса, който ще поеме задълженията им на съдии в бъдеще, като идеята е да се приемат норми на обичайното право от поколение на поколение.

На практика обаче някои лидери на езичниците са се превърнали в добри съдии, затова често им се иска да решават спорове, в някои случаи дори и от членове на други нации. Ръководителят на kris, чиято репутация надхвърля границите на неговия род, е много уважаван човек. Не могат да бъдат принудени да действат като съдии на kris. Решението му да приеме конкретен случай се определя от редица фактори. По този начин делото ще бъде прието само ако страните по конфликта се ангажират с клетва да спазват стриктно решението на съдията. Общината като цяло не присъства на дебатите и те се държат в голяма тайна.

Решението трябва да бъде обявено поне една седмица по-рано. След това жалбоподателят уведомява ответника, че ще го изправи пред съд и му съобщава датата и мястото на съдебния процес. Ако е хубаво времето,

процеса може да се проведе поляна, а ако е лошо - в домакинство. На съдиите се осигурява транспорт до мястото на процеса и настаняването. За да бъде домакин на съдиите, е избран човек в общността, който не е свързан с двете семейства и е много уважаван. Приема съдии и им дава богата храна като знак за уважението на общността към съдиите. Освен репутацията им, те трябва да имат и значителна материална ситуация, така че да не могат да бъдат повредени. Сред тях трябва да има най-старите представители на ромите, като възрастта е един от критериите за подбор на съдии. Достъпът до процеса на всички членове на общността е свободен. Нито един ромски човек не може да бъде лишен от участие. Както съдията, така и членовете на журито имат право да задават въпроси на свидетелите и да изразяват собствените си възгледи за това, което чуват. Съдията има правомощията да се позовава на предишни случаи и на традицията, но членовете на журито могат да се занимават и с тези въпроси.

В началото на процеса жалбоподателят обяснява защо е призовал подсъдимия да бъде съден. След като говори и представи своята гледна точка, той трябва да мълчи, докато не започнат дебатите. Следва подсъдимия, който излага собствената си защита. След това той отива на първите разпити на свидетелите с подсъдимия, а след това с подсъдимия.

В тези свидетелства най-важният елемент е клетвата - "solax" или "a solaxadimos" - най-често използваните примери са "e merau me" и "te meren mirre čhave" да ми умрат децата). В ромската традиция лъжливата клетва може да доведе до болест, смърт и изключване от общността, като обяви този индивид за нечист. Ромите не се кълнат, когато става дума за ритуална клетва или вътрешна преценка, а за непознати, за да ги изплашат и да ги накарат да вярват в нещо, което не е вярно.

Върховенството на закона в ромския етнос означава избягване на прякото участие на човек в ситуация, която може да стане неудобна за нея. Ето защо съобщенията се изпращат чрез посредници, които действат като адвокати. Също така, всяко изявление е формулирано така, че да се избегне оскърблението на другата страна, а тези, които говорят, трябва да покажат много тактика и дипломация..

След като двете страни са изразили мнението си, членовете на журито могат да представят аргументи в полза на една от страните. Всъщност всички

присъстващи мъже имат право да изразят мнението си. Жените, ако са поканени, също могат да говорят, но само ако са пряко ангажирани като ищец, ищец или свидетел.

След приключване на заседанията съдиите се оттеглят за обсъждане. Понякога някои млади хора, които присъстват, не говорят. Главният съдия прави размяна на мнения с членовете на журито, за да постигне консенсус по окончателната присъда. Съдиите се връщат в събранието и произнасят присъдата, но не и преди да платят таксата за присъдата. Стандартната цена е 10% от глобата, определена за ответника и се заплаща по равно от двете страни. Ако присъдата се приеме от страните по спора, се налагат срок за заплащане на глобата и страните са длъжни да се закълнат, че окончателно са спрели конфликта и са се примирили с таблицата за съгласуване, на която е поканен съставът на съдиите настоящият процес. Съдията е гаранция, че конфликтът наистина е изчезнал. Ако не бъде постигнато съгласие и страните не са съгласни с присъдата, вместо желаното помирение има борба, която може да премине в побой. Старите жени имат властта да погасят конфликта, като заплашват с вдигането на поли, жест, който би означавал оскверняване на присъстващите. Нежелаещи това, мъжете се разпръскват и конфликтът стихва, поне временно. В този случай страните могат да поискат съдебният процес да бъде преразгледан от други съдии и процесът трябва да бъде възобновен.

В случай на сложни ситуации, в които не може да се вземе незабавно решение, постановяването на присъдата ще бъде отложено и ще бъде направено след няколко дни..

Kris-ul е начин да се запази сближаването на общността и да се засили авторитетът на лидерите на общността. В същото време младите хора, участващи в процеса, могат да упражняват своите ораторски умения пред членовете на общността и да получат добра репутация. Бъдещите лидери на общността често са тези младежи, които успяват да наложат своята гледна точка на среща на Kris. Kris се събира само когато е необходимо да се намеси в сериозни спорове.

Понякога се практикува и правосъдие, в която правосъдието решава кой е прав. Случаите са редки и процедурата е следващата - двете пият една и съща напитка или ядат един и същ хляб, а виновният няма да се чувства добре. Най-сериозното наказание е да се обяви лицето за нечисто , временно или

дори по-лошо, постоянно, което представлява пълно и необратимо изключване от общността, еквивалентно на духовна смърт, по-сериозна от физическата смърт. Тежкото наказание, обявяването на виновника за "максима" и изключването от общността, се отнася за виновните за измама, тежки наранявания, които накърняват честта, проклятието, убийството, прелюбодеянието. Изключването може да бъде временно, за по-малки грехове, а за смъртни грехове като измама, тежко престъпление на честта на старейшините и престъпление, духовното изгнание и дори физическото е окончателно, абсолютно необходимо за пречистването на рода. Понякога съдиите налагат свръхестествено наказание. Например, ако обвиняемият бъде признат за невинен, въпреки че срещу него са налице множество доказателства, съдиите могат да налагат проклетия, чийто ефект е сигурен. Целта е обвиняемите да кажат истината заради страха от проклятието.

Полевите проучвания, провеждани в ромски общности на тухларите в Олтения, показват, че процесът се извършва 3 дни: на първия ден, когато жалбоподателят и неговите свидетели са изслушани, обвиняемият и неговите свидетели се изслушват на следващия ден и на третия ден се постановява присъдата. Други членове на общността могат да участват в процеса, но само мъже, включително и по-млади, избрани от криситоните, да бъдат инициирани в тайните на отсъждането. Големият съдия трябва да произнесе присъдата на събранието. Ако той / тя вземе решение, различно от решението на събранието, защото то е било повредено / купено от една от страните (което е много рядко), цялото събрание изисква неговото прекратяване като съдия, нарушавайки решението, на друго съдебно заседание и повторно разглеждане на делото от самото начало, на по-късна дата, договорена между страните. Рядко настоящето не постига съгласие и се случват скандали. Присъдата се стреми да не накаже виновника, а по-скоро да компенсира пострадалите / ощетените, помирението на страните и дългосрочния мир на общността. Обикновено от всяка страна се изисква да плати пари на другата страна и да обещае с клетва, че повече няма да има конфликти с противника, че те прощават и се помиряват. За клетвата на всяка страна се определя попечител като гарант. Друг пример за традиционна ромска преценка е практиката в бакърджиите в Синтеци.

В миналото крис осъждал еднакво прелюбодеяние както при жените, така и при мъжете. Биенето на наковалня виновният/а е връзван за наковалня и бит/а с камшик. Наказанията варират от глоби (най-високата глоба е 25 златни монети) и обществени побои, връщайки общността обратно към най-лошото изключване - обявявайки някой за "mahgrime". В изключително тежки случаи, по-специално предателство от общността или „продажба на братята“ (bikindǎn tio phral), в миналото дори можели да се стигне до убийството на виновния. В този смисъл има и местна легенда, легендата на Дучипал: един ромски мъж бил признат за виновен в огромна измяна на своята общност и бил тайно осъден на смърт. Призован по време на парти/ събрание на цялата общност той бил призован под всякакъв предлог, в палатка, където бил убит. Всеки член на общността, "от детето до бялата брада" (taro čhavo zi k-o phuro), беше принуден да му промуши ножа на убийството, да сподели възможната вина, но и да го накаже съвместно.

Силата на kris е паднала с времето. Въпреки това, бакърджии все още приписват голямо значение на него, за което той продължава да бъде в ролята на важен орган за контрол и социална санкция в традиционната ромска общност. Крис - "krisǎqe rroma" - често са възрастни хора - "amare phure", на които общността все пак дължи уважение и вяра - "pakiv".

II. РОМИ “СЪДИЯ”

Габриел Неделика, наричан Хенерик (52 години) - Мофлени, окръг Долж

Габриел Неделика, Хенерик, както ромите го знаят, това е от семейство урсари, на 52 години и има 4 деца. Завършил е географския факултет и е учител по ромски език и училищен медиатор в училището в Мофлени. Той е съдия на циганите и раздава правосъдието със закони и чест на стотици години.

Той казва къде е направена циганския съд и какви правила се прилагат:

„Осъждането се прави в поляни или на главните кръстовища, или на място, където хората не се чувстват принудени. В района на Мофлени в Крайова обикновено отиваме на поляна в заливните части на река Жиу. Това може да отнеме два, три часа, и дори четири и понякога дори пет дни, в зависимост от сериозността на деянието. Обикновено фактите, за

които се изправени пред цигански съд са: конфликтни ситуации между семейства, роднини, родове и / или други родове в други общности в случай на побои, скандали, прелюбодеяние или неправомерно поведение на бизнес. Присъдата не се дава на място, отнема от няколко часа до няколко дни до обявяването на присъдата.

Габриел Неделика, наричан Хенерик, съдия- цигански съд

В случай на семейни конфликти, когато има деца, ще се преследва само закрила на детето (докато се избягва раздялата). Съдиите ще настояват семейството да се събере отново. Когато раздялата е неизбежна , децата ще бъдат поверени на майката или в специални случаи на баби и дядовци, които имат добра репутация.

В случай на конфликти и скандали виновните лица компенсират жертвите. Трябва да има баланс между възможностите на лицето с глоби и сериозността на извършеното престъпление, в някои случаи чрез прибегване до снизходителност на пострадалото лице. Само когато присъдата е възобновена, естественият ход на семействата, които искат отсъждане.

Съдията трябва да бъде човек с търпение и мъдрост. Той трябва да слуша свидетелствата на много свидетели и когато присъдата започне, започва с проста притча или проста дума, която ще въведе човека в история, ще направи по-лесно аналогията с историята на съдията. Всичко се прави на ромски език.

В циганския съд клетвата се практикува пред общността. Всяко обвинение, което не е доказано от очевидно, е предмет на клетва. Съдията, ако някой се закълне, че нещо се е случило, другият не се е закълел, защото се

взема предвид клетвата на този, който се закле първия път. Клетвата се прави с пари в ръка, с крака във водата или със свинско месо.

По време на процеса жертвата (обвиняемият) обвинява и иска разрешение на съдията да положи клетва, а съдиите позволяват или не да се кълнат. При рецидивна клетвата вече не е позволена. Декларации се правят и от двете страни, като се изслушват свидетели и от двете страни.

При всички трудности (смърт, болест, скандал, потисничество), общността е до раненото семейство. В древни времена, за да покаже солидарност с децата, които са останали без родителите си (арестувани родители), те са били взети от семействата на близки роднини, един по един, докато родителите им се върнат у дома.

В традиционната общност, от която идвам, в Мофлени, жената в моето поколение (на 50 години) все още уважава традицията. Жената безусловно уважава мъжа и запазва някои навици като: дрехите на мъжа първо се измиват, на мъжът първо се сервира на масата, има специално място на масата, където е сам. Жената има прилично облекло: не ѝ се виждат крака, тя има дълга пола, главата ѝ е покрита със забрадка и не минава пред мъжа.

Жената почиства, поддържа домакинството, занимава се с домакинска работа и отглежда деца. Решенията се вземат от мъжа, той преобладава в общуването с външността.

ЦИГАНСКА СВАТБА

I. ОБЩИ И СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Традициите на ромските групи са разнообразни и много от тях са засегнати от процеса на заселване и интеграция. Това е довело до загуба на идентичност, особен език и загуба на традиции. Какво е общо с всички ромски групи, независимо дали говорят езика или не, имат серията от брачни обичаи.

Дори след масовото заселване през 60-те години на миналия век, бакърджиите, костурите или гоборите са спазвали всички правила на брака, които ромите уважавали в номадския си живот.

Основната черта на брака в ромите е младата възраст на младоженците, момчетата от 14 до 15 години и момичетата на 12-13 години. Това може да се види и в резултат на факта, че в ромската общност децата узряват много бързо, като са останали в пълна свобода и са наясно с всички

събития, които питат родителите си, понякога дори активно да участват в живота на общността.

Друго обяснение на социолозите е, че явлението се е срещало и с мнозинството от населението през деветнадесети век и е довело до намаляване на продължителността на живота, което означава, че семейният цикъл ще започне много рано, за да може да премине през трите поколения - дядо-родител- дете - което осигурява непрекъснатост на етническа принадлежност.

Всичко започва, когато децата са млади (5-6 години) и бащите им решават да се оженят, когато децата достигнат посочената по-горе възраст. Трябва да се отбележи, че в традиционното ромско семейство мъжът решава във всяка връзка с външната страна, така че в такъв случай. Във всички случаи двамата бащи ще представляват семейства с подобно материално положение, в противен случай затворът не е възможен поради взаимни претенции (плащане на чест, зестра), което трябва да бъде балансирано и като гаранция за стабилността на бъдещото семейство. Разбирането между двамата бащи се осъществява от съпруг и се съобщава на общността. В епохата на пубертета в детството ангажиментът на двамата е материализиран от ангажимент, последван от сватба. Момичето напуска дома на родителите и идва в семейството на момчето, от което тя ще бъде неразделна част в момента. За това бащата на момчето плаща на бащата на момичето, което се нарича в ромската традиция, "честта на момичето", т.е.:

- физическа девственост (sei bari голямо момиче);
- психическата девственост (момичето никога не е било влюбено)
- подходящо образование за срам (o lajav) и уважение към чистотата на семейството и рода.

Бащата на момчето дава на бащата на момичето няколко златни монети, установени от двамата преди годеща. След това събитие момичето остава в дома на родителите на момчето като млада снаха и спи известно време в "зад свекърва", тоест в леглото с нея и под строгия ѝ надзор, само за да получи възпитание като член на семейство на момчето. Само тъща и семейството на момчето решават кога младата снаха ще стане млада жена. Обикновено това се случва около 16-17 години на момчето. Само на този етап можем да говорим за новото семейство. След като семейният живот е започнал, бащата на момичето

дава на дъщеря си зестра, с това, което той е получил от бащата на момчето по повод на годежа.

*Традиционна сватба о окръг
Долж; Източник: личен архив*

Докато са живи, старите са истинските управници на семейството и всички останали трябва да ги слушат. Семейният човек има ролята в семейни отношения с външната страна, като в тази задача има пълна свобода и прерогативи. Жената има ролята да организира всички дейности, свързани с вътрешното функциониране на семейството и отглеждането и възпитанието на децата. Тя трябва да роди много и здрави деца към света, което е основно желание на ромско семейство. Поради тези причини стерилността на жената се явява като основна причина, поради която човек може да поиска брак, който вече е обявен и известен на общността..

За други ромски родове, особено заселените (въртари) или бившите полуномиди (урсари), бракът се извършва основно въз основа на възможността на младите, но със съгласието на принципа на родителите. Младите хора обикновено са на възраст между 16-20 години и техният избор се основава на взаимни чувства. И тези семейства уважават обичаите на класическата общност по отношение на уважението към старейшините, ролята на жените, йерархията в семейството и т.н..

В някои общности сватбата се прави чрез бягане/ кражба на булката, който изисква цяла поредица от морални и материални репарации действия от страна на семействата, участващи и не само с цел да се възстанови социално-моралния баланс на общностно ниво.

Сватбата по принцип е моментът на максимално сътрудничество между членовете на общността, комуникация на всички нива, общение, споделяне на

отговорности: мъжете помагат на жените в домакинската работа, тъй като те обикновено не го правят; сватбата е единственият празник, в който жените седят на една маса с мъжете (обикновено ядат на различни маси, понякога дори в отделни стаи); има семейна повторна харизма в смисъл на получаване на нови пълноправни членове в общността; Сватбата събира всички роми ("jekh ablav kidel sa rromen khetanes") без тяхната покана, защото идването със семейството на сватбата е знак на уважение и признателност и познаване на сватбата и да не идва, означава презрение и презрение, факт, санкциониран от общността с една и съща монета. Единствените гости са не-роми / gaziiii. Всеки непознат, който минава покрай сватбата, е поканен на масата, неговият отказ води до голямо сърдене и дори насилие, в отговор на това, което се счита за сериозна липса на уважение от страна на минувачите.

Разделянията са изключително редки в ромите и често са последвани от помирение, особено на празника на Св. Георги, чрез обществено хранене. Ако обаче се извърши раздяла, ромското събрание определя размера на парите, които мъжът трябва да плати през целия си живот за издръжка на бившата си съпруга и деца, на които той продължава да бъде отговорен, независимо кой е виновен за раздялата.

За оркестъра фанатиците идват отвън, защото ромите в общността са сватби. Когато става въпрос за стари песни и игри, гилдията на тарафа се поема от ром от общността, който свири на акордеон с традиционна песен. Това е моментът, когато булката е поръсена с вода, като плоден ритуал. Други суеверия казват, че разведените или овдовели жени нямат право да се докосват до булката, така че да не я замърсят магически. Желанията, които се правят, са "да бъде снахата късметлийка" или "да живееш с цялото си семейство, със снахите и внуците си". Има и шеги като имитация на измама или бунтовни заплахи, шеги за разваляне на сватба.

Традиционното кръщение в ромските семейства се извършва от старец или възрастна жена под формата на пръскане с вода по детето и говорене за благоденствие (здраве, дълъг живот, късмет, постижения и др.). Елементът на кръщението, както и други аспекти на богослужението на ромската традиция правят възможно ромите да се доближат до християнската религия, въпреки че елементите на тези традиции са по-скоро индуски.

II. ТРАДИЦИОННА СВАТБА В ОКРЪГ ДОЛЖ

Дариус Матаке (36 години) - община Малу Маре

Дариус Матаке е член на род урсари, род от който участват много други роми (красавици, скулптури, цветари). Той произхожда от семейство от роми тухлари и минохвъргачки с 4 деца, които обикалят страната, за да произвеждат и продават тухли. По-късно те се установили в Малу Маре и баща му започнал да пее на сватби. Дариус Матаке се жени през 2007 г. и сега има 3 деца, 2 момичета и 10-годишно момче.

Той разказва как е срещнал жена си и как се е провела сватбата: „През 2007 г., когато работех в Италия, срещнах жена си, когато дойдох на августовската почивка и разговарях с нея за две минути, след което баща ми и майка ми отидоха при нейното семейство, за да обсъдят възможния брак между мен и дъщеря им, но те получиха тотален отказ. Знаех за жена си, че е от семейство с традиционно сребрари и че е девствена.

След отказа , който получил баща ми от семейството на жена ми се обадох на жена ми и решихме да избягаме, след като семействата ни разберат, че се е случило, избягах, последва помирението (помирение на семействата), на която участвали роднини и приятели на моето семейство взеха участие със семействата и роднините на семейството на жена ми, платих скромна сума, подробности за годежа, подробности за музиката, местоположението (празненството трябваше да се състои със семейството на съпругата и семейството му) имам предвид половината от деня на празника за семейството ѝ, половин ден за семейството ми и мястото).

Годеж, източник: *facebook/loana Stefan*

След партито имаше доказателство за девствеността / девствеността, респективно марката на ризата, която трябва да се направи в семейството на момчето. На следващия ден беше втория ритуален празник (на входа на семейното дворче на момичето) ризата се разделя от родителите на момчето, което означава че момичето е било както трябва (голямо момиче), така че в бъдеще няма да има тълкувания, че момичето не е девствена. Свекървата е боядисана и играе с ризата. По времето на баба ми и дядото ми било обичайно булките да получават нови обувки от семейството на зет, за да играят, докато не се скъсат“.

БИБЛИОГРАФИЯ

1. Alexandrescu, G. (Coord) - Традициите на ромите в румънското пространство, организацията „Спасете децата”, Букурещ, 2004
2. Vanu, O., Наследството на наследството направих тази работа. Традиционни ромски занаяти: икономически реалности и конструкции за идентичност - социо-антропологическо изследване (www.academia.edu)
3. Burtea, V., Роми в синхрон и диахрония на контактното население, Издателство Lumina Lex, 2002
4. Champion, T. The European Iron Age: assessing the state of the art. Scottish Archaeological Review 4: 98-108, 1987, <https://www.natgeo.ro/locuri-si-oameni/comunitati/9165-neamurigtiganesti>
5. Chelcea, I., Цигани в Румъния: етнографска монография, Букурещ: Издателство на Централния статистически институт, 1944
6. Cosma, V., Лаутари от вчера и днес II-а , Букурещ, Editura Muzicală, 1996
7. Grigore, D., Sarău, G., Ромска история и традиции, Букурещ, Организация Спасете децата, 2006.
8. Grigore, D., RROMANIPEN- основите на ромската култура, курс, 2010
9. Haşdeu, I., Kaj Marfa. Търговия с алуминий и деградация на състоянието на жената при ромите бакърджии, in Chelcea, L., Mateescu, O. - coord., Нонформална икономика на ромъния, Пазари, социални практики и трансформации на статуса след 1989, Ed. Paideia, Букурещ, 2004
10. Horváth, I, Nastasă, L., ROM SAU ȚIGAN. Дилеми на етноним в румънското пространство, Cluj, Editura Институтът за изследване на националните малцинства, 2012.
11. Horváth István (издател) - Доклад от проучването - SocioRoMap. Картиране на ромските общности, на разположение в <https://books.google.ro/books?id=g2HUDgAAQBAJ&>

12. Liegeois, Jean-Pierre. Tsiganes et voyageurs. Données socio-culturelles. Données socio-politiques. Dossiers pour une formation interculturelle des enseignants. Strasbourg: Conseil de l'Europe, 1985.
13. Rudmin, Floyd W. Critical history of the acculturation psychology of assimilation, separation, integration, and marginalization. Review of General Psychology, 2003
14. Rus, C., Zătreanu, M., Voicu, L., Модули за обучение на персонала в ранното образование, Köln, Icon-Institut, 2010.
15. Vincze, E., Marginalizarea socio-teritorială a comunităților de romi din România. Studii de caz în județele Alba, Arad, Călărași, Dolj și Iași, studiu dispobibil la adresa https://www.academia.edu/7364332/Marginalizarea_socio-teritorial%C4%83_a_comunit%C4%83%C8%9Bilor_de_romi_din_Rom%C3%A2nia._Studii_de_caz_%C3%AEn_jude%C8%9Bele_Alba_Arad_%C4%83l%C4%83ra%C8%99i_Dolj_%C8%99i_Ia%C8%99i
16. Zamfir E, Zamfir C, Țigani, между невежеството и тревогата, изд. Aternative, Букурещ, 1993
17. *** Document prepared by the Support Team of the Special Representative of the Secretary General of the Council of Europe for Roma Issues, COE - Council of Europe, 2013, на разположение в <http://hub.coe.int/web/coe-portal/roma/>.
18. *** Социално-икономически анализ за програмите на европейските фондове 2014-2020, Правителството на Румъния, pp. 27-28, на разположение в <http://www.mmuncii.ro/j3/images/Documente/Familie/MMFPSPV%20ANALIZA%20AFACERI%20SOCIALE%20SI%20INC LUZIUNE%20SOC IALA.pdf>.
19. *** Резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд за 2011 г., INS, на разположение в <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>.
20. *** Традиционни ромски занаяти, [f. a.], на разположение в http://www.amarerromentza.org/rromanipen_6.html.
21. *** Родове цигани, „National Geographic”, на разположение в <http://www.natgeo.ro/locurisi-oameni/comunitati/9165-neamuri-tiganesti>.
22. *** Номенклатура на квалификациите, за които могат да се организират завършени програми с квалификационни сертификати, 2004, на разположение в

http://www.mmuncii.ro/pub/imagemanager/images/file/NCalificari/NomCalificari_Tabel5.pdf.

23. *** “NO Data - NO Progress” Country Findings, Open Society Foundations, 2010, на разположение в [Http://www.opensocietyfoundations.org/sites/default/files/nodata-no-progress-country-reports20100628_0.pdf](http://www.opensocietyfoundations.org/sites/default/files/nodata-no-progress-country-reports20100628_0.pdf).

24. *** Overview of the Roma Situation in Romania, OSCE, 2006, disponibil la <http://www.osce.org/odihr/21408>.

25. *** ROMANINET, A multimedia romani course for promoting linguistic diversity and improving social dialogue: Report on roma people, 2006, disponibil online la http://www.romaninet.com/ROMANINET_Cultural_report.pdf. In the current economy, modern and technologically advanced, most specific Roma population crafts no longer had a place, due to their linkage with obsolete past historical periods.

26. *** РОМИТЕ В КОМУНИСТИЧЕСКА РУМЪНИЯ-
http://maskar.ro/wp-content/uploads/2016/05/maskar_handbookanexa_web-01.pdf

27. https://adevarul.ro/locale/galati/ultimii-mestieri-fierari-romaniei-urmele-unui-mestesug-traditional-celebrucale-disparitie-1_5a58b23ddf52022f756ffeb1/index.html